

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΘ'

Τρίτη 24 Μαΐου 2005

Αθήνα, σήμερα στις 24 Μαΐου 2005, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.28' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Νικόλαο Γεωργάδη, Βουλευτή Κερκύρας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Α' Αθηνών κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Συμβασιούχων ΟΠΑΔ ζητεί τη μονιμοποίηση των μελών της.

2) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος, Σωματεία και Φορείς Φαρσάλων Λάρισας ζητούν την ίδρυση και λειτουργία μόνιμου γραφείου του ΟΑΕΔ στην πόλη των Φαρσάλων.

3) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Κάτοικοι Δημοτικού Διαμερίσματος Βατσουνιάς, του Δήμου Μουζακίου Καρδίτσας, ζητούν την άμεση κατασκευή έργων ανάσχεσης των διαβρώσεων, κατά μήκος της κοίτης του ρέματος Συκιάς στο Δ.Δ. Βατσουνιάς.

4) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κ. Λένα Κισσάβου αναφέρεται στα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι των εργατικών κατοικιών του οικισμού Γιάννουλης Λάρισας.

5) Οι Βουλευτές Β' Θεσσαλονίκης και Α' Θεσσαλονίκης αντιστοίχως κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος «ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ» ζητεί να αναγνωριστεί η προϋπηρεσία των παλινοστούντων από την πρώην Σοβιετική Ένωση.

6) Οι Βουλευτές Λέσβου κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και Α' Πειραιώς κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Σάμου ζητεί την επίλυση των εργασιακών προβλημάτων των εργαζομένων στους Βρεφονηπικούς Σταθμούς του Δήμου Βαθέος.

7) Οι Βουλευτές Αχαΐας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και Α'

Πειραιώς κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συνταξιούχων ΙΚΑ Λουτρακίου – Περαχώρας Κορινθίας ζητεί την αύξηση των συντάξεων, την καταβολή των παρακρατήσεων του ΛΑΦΚΑ κ.λπ.

8) Οι Βουλευτές Β' Θεσσαλονίκης και Α' Θεσσαλονίκης αντιστοίχως κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Γραμματεία της Συντονιστικής Επιτροπής των Συνταξιούχων Οργανώσεων Θεσσαλονίκης καταγγέλλει την καλπάζουσα ακρίβεια σε φάρμακα, διατροφή, υπηρεσίες, τις απαράδεκτα χαμηλές συντάξεις, την άδικη φορολογία κ.λπ.

9) Οι Βουλευτές Λαρίσης και Μαγνησίας αντιστοίχως κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Ολύμπου Λάρισας καθώς και οι Πρόεδροι της ΕΑΣ Ελασσόνας, ο Γεωργικός Συνεταιρισμός Καλλιθέας και ο Κτηνοτροφικός Σύλλογος Καλλιθέας ζητούν να ενισχυθεί οικονομικά ο Δήμος Ολύμπου ώστε να προχωρήσει στις μελέτες που απαιτούνται για την κατασκευή του έργου «Φράγμα Καλλιθέας».

10) Οι Βουλευτές Α' Πειραιώς κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ και Αχαΐας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Μηχανικών ΕΝ, η Πανελλήνια Ένωση Κατωτέρων Πληρωμάτων Μηχανής ΕΝ «Ο ΣΤΕΦΕΝ-ΣΩΝ» και η Πανελλήνια Ένωση Συνταξιούχων ΝΑΤ καταγγέλλουν τη σύλληψη του Προέδρου του Εργατικού Κέντρου Ζακύνθου επειδή συμβολικά εναντιώθηκε στην καταπάτηση δημόσιας έκτασης στη Ζάκυνθο.

11) Οι Βουλευτές Α' Πειραιώς κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ και Β' Πειραιώς κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΤΣΙΛΙΝΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Εργατούπαλλήλων Μετάλλου Πειραιά – Αττικής και Νήσων καταγγέλλει τις απολύσεις τριών συνδικαλιστών – εργαζομένων στην επιχείρηση ΚΑΠΑ ΤΕΧΝΙΚΗ.

12) Οι Βουλευτές Λέσβου κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και Α' Πειραιώς κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Εργαζόμενοι και Επαγγελματίες της Σαντορίνης ζητούν τη στήριξη των δικαιωμάτων των εργαζομένων κ.λπ.

13) Οι Βουλευτές Αχαΐας και Λαρίσης αντιστοίχως κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Εκπρόσωποι των Εμπορικών, Επαγγελματικών Συλλόγων, Εργατικών Σωματείων, Εργαζομένων και

Επαγγελματιών του Νομού Άρτας ζητούν να μη διευρυνθεί και απελευθερωθεί το ωράριο στο εμπόριο και το λιανικό εμπόριο καθώς και να μην καταργηθεί η Κυριακάτικη αργία.

14) Οι Βουλευτές Αχαΐας και Β' Πειραιώς αντιστοίχως κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΤΣΙΛΙΝΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Γονέων - Κηδεμόνων και ΑΜΕΑ Νομού Ηλείας «ΗΛΙΣ» και ο Σύλλογος Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Ηλείας ζητούν την άμεση στελέχωση με το απαραίτητο προσωπικό του ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Ηλείας.

15) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών και Α' Θεσσαλονίκης αντιστοίχως κύριοι ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 37ου Ενιαίου Λυκείου Αθηνών ζητεί την οριστική λύση του στεγαστικού θέματος του 37ου Ενιαίου Λυκείου Αθηνών.

16) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων Μουσικού Σχολείου Βαρθολομίου Ηλείας ζητεί την οικονομική ενίσχυση των δραστηριοτήτων του.

17) Ο Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εξωραϊστικός - Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέου και Παλαιού Σιδηροδρομικού Σταθμού Θεσσαλονίκης «Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ» καταγγέλλει την ανεξέλεγκτη αύξηση των οίκων ανοχής στην περιοχή του.

18) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων Ειδικού Σχολείου Πόμπιας - Μοιρών Ηρακλείου ζητεί την επίλυση του στεγαστικού προβλήματος του Σχολείου και τη στελέχωσή του με ειδικευμένο προσωπικό.

19) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία Πολιτιστικοί Σύλλογοι και Φορείς Ηρακλείου ζητούν να μην εγκριθεί η επαναλειτουργία του πυρηνελειουργείου - ραφηναρίας Γιαννούλη, στη θέση Ξηροκαμάρα Ηρακλείου.

20) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Αγίου Γεωργίου Κέρκυρας ζητεί την αποκατάσταση του οδικού του δικτύου.

21) Η Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Σμυρναίων Μικρασιατών Βορείου Ελλάδος ζητεί την οριστική παραχώρηση του οικοπέδου επί της οδού Αρτάκης 7 στην Κάτω Τούμπα Θεσσαλονίκης καθώς και οικονομική ενίσχυση για την αποπεράτωση του εντός αυτού κτίσματος, το οποίο θα στεγάσει τη Στέγη Μικρασιατικού Πολιτισμού.

22) Η Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Δήμου Έδεσσας ζητεί τη χάραξη της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης - Σκύδρας μέσω Γιαννιτσών και την ανακατασκευή της υπαρκτής γραμμής Σκύδρας Αριδαίας.

23) Οι Βουλευτές Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ και Ν. Αττικής κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Φερών Έβρου εκφράζει την αντίθεσή του στο κλείσιμο του Σιδηροδρομικού Σταθμού Φερών.

24) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ και Α' Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ - ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο και Φορείς του Δήμου Πατρέων Αχαΐας ζητούν την ολοκλήρωση

του έργου του διεθνούς αυτοκινητοδρομίου Πάτρας.

25) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αναπληρωτών και Ωρομισθίων Καθηγητών Μουσικής Κρήτης ζητεί να θεσμοθετηθεί το πρόγραμμα της Μουσικής Προπαιδείας και να δημιουργηθούν ενιαίοι πίνακες βάσει προϋπορεσίας με τους οποίους θα γίνονται οι προσλήψεις των αναπληρωτών.

26) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών και Ν. Αττικής αντιστοίχως κύριοι ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ και ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Συμβασιούχων Οργανισμού Περιθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ) ζητεί τη μονιμοποίηση των μελών της στον Οργανισμό.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 7231/1/2/05 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Μιχάλη Καρχιμάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4177/ΕΥΣ 918/25.2.05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την με αρ. πρωτ. 7231/01.02.2005 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μ. Καρχιμάκη, σας πληροφορούμε ότι:

Το αναθεωρημένο ΠΕΠ Κρήτης εγκρίθηκε με την υπ' αρ. CCI 2000 GR 16 1 PO008, 22-12-04 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το νέο συνολικό ποσό Δ.Δ. ανέρχεται στα 681.047.802 ευρώ (αύξηση Π/Υ Δ.Δ. κατά 57.386.541 ευρώ) εκ των οποίων τα 508.426.662 ευρώ είναι η συνεισφορά των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Η κατανομή των πόρων ανά Άξονα και Μέτρο, όπως διαμορφώνεται μετά την Αναθεώρηση του Προγράμματος, αποτυπώνεται στον Πίνακα που επισυνάπτεται.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»

Σημ.:Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

2. Στην με αριθμό 7233/1.2.05 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Μιχάλη Καρχιμάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4175/ΕΥΣ 917/25.2.05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την με αρ. πρωτ. 7233/01.02.2005 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μ. Καρχιμάκη, σας πληροφορούμε ότι:

Στις 04-07-03 εγκρίθηκαν τα Επιχειρησιακά Σχέδια των περιοχών εφαρμογής ΟΠΑΑΧ της Περιφέρειας Κρήτης. Μία εκ των περιοχών εφαρμογής είναι η ζώνη 4 (Δήμων Ιτάνου, Λεύκης, Μ. Γιαλού και Σητείας).

Στη συνέχεια ακολούθησαν προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων (πράξεων), σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Επιχειρησιακά Σχέδια και τελική ημέρα υποβολής προτάσεων (κατόπιν παρατάσεων) την 01-03-04.

Οι προτάσεις υποβάλλονται στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος συνοδευόμενες από Τεχνικό Δελτίο έργου, η δε ανωτέρω Υπηρεσία μετά από τους προβλεπόμενους σχετικούς ελέγχους, προτείνει στο Γενικό Γραμματέα την ένταξή τους στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού σχεδίου της ζώνης των Δήμων Ιτάνου, Λεύκης, Μ. Γιαλού και Σητείας προβλέπεται να υλοποιηθούν έργα συνολικού Προϋπολογισμού 10,3 εκ. (περίπου και περιλαμβάνονται Δημόσια έργα, έργα με ιδιωτική συμμετοχή και έργα EKT).

Μέχρι στιγμής έχουν υπάρξει εντάξεις έργων με ιδιωτική συμμετοχή και έργων EKT. Όσον αφορά τα Δημόσια έργα έχουν υποβληθεί Τεχνικά Δελτία έργων στην Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Κρήτης, συνολικού προϋπολογισμού 5,78 εκ. ευρώ και βρίσκονται σε διαδικασία αξιολόγησης.

Ο σημαντικότερος λόγος καθιστέρησης εντάξεων τους είναι η ανωριμότητα των σχετικών μελετών οι οποίες συμπληρώνο-

νται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και αναμένονται εντάξεις στο αμέσως προσεχές μέλλον.

Στον Πίνακα ο οποίος επισυνάπτεται περιλαμβάνονται οι υποβληθείσες προτάσεις Μέτρων 5.5 και 5.6 (Δημόσια έργα).

**Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»**

3. Στην με αριθμό 8247/28.2.05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Ρόβλια δύθηκε με το υπ' αριθμ ΥΠΠΟ/ΓΡ.ΥΦΥΠ.Κ.Ε./685/18.3.05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 8247/28-2-05 ερώτησης του Βουλευτή κ. Ντ. Ρόβλια, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο Νομό Καρδίτσας υπάρχουν πολυάριθμοι αρχαιολογικοί χώροι κηρυγμένοι ή μη. Ορισμένοι από αυτούς, οι οποίοι έχουν εξαιρετικό ενδιαφέρον είναι οι ακόλουθοι:

1. Προϊστορικοί οικισμοί Νεολιθικής Εποχής, οι γνωστές «Μαγούλες», όπως Μαγούλα Παλιάμπελα, Φύλου, Αρτεσιανού, Γεφυριών, Σοφάδων (Τζάνη Μαγούλα, Μαργαρίτα), Ζαΐμιου, Λεύκης, Συκεώνος, Παλαμά (Αγίου Αθανασίου), Προδρόμου (Πλατειά Μαγούλα, Αγίου Ιωάννου), Κιερίου (Μακριά Μαγούλα Άρνης) κ.α. (ΦΕΚ/Β/91/19.03.1964).

2. Χωματόκαστρα Προαστίου, Ματαράγκας και Αμπελώνα (περιλαμβάνονται στην ανωτέρω κήρυξη).

3. Τύμβοι διαφόρων εποχών, όπως στους Γόμφους-Μουζάκι, Μητρόπολη, Ραχούλα, Κιέριο, Συκεώνα, Καλλιφώνι κ.α.

4. Αρχαιολογικού χώρου Κιερίου:

α) Ακρόπολη Κιερίου, λόφος Ογλάς, τείχη,

β) Λείψανα της πόλης και νεκροταφεία αρχαίου Κιερίου στη θέση του σημερινού χωριού και στη γύρω περιοχή,

γ) Προϊστορικός οικισμός (Αρχαία Άρνη) Μακριά Μαγούλα,

δ) Ασκληπειό.

5. Αρχαιολογικός Χώρος Γόμφων, τείχη, αρχιτεκτονικά λείψανα, τύμβοι και τάφοι. Στην εν λόγω περιοχή υπάρχουν απαλοτριωμένοι αγροί από το ΥΠ.ΠΟ.

6. Πορτή, Κάστρα, αρχιτεκτονικά λείψανα και τάφοι.

7. Αρχαιολογικός Χώρος Αργιθέας (Κνίσιοβο) ΝΔ του χωριού, θέση «Ελληνικά», αρχαία πόλη και νεκροταφεία κλασικής και ελληνιστικής εποχής.

8. Αρχαιολογικού χώρου Συκεώνος:

α) Αρχαίος τύμβος, απαλοτριωμένος υπέρ του ΥΠ.ΠΟ,

β) Προϊστορικός οικισμός, παραχώρηση στο ΥΠ.ΠΟ.

γ) «Κάστρο» Συκεώνος.

9. Αρχαιολογικός χώρος Βλοχού, αρχαία οχυρωμένη πόλη.

10. Μαγούλα Αγ. Αθανασίου στον Παλαμά, οχυρωμένος οικισμός και μυκηναϊκά λείψανα.

11. Θολωτός Μυκηναϊκός τάφος στα όρια των χωριών Γεωργικού-Ξινονερίου.

12. Ναός του Απόλλωνα, θέση «Λιανόσκαλα» στο χωριό Μοσχάτο

13. Κάστρο («Χελονόκαστρο»), οικισμός και νεκροταφείο στο χωριό Κέδρος (αρχαία Όρθη)

14. Κτίσματα, τάφοι, τείχος, ακρόπολη αρχαίας πόλης στο χώρο του σύγχρονου οικισμού Καλλίθηρο.

15. Αρχαιολογικός χώρος Φύλιας, Πανθεσσαλικό Ιερό Ιτωνίας Αθηνάς και αρχαία λείψανα διαφόρων εποχών.

16. Ερμήται, αρχιτεκτονικά λείψανα και τάφοι.

17. Μυρίνη αρχιτεκτονικά λείψανα και τάφοι (αρχαίο Μεθύλιο).

18. Κτημένη, πολυγωνικό τείχος και θολωτοί τάφοι.

19. Μητρόπολη, τείχος, αρχιτεκτονικά λείψανα και τάφοι.

20. Πετρωτό, «Παλαιόκαστρο», αρχιτεκτονικά λείψανα νεκροταφεία, MEX, και κλασικής-ελληνιστικής εποχής.

21. Πέτρινο, λείψανα αρχαίας πόλης και νεκροταφεία.

22. Πορτίτσα, «Βυσμπιρότρυπα», τείχη, αρχιτεκτονικά λείψανα και τάφοι.

Σχετικά με τις ανασκαφές που έχουν διενεργηθεί από την αρμόδια για το Νομό Καρδίτσας ΛΔ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Σωστικές, ως επί το πλείστον ανασκαφικές έρευνες έχουν

διεξαχθεί κατά καιρούς στους περισσότερους αρχαιολογικούς χώρους του Νομού Καρδίτσας. Άλλωστε στην υπό δημιουργία Έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Καρδίτσας θα εκτεθούν ευρήματα που αποκαλύφθηκαν κατά τη διεξαγωγή σωστικών ανασκαφικών ερευνών την τελευταία εικοσαετία. Πρόσφατες ανασκαφικές έρευνες διεξήχθησαν στις παρακάτω θέσεις:

1. Οδός Καρδίτσας-Κέδρου, διάνοιξη τμήματος Αγιοπηγής, εντοπίστηκε νεολιθικός οικισμός αρχαιότερης νεολιθικής εποχής.

2. Κέδρος, έργο Δημοτικής Ύδρευσης, όπου εντοπίστηκαν κιβωτιόσχημοι τάφοι.

3. Συκεών, Ψηφιδωτά και «Κάστρο» Συκεώνος, αρχιτεκτονικά λείψανα στον οικισμό ΜΕ Χαλκού.

4. Παλαμάς, Λόφος Αγίου Αθανασίου, Οικόπεδο Ψύχα Δήμου, τμήμα οχύρωσης αρχαίας πόλης.

5. Μητρόπολη, Οικόπεδο Πετσιά Ευαγγέλου.

6. Επαρχιακή οδός Βλασίου- I.M. Σπηλιάς, τμήμα Ματαράγκας-Γέφυρας Φαρσαλίτη, σωστικές ανασκαφικές εργασίες

7. Επαρχιακή οδός Καρδίτσας-Λάρισας, τμήμα Ματαράγκας-Γέφυρας Φαρσαλίτη, σωστικές ανασκαφικές εργασίες στον κόμβο Ματαράγκας-Παλαμά, θολωτός τάφος ΠΓ εποχής και κόμβος Ερμητίου-Παλαμά, αρχιτεκτονικά λείψανα αψιδωτών κατασκευών ΜΕ Χαλκού.

8. Ακρόπολη Κιερίου, θέση «Ογλάς», αποκάλυψη οχυρωματικών πύρων 9. Μουζάκι, αρχαίοι Γόμφοι, κοίτη Πάμισου ποταμού, βρέθηκαν τάφοι.

10. Μαιρομμάτι, Έργο αναδασμού, λείψανα ΥΕ Χαλκού.

Επίσης, σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του 2005 της ΛΔ' ΕΠΚΑ πρόκειται να διεξαχθούν σωστικές ανασκαφικές έρευνες λόγω δημοσίων και ιδιωτικών έργων, καθώς και για αρχαιοκαπηλικές δραστηριότητες στις παρακάτω θέσεις:

1) Συκεών, Ψηφιδωτά και «Κάστρο», οικισμός MEX

2) Ακρόπολη Κιερίου

3) Μητρόπολη (οικόπεδα ιδιωτών)

4) Επαρχιακή Οδός Καρδίτσας-Κέδρου (τμήμα Αγιοπηγής)

5) Ραχούλα (τύμβος).

6) Γόμφοι (κοίτη Πάμισου-τάφοι)

7) Αγ. Τριάδα Δήμου Σελλάνων

8) Μαιρομμάτι (έργο αναδασμού)

9) Σοφάδες και Αργιθέας (τάφοι)

Όσον αφορά στους επισκέψιμους αρχαιολογικούς χώρους του Νομού Καρδίτσας, σας πληροφορούμε ότι αυτοί είναι οι πιο κάτω:

1. Ακρόπολη Κιερίου, λόφος Ογλάς.

2. Αρχαιολογικός χώρος Γόμφων

3. Αρχαιολογικός χώρος Συκεώνος

α) Αρχαίος τύμβος

β) Προϊστορικός οικισμός

4. Θολωτός τάφος ΠΓ εποχής στους Αγίους Θεοδώρους

5. Καμαροσκέπαστος τάφος στη θέση «Ξινόβρυση» Καλ/ιθήρου

6. Ακρόπολη αρχαίας πόλης στο χώρο του σύγχρονου οικισμού Καλ/ιθήρου

7. Ομοιοπονδιακό Ιερό Ιτωνίας Αθηνάς στη Φίλια

Επιπλέον, σύμφωνα και με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του 2005 της ΛΔ'ΕΠΚΑ, επιστηματίνωμε ότι πρόκειται να διεξαχθούν εργασίες διαμόρφωσης, καθαρισμού, αποτύπωσης, περιφράξης, καθώς και τοποθέτηση πινακίδων, στεγάστρων προστασίας και πληροφόρησης, εργασίες συντήρησης και αναστήλωσης των μνημείων στο Νομό Καρδίτσας, ώστε να ολοκληρωθεί η επισκεψιμότητα των ακόλουθων αρχαιολογικών χώρων:

1. Πανθεσσαλικό Ιερό Αθηνάς

2. Πύργος Ιθώμης

3. Ελ/ηνόκαστρο

4. Αργιθέα

5. Γόμφοι

6. Συκεών

7. Πετρωτό

8. Κιέριο

9. Αρχαϊκός Ναός Απόλλωνα στο Μοσχάτο, θέση «Λιανοκόκκαλα»

10. Θολωτός μυκηναϊκός τάφος στο Γεωργικό-Ξινονέρι

Το Υπουργείο Πολιτισμού εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή το θέμα της προβολής και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων και μεριμνά ιδιαίτερα για την προστασία τους.

**Ο Υφυπουργός
ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ»**

4. Στην με αριθμό 7674/10-2-05 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Νικολάου Γκατζή και Δημητρίου Τσιόγκα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 772/21-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Παρακαλούμε να ενημερώσετε τους κ.κ. Βουλευτές ότι για το Δημοτικό Διαμέρισμα που αναφέρεται στην Ερώτηση έχει υπογραφεί κοινή Υπουργική απόφαση Οριοθέτησης περιοχών και πιστωτικές διευκολύνσεις για την αποκατάσταση των ζημιών από τις κατολισθήσεις του μηνός Ιανουαρίου 2003 σε περιοχές του Πήλιου Ν. Μαγνησίας.

Γενικά σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με κοινή Υπουργική απόφαση αυτή, απαιτείται ακριβής οριοθέτηση της κατολισθανουσας περιοχής βάσει επισταμένης γεωτεχνικής μελέτης που θα γίνεται με μέριμνα της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Από τη μελέτη αυτή προκύπτουν και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Σε περίπτωση που τα εδάφη κρίνονται ακατάλληλα, αποφασίζεται η μεταφορά του οικισμού σε άλλη κατάλληλη γεωλογικά θέση με νέα KYA.

**Ο Υπουργός
Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ»**

5. Στις με αριθμό 7157/31-1-05 και 7561/8-2-05 ερωτήσεις των Βουλευτών κυρίων Δημητρίου Πιπεργιά και Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 785/786/21-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Παρακαλούμε να ενημερώσετε τους κ.κ. Βουλευτές τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο μας με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του έχει ασχοληθεί κατ' επανάληψη με την εκπαίδευση χειριστών μηχανημάτων έργων και θεωρεί αναγκαία την ύπαρξη αντίστοιχης σχολής. Το θέμα είναι γενικότερο και πρέπει να περιλάβει και πλήθος άλλων ειδικοτήτων (χειριστών, τεχνιτών, εργοδηγών κλπ.) που λείπουν και είναι απαραίτητες για την εκτέλεση δημοσίων έργων όσο και ιδιωτικών.

Προς τούτο προτιθέμεθα σε συνεργασία με τα άλλα συναρμόδια Υπουργεία να μελετήσουμε ειδικότερα το όλο θέμα όσον αφορά την υφιστάμενη κατάσταση και τις ανάγκες, προοπτικές και απαιτούμενες διαδικασίες για την κάλυψή τους.

**Ο Υπουργός
Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ»**

6. Στην με αριθμό 7552/8-2-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Στυλιανού Ματζαπετάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1823 B/4-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του ως άνω σχετικού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι υγρότοποι Ραμσάρ στο σύνολό τους είναι περιοχές προτεινόμενες για ένταξη στο δίκτυο NATURA 2000 ως Περιοχές Ειδικής Προστασίας για την Ορνιθοπανίδα, με βάση της Οδηγία 79/409/EOK και ως Περιοχές Κοινοτικού ενδιαφέροντος, με βάση την Οδηγία 92/43/EOK. Λαμβάνοντας υπόψη και το δεδομένο αυτό για όλους τους υγροτόπους Ραμσάρ έχουν εκπονηθεί Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτης (Ε.Π.Μ.) με σκοπό τον χαρακτηρισμό και την κήρυξή τους ως προστατευόμενων περιοχών και συγκεκριμένα ως Εθνικών Πάρκων, βάσει του Ν.1650/1986 και του Ν.2742/99. Σημειώνεται όμως ότι από τη δεκαετία του 1990 εφαρμόζονται στο σύνολο των περιοχών ειδικότερες νομοθετικές ρυθμίσεις προστασίας με σκοπό την αποφυγή της υποβάθμισης και εκπονήθηκαν και εφαρμόζονται προγράμματα περιβαλλοντικής διαχείρισης για την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων.

Η ολοκλήρωση των διαδικασιών χαρακτηρισμού των 10 υγροτόπων Ραμσάρ περιλαμβάνει την έγκριση της ΕΠΜ και δημοσιοποίηση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (KYA), με βάση την οποία γίνεται η θεσμοθέτηση της προστατευόμενης περιοχής, βάσει των Ν.2742/99 και 3044/2002, άρθρο 13. Στη διαδικασία της δημοσιοποίησης λαμβάνουν μέρος τα οικεία Νομαρχιακά Συμβούλια, Δημόσιες Υπηρεσίες, εμπλεκόμενοι ΟΤΑ και κάθε άλλο νομικό και φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο συγκεκριμένης διαδικασίας.

Μέχρι σήμερα έχει εκδοθεί η υπ' αρ. KYA 6919 ΦΕΚ Δ'248/5.3.04 για το Εθνικό Πάρκο Λιμνών Κορώνειας Βόλβης. Για τις υπόλοιπες περιοχές Ραμσάρ έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία δημοσιοποίησης των σχεδίων KYA, ως προαναφέρεται, και προωθείται κατά περίπτωση η ολοκλήρωση της τελικής επεξεργασίας και της συνυπογραφής τους.

Η ίδρυση, συγκρότηση και η στελέχωση των Φορέων Διαχείρισης (ΦΔ), για όλους τους υγροτόπους Ραμσάρ και των ορίων χωρικής αρμοδιότητάς τους βάσει του Ν.3044/2002, έχει πραγματοποιηθεί ήδη από τις αρχές του 2003. Επιπλέον, στους περισσότερους υγροτόπους έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία έγκρισης κανονισμών για λειτουργία Διοικητικών Συμβουλίων, οικονομική διαχείριση και για έργα-μελέτες-προμήθειες.

Για την εφαρμογή δράσεων που αφορούν την πρώτη φάση λειτουργίας των ΦΔ, έχουν προβλεφθεί χρηματοδοτήσεις από το Γ' ΚΠΣ - ΕΠΠΕΡ «Μέτρο 8.1» ύψους 986.300ευρώ.

**Ο Υπουργός
Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ»**

7. Στην με αριθμό 8068/23-2-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φώτη Κουβέλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 464/11-3-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Τουριστικής Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 8068/23.2.05 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής Β'. Αθήνας Φώτης Κουβέλης σχετικά με την Λειτουργία του γραφείου του ΕΟΤ στο ν. Κυκλαδών σας γνωρίζουμε τα εξής:

Μετά την ανασύσταση των Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΕΟΤ (Ν.3270/04) η υπηρεσία προέβη σε άμεσες ενέργειες στελέχωσης και λειτουργίας αυτών. Η ομαλή λειτουργία της Περιφερειακής Δ/νσης Τουρισμού Κυκλαδών αποκαθίσταται σταδιακά.

Μετατέθηκε υπάλληλος από την KY/EOT στον οποίο ανατέθηκαν κατ' ημέραν Προϊσταμένου αυτής, παράλληλα αποστάτησε υπάλληλος από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και επιπλέον κλιμάκιο από υπαλλήλους και Μηχανικούς του ΕΟΤ μεταβαίνει συνεχώς για την αντιμετώπιση των επειγουσών αναγκών της Δ/νσης.

Σε σχετική Προκήρυξη πλήρωσης θέσεων Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών για τις ανάγκες των Περιφερειακών Υπηρεσιών Τουρισμού έχει γίνει πρόβλεψη για δύο Μηχανικούς για την εν λόγω Περιφερειακή Δ/νση Τουρισμού.

Επίσης στον νέο Οργανισμό της Υπηρεσίας έχει προβλεφθεί ικανός αριθμός υπαλλήλων, για την πλήρη στελέχωση της ανωτέρω περιφερειακής Δ/νσης Τουρισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η σωστή και εύρυθμη λειτουργία αυτής.

**Ο Υφυπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ»**

8. Στην με αριθμό 8016/22-2-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φώτη Κουβέλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1948 B/18-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ως άνω σχετικού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Ευρωπαϊκό δίκτυο κινητής τηλεφωνίας GSM χρειάζεται ένα δίκτυο σταθμών εντός του οικιστικού ιστού. Για το λόγο αυτό, επιτρέπεται η τοποθέτηση κεραιών κινητής τηλεφωνίας εντός οικισμών, σε δώματα και εντός κτιρίων, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 2801/2000 (ΦΕΚ 46/A/2000). Η άδεια εγκατάστασης των σταθμών κινητής τηλεφωνίας εκδίδεται από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών κ. Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.). Για την έκδοση απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της Ελληνικής

Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.), σχετικά με την εκπεμπόμενη ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, όπως προβλέπεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για τα μέτρα προφύλαξης του κοινού (παράγραφος I), η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1105/8.6.9.2000. Η απόφαση υπεγράφη από τους Υπουργούς Ανάπτυξης, ΠΕΧΩΔΕ, Μεταφορών & Επικοινωνιών και Υγείας & Πρόνοιας.

Τα όρια έκθεσης του κοινού στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία τα οποία καθορίζονται με την ανωτέρω απόφαση, περιλαμβάνονται στη Σύσταση 519/1999 της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Σχετικά με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (0Hz - 300 GHz)». Για τον καθορισμό των ορίων έχουν ληφθεί υπόψη οι αποδεδειγμένες επιδράσεις, ήτοι η αύξηση της θερμοκρασίας του σώματος, και η απορρόφηση της ακτινοβολίας από ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, όπως νεαρά σε ηλικία άτομα ή ασθενείς. Ενδεχόμενες επιπτώσεις στην υγεία ελέγχονται, ως προς την υπέρβαση των ορίων έκθεσης, με την υποχρέωση υποβολής στην Ε.Ε.Α.Ε. σχετικής μελέτης. Από τις μελέτες αυτές προκύπτει, κατά περίπτωση, η ελαχίστη απόσταση από χώρους παρουσίας του κοινού, η οποία, για τις συνήθεις ισχείς εκπομπής εντός οικισμών, είναι μερικά μέτρα.

Η ενημέρωση της κοινής γνώμης αναμφίβολα θα συμβάλει στο να τεθεί το θέμα στις πραγματικές του διαστάσεις. Το ΥΠΕΧΩΔΕ εξετάζει το ενδεχόμενο αυτό, στο πλαίσιο ευρύτερων ρυθμίσεων για τις κινητές επικοινωνίες. Τον έλεγχο της εκπεμπόμενης από τις κεραίες ακτινοβολίας έχει ασκήσει μέχρι τώρα, με δειγματοληπτικές μετρήσεις, η Ε.Ε.Α.Ε.

Ο Υπουργός Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

9. Στην με αριθμό 8026/22-2-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννου Μαγκριώτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1953 Β/18-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ως άνω ερώτησης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το ΥΠΕΧΩΔΕ, κατά την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΣΔΣΑ) ο οποίος θεσμοθετήθηκε με την ΚΥΑ 50910/2727/03 (ΦΕΚ 1909 Β') έχει θέσει σαφές χρονοδιάγραμμα για την εξάλειψη των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ) μέχρι το 2008. Μέχρι τότε, οι ΧΑΔΑ που εξακολουθούν να λειτουργούν πρέπει να τηρούν κατ' ελάχιστο τα προβλεπόμενα στην εγκύλιο 39/2000 του ΥΠΕΧΩΔΕ και στην Πυροσβεστική Διάταξη 9/2000 (ΦΕΚ 1459 Β') και να μετατραπούν σε χώρους ημιελεγχόμενης διάθεσης με τελικό στόχο την εξάλειψή τους. Επισημαίνεται ότι η ευθύνη για την αποκατάσταση των ΧΑΔΑ ανήκει στους ΟΤΑ στην διοικητική περιφέρεια των οποίων λειτουργούν, ή στους Φορείς Διαχείρισης, εφόσον έχουν συσταθεί στην περιοχή.

2. Με την έκδοση της με αρ. πρωτ. ΟΙΚ. 109974/3106 Εγκυκλίου του ΥΠΕΧΩΔΕ καθορίστηκαν «Πρότυπες Προδιαγραφές Τεχνικής Μελέτης Αποκατάστασης Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ)», οι οποίες έχουν αποσταλεί σε κάθε Δήμο.

3. Παράλληλα το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει ζητήσει στοιχεία για τους ΧΑΔΑ, από όλους τους εμπλεκόμενους στο θέμα φορείς, προκειμένου να αξιολογηθεί η επικινδυνότητα τους και να iεραρχηθούν οι διαδικασίες αποκατάστασης τους. Ήδη έχει συλλεχθεί σημαντικός αριθμός στοιχείων και προβλέπεται ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα iεραρχηθούν οι προς αποκατάσταση ΧΑΔΑ (ενεργοί και ανενεργοί).

4. Το αργότερο μέχρι τον Ιούλιο 2005 κάθε φορέας ΔΣΑ υποχρεούται να έχει εφοδιαστεί με άδεια περιβαλλοντικής αποκατάστασης των ΧΑΔΑ, για τους οποίους φέρει την ευθύνη λειτουργίας τους. Η ευθύνη για την σύνταξη των μελετών περιβαλλοντικής αποκατάστασης των ΧΑΔΑ ανήκει στους ΟΤΑ ή στους Φορείς Διαχείρισης. Οι μελέτες αυτές πρέπει να εγκριθούν από τις Διευθύνσεις Π.Ε.Χ.Ω. των Περιφερειών.

5. Οι εγκεκριμένες μελέτες περιβαλλοντικής αποκατάστασης των ΧΑΔΑ, μαζί με τις οριστικές μελέτες των έργων, αποτελούν τα στοιχεία ωρίμανσης των έργων αποκατάστασης για την έντα-

ξη τους σε χρηματοδοτικά προγράμματα. Σε κάθε περίπτωση, για την εξάλειψη των ΧΑΔΑ, απαιτείται η άμεση ενεργοποίηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στην οποία ανήκει η ευθύνη για την υλοποίηση των έργων.

6. Η Μελέτη Νομαρχιακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων νομού Θεσσαλονίκης, η οποία εγκρίθηκε με την αρ. 45/8.3.2000 Απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου, προβλέπει την δημιουργία δυο XYTA στο νομό. Η διαδικασία επιλογής καταλληλών θέσεων για εγκατάσταση XYTA ανέδειξε ως πλέον κατάλληλη για την εγκατάσταση XYTA ΒΔ Τομέα Ν. Θεσσαλονίκης τη θέση «Κλέφτικα - Ερυθρά Καμέλη» του Δημοτικού Διαμερίσματος Μαυροράχη του Δήμου Λαγκαδά και η οποία εγκρίθηκε με απόφαση Νομάρχη.

7. Το έργο έχει λάβει την απαραίτητη περιβαλλοντική αδειοδότηση και έχει ενταχθεί και συγχρηματοδοτείται κατά 75% από το Ταμείο Συνοχής σύμφωνα με την εγκριτική απόφαση C(2002) 4710/27.12.02 με συνολικό προϋπολογισμό 33.992.210 ευρώ.

Ο τελικός δικαιούχος του έργου είναι ο Σύνδεσμος Ο.Τ.Α Μείζονος Θεσσαλονίκης.

8. Η υλοποίηση του έργου εξαρτάται από το αποτέλεσμα της εκδίκασης σωρείας προσφυγών κατά του έργου στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Ο Υπουργός
Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ»

10. Στην με αριθμό 8874/17-3-05 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Σταύρου Σκοπελίτη και Ιωάννου Πατσιλινάκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. Τ. 1427/446/8-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ανωτέρω ερώτηση των Βουλευτών κ. Σταύρου Σκοπελίτη και κ. Γιάννη Πατσιλινάκου και κατά το μέρος που εμπίπτει στην αρμοδιότητά μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η αίθουσα 345 τ.μ. που βρίσκεται στη βορειοανατολική προβλήτα του λιμένα Χίου είναι έργο που κατασκευάστηκε με χρηματοδότηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων Νομαρχιακά Προγράμματα και υλοποιήθηκε από τη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας Χίου, με σκοπό τη χρήση αυτής ως αίθουσα μποδοχής και ελέγχου επιβατών του εξωτερικού και όχι για στέγαση του Τελωνείου Χίου.

Ο εν λόγω χώρος παραδόθηκε στις 22/11/04 από το Λιμενικό Ταμείο Χίου στο Τελωνείο Χίου και λειτουργεί από 24/3/105 ως αίθουσα επιβατών υπό την εποπτεία του Τελωνείου.

Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από τη διοικητική παραλαβή του κτιρίου μέχρι τη λειτουργία της αιθουσας, ήταν απαραίτητο ώστε να ολοκληρωθούν οι εργασίες συμπλήρωσης των εγκαταστάσεων και οι διαδικασίες εξοπλισμού της αιθουσας ώστε η εικόνα που δημιουργείται για τον εισερχόμενο στη χώρα μας, από το συγκεκριμένο σημείο εισόδου, να είναι η καλύτερη δυνατή.

Ο Υφυπουργός
ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ»

11. Στην με αριθμό 8640/9-3-05 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ροδούλας Ζήση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9426/B520/8-4-05 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την ανωτέρω ερώτηση και όσον αφορά το θέμα της αρμοδιότητάς μας, σας ενημερώνουμε τα εξής:

Με την υπ' αριθμ. 10664/B360/24.2.04 (ΦΕΚ 403/τΒ/27.2.2004) απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Ρύθμιση οφειλών και πιστωτικές διευκολύνσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων φυτικής παραγωγής» ρυθμίστηκαν όλες οι ενήμερες και ληξιτρόθεσμες οφειλές, μέχρι 31.12.2003, των γεωργικών εκμεταλλεύσεων φυτικής παραγωγής, που αποδεδειγμένα επλήγησαν από τα ακραία καιρικά φαινόμενα της 13ης και 14ης Φεβρουαρίου 2004.

- Επιπλέον δε, χορηγήθησαν δάνεια στους πληγέντες γεωργούς με ευνοϊκούς όρους και με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

Ο Υπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ»

12. Στην με αριθμό 8662/9-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βασίλειου Κεγκέρογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9429/B523/11-4-05 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης που κατέθεσε στην Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Β. Κεγκέρογλου και σε θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθμ. 233/24-3-2005 έγγραφο της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, το οποίο απαντά στο σχετικό ερώτημα.

**Ο Υπουργός
Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

13. Στην με αριθμό 8288/1-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Στυλιανού Ματζαπετάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. B13-133/11-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις υπ' αριθμ. 8288/1-3-05, ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Στ. Ματζαπετάκη με θέμα «Καρκινογόνα τρόφιμα», και μας διαβιβάστηκε από το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες μας σας επισυνάπτουμε το με αριθμ. πρωτ. 3867/28-3-2005 έγγραφο του Ε. Φ. Ε. Τ.

**Ο Υφυπουργός
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

14. Στην με αριθμό 8924/18-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κων/νου Μπαντουβά δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ900a/4541/7896/11-4-05 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 8924/18-3-2005 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Μπαντουβάς, με θέμα τις μισθολογικές προαγωγές των Αξιωματικών του Ελληνικού Στρατού, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι αρμοδιότητες για την πολιτική μισθών ανήκουν στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, το οποίο εξειδικεύει την εφαρμογή της πολιτικής μισθολογικών νόμους.

Πέραν όμως των ανωτέρω, σας πληροφορούμε, αναφορικά με το θέμα της εξίσωσης των μισθολογικών προαγωγών προς άρση του διαχωρισμού σε Αξιωματικούς και Ανθυπασπιστές εξ Υπαξιωματικών, ότι η Διυπουργική Επιτροπή τόσο κατά τη σύνταξη του Ν. 2838/2000 όσο και του Ν. 3016/2002, είχε ως βασικό και αδιαπραγμάτευτο κριτήριο για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου, το συνολικό χρόνο υπηρεσίας, τον κατεχόμενο βαθμό, την προσέλευση από τα ΑΣΕΙ και τις αντίστοιχες παραγωγικές Σχολές Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος και του Πυροσβεστικού Σώματος, τις περιπτώσεις των απευθείας ή με διαγωνισμό κατατάσσομένων στο Σώμα των Αξιωματικών, καθώς και τη φοίτηση σε παραγωγική σχολή, για τη διαφοροποίηση τους ακόμα και μεταξύ Υπαξιωματικών.

Έτσι, με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, επιτεύχθηκε μια σημαντική μισθολογική αναβάθμιση, όχι όμως μισθολογική εξίσωση, γιατί αυτό θα οδηγούσε σε κατάργηση της διάκρισης που επιβάλλεται να επικρατεί στις Ένοπλες Δυνάμεις. Βέβαια, κατά την πορεία εφαρμογής των θεσμικών αυτών, ρυθμίσεων τέθηκαν προβλήματα και επισημάνθηκαν δυσχέρειες, για τα οποία ζητείται αντιμετώπιση, προκειμένου να καλυφθούν τα υπάρχοντα κενά.

Παρά ταύτα όμως, τα θέματα αυτά αποτελούν ήδη αντικείμενο επεξεργασίας και διερεύνησης καταρχήν από τους Κλάδους. Θα προταθούν νομοθετικές ρυθμίσεις για όσα από αυτά σηματοδοτούν την προοπτική αποδοχής τους, καθώς βούληση και

προτεραιότητα του ΥΠΕΘΑ είναι η θέσπιση μέτρων που επιλύουν προβλήματα και αποτρέπουν φαινόμενα «αποκλεισμού» στις Ένοπλες Δυνάμεις.

**Ο Υπουργός
ΣΠΗΛΙΟΣ Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ»**

15. Στην με αριθμό 8946/18-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολάου Γεωργιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ78400/5790/05-8-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Γεωργιάδης, σας γνωρίζουμε ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ομογενείς μας από την Αλβανία, έχουν τεθεί υπόψη μας και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια από την Πολιτεία ώστε να επιλυθούν.

Συγκεκριμένα, σ' αυτούς χορηγείται το Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς, το οποίο τους δίνει το δικαίωμα παραμονής και εργασίας στη χώρα μας και επίσης αναγνωρίζεται ως ισχυρός τίτλος διαμονής και για τις χώρες SCENGEN, ενώ παράλληλα η είσοδος και η παραμονή τους στην ελληνική επικράτεια δεν ρυθμίζεται, όπως συμβαίνει για τους υπόλοιπους οικονομικούς μετανάστες, από τις διατάξεις του Ν.2910/2001. Επίσης σε πολλές περιπτώσεις αντιμετωπίζονται από την πολιτεία ως έχοντες ελληνική ιθαγένεια, όπως είναι επί παραδείγματι η χορήγηση σύνταξης Ο.Γ.Α. σε όσους έχουν συμπληρώσει το προβλεπόμενο από το νόμο όριο ηλικίας, ο διορισμός τους σε δημόσιες θέσεις όταν πληρούν τις προϋποθέσεις, ως και η υπηρεσία τους στις ελληνικές ενόπλες δυνάμεις.

Στην πολιτογράφηση τους θα προχωρήσουμε όταν διασφαλιστούν προηγουμένως τα συμφέροντα της χώρας, επισημαίνοντάς σας ότι το εθνικό συμφέρον- υπερισχύει των ατομικών συμφερόντων των ομογενών μας.

Σχετικά με τα υπόλοιπα διαλαμβανόμενα στην παρούσα ερώτηση, αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνεργατώμενο Υπουργείο Εξωτερικών, προς το οποίο κοινοποιείται η απάντησή μας.

**Ο Υφυπουργός
Α. ΝΑΚΟΣ»**

16. Στην με αριθμό 8915/18-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Δημητρίου Πιπεργιά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 18398/11-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Αναφορικά με την παραπάνω ερώτηση σχετικά με το έργο ύδρευσης στο Δήμο Νέας Αρτάκης Νομού Ευβοίας, σας ενημερώνουμε ότι το εν λόγω έργο δεν προτάθηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο της 9ης Μαρτίου 2005, γιατί «δεν ήταν καθ' όλα ώριμο».

Τις εισηγήσεις, αρνητικές η θετικές, για θετική γνωμοδότηση των προτάσεων από το Περιφερειακό Συμβούλιο συντάσσει η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή (ΕΥΔΕΠ Στερεάς Ελλάδας) επειτα από αξιολόγηση των προτάσεων.

Προς πληρέστερη ενημέρωση σας, επισυνάπτουμε το σχετικό ενημερωτικό σημείωμα της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

**Ο Υφυπουργός
Α. ΝΑΚΟΣ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

17. Στην με αριθμό 8862/16-3-05 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ευαγγελίας Σχοιναράκη-Ηλιάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 10195/ΕΥΣ/2482/11-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 8862/16.03.2005 ερώτησης της Βουλευτού κ. Ε. Σχοιναράκη-Ηλιάκη, σας γνωρίζουμε ότι:

Στο ΠΕΠ Κρήτης έχει ενταχθεί το έργο Οδικός άξονας Ηρά-

κλειο -Βιάννος, με Φορέα Υλοποίησης τη ΔΔΕ Περιφέρειας Κρήτης.

Στα πλαίσια της υπ' αρ. 5008/06-08-04 πρόσκλησης του Μέτρου 2.2 «Υποδομές Μεταφορών» του ΠΕΠ Κρήτης, έχει υποβληθεί στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος, πρόταση τροποποίησης του έργου, με αύξηση προϋπολογισμού.

Μετά από τους προβλεπόμενους ελέγχους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική πρόσκληση, η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος θα ειστηγηθεί στο Γενικό Γραμματέα σχετικά με την ένταξη/τροποποίηση πράξεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να δοθούν από το συνεργωτώμενο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»

18. Στην με αριθμό 8864/16-3-05 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ευαγγελίας Σχοιναράκη-Ηλιάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 10196/ΕΥΣ/2375/11-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 8864/16.03.2005 ερώτησης της Βουλευτού κ. Ε. Σχοιναράκη -Ηλιάκη, σας γνωρίζουμε ότι:

Στο ΠΕΠ Κρήτης 2000-2006, έχει ενταχθεί το έργο Οδικός άξονας Ηράκλειο-Αγ. Δέκα -Βιάννος-Ιεράπετρα με Φορέα Υλοποίησης τη ΔΔΕ Περιφέρειας Κρήτης. Μέχρι στιγμής δεν έχει δημοπρατηθεί το υπόεργο. Συμπληρωματικές εργασίες στο τμήμα Ηράκλειο-Σιβά (χ.θ. 0+000- χ.θ. 12+700). Στα πλαίσια της υπ' αρ. 5008/06-08-04 πρόσκλησης του Μέτρου 2.2 «Υποδομές Μεταφορών» του ΠΕΠ Κρήτης, έχει υποβληθεί στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος, πρόταση τροποποίησης του έργου, με αύξηση προϋπολογισμού.

Μετά από τους προβλεπόμενους ελέγχους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική πρόσκληση, η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος θα ειστηγηθεί στο Γενικό Γραμματέα σχετικά με την ένταξη/τροποποίηση πράξεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να δοθούν από το συνεργωτώμενο ΥΠΕΣΔΔΑ.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»

19. Στην με αριθμό 9199/29-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 11756/ΔΕΚΟ 430/21-4-05 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών δεν εποπτεύει την Ο.Τ.Ε. Α.Ε., ούτε παρεμβαίνει στη διαχείριση και λειτουργία της, διότι η εταιρεία αυτή έχει εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών, η δε πλειοψηφία των μετοχών δεν ανήκει πλέον στο ελληνικό δημόσιο. Δεν υπάγεται πλέον στις διατάξεις του ν.2414/1996 περί εκσυγχρονισμού των δημοσίων επιχειρήσεων και λειτουργεί με βάση τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών όπως ισχύει. Το ελληνικό δημόσιο ως κάτοχος του 33,76% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας συμμετέχει με εκπρόσωπό του στη γενική συνέλευση των μετόχων.

Ο Υπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ»

20. Στην με αριθμό 9112/28-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Λάζαρου Λωτίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/73/2206/22-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ 9112/28.3.05 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τον ως άνω Βουλευτή, σας διαβιβάζουμε συνημμένα, το υπ' αριθ. Γ.ΔΝΣ/1515/11.04.2005 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε. το οποίο καλύπτει το θέμα.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

21. Στην με αριθμό 8528/7-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ανδρέα Μακρυπίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1032512/1069/31-3-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. 8528/7.3.05 ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μακρυπίδης, σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Μετά την εμφάνιση και κυκλοφορία στην εγχώρια αγορά τσιγάρων με πολύ χαμηλές τιμές (0,70/0, 80/1/1,20 ευρώ ανά πακέτο), διαπιστώθηκε ότι τα σήματα αυτά σε ταχύτατο χρόνο συγκέντρωσαν την προτίμηση μεγάλου αριθμού καταναλωτών. Το γεγονός αυτό, εκτός του ότι ενθαρρύνει τους νέους στο κάπνισμα, στερεί το Δημόσιο από σημαντικά έσοδα που θα μπορούσαν να διατεθούν σε , κρίσιμους τομείς όπως η υγεία και η παιδεία.

Το φαινόμενο αυτό της εμφάνισης φτηνών τσιγάρων στην αγορά των κρατών μελών της Ε.Ε., που είχε αποδιογανωτικά αποτελέσματα, οδήγησε στη θέσπιση κοινοτικής διάταξης (άρθρο 16 παραγ. 5 της Οδ. 95/59/EΟΚ, όπως ισχύει), η οποία παρέχει την ευχέρεια στα κράτη μέλη να επιβάλλουν ένα ελάχιστο ποσό ειδικού φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα που πωλούνται σε τιμή μικρότερη από την τιμή λιανικής πώλησης των τσιγάρων της πλέον ζητούμενης κατηγορίας τιμών.

Στόχος της διάταξης αυτής είναι να παρασχεθούν στα κράτη μέλη αποτελεσματικότερα μέσα για να αντιμετωπίζουν τις αθέμιτες πρακτικές τιμολόγησης ή την εμφάνιση προϊόντων που διαταράσσουν την αγορά.

Με βάση τα παραπάνω, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών παρακολουθεί προσεκτικά την εξέλιξη της αγοράς των τσιγάρων, προκειμένου να ληφθούν οι αποφάσεις εκείνες που θα εγγυώνται την ομαλή λειτουργία της αγοράς και θα διασφαλίζουν τα έσοδα του Δημοσίου.

Έτσι αποφασίσθηκε η επιβολή ελάχιστου Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Ε.Φ.Κ.) με ποσοστό 65% επί του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης της πλέον ζητούμενης κατηγορίας τιμής.

Όσον αφορά στα αλκοολούχα ποτά, αποφασίσθηκε αύξηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης κατά 20% (εισαγόμενα αλκοολούχα ποτά τίτλου 40% vol ουίσκυ, τζίν, βότκα κ.λ.π.) η οποία περιορίζεται στη ήμισυ σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία για τα εμφιαλωμένα ποτά ούζο, τσίπουρο και ταϊκουδιά.

Β. Ο πίνακας αγαθών και υπηρεσιών, για τα οποία τα Κράτη - Μέλη δύνανται να εφαρμόσουν μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α., είναι καθορισμένος από τις διατάξεις της θης Οδηγίας (77/388 Ε.Ο.Κ.) όπως ισχύει, και έχει μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο της χώρας με το Παράρτημα 111 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000). Στο παράρτημα αυτό περιλαμβάνονται τα αγαθά και οι υπηρεσίες που επιτρέπεται να υπαχθούν στο χαμηλό συντελεστή Φ.Π.Α. 8%. Για τα υπόλοιπα αγαθά και υπηρεσίες που υπάγονται στο φόρο, ισχύει ο κανονικός συντελεστής 18%.

Έτσι αποφασίσθηκε αύξηση των παραπάνω συντελεστών κατά μία ποσοστιαία μονάδα (από 1.4.2005), και βέβαια αγαθά και υπηρεσίες που απαλλάσσονται του ΦΠΑ εξακολουθούν να απαλλάσσονται.

Ο Υφυπουργός
ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ»

22. Στην με αριθμό 8589/8-3-05 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ροδούλας Ζήση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 146/31-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του με αριθ. πρωτ. 8589/08-03-2005 έγγραφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσθηκε ερώτηση της Βουλευτού κ. Ρ. Ζήση, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τ' ακόλουθα:

1. Πάγια πολιτική του ΥΕΝ στον τομέα της ακτοπλοΐας είναι η

ικανοποίηση των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιακών αναγκών υπό συνθήκες ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού, η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, η προστασία του δημοσίου συμφέροντος και η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής της χώρας, με τακτικές, επαρκείς και αξιόπιστες συνδέσεις των νησιών με την ηπειρωτική χώρα.

2. Την 4-3-2005, λόγω αποχήματος στον λιμένα της Σκοπέλου, τέθηκε εκτός δρομολογίων επί πέντε (05) ημέρες το επιβατηγό-οχηματαγωγό «TZET ΦΕΡΡΥ 1» που εξυπηρετεί ακτοπλοϊκά τις Βόρειες Σποράδες, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί πρόβλημα στη διακίνηση οχημάτων και προϊόντων.

3. Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, κατανοώντας πλήρως τις ανάγκες των κατοίκων των Βορείων Σποράδων, ευαισθητοποιήθηκε από την πρώτη στιγμή και με παρέμβαση προς την εταιρεία «ΕΛΛΑΣ ΦΛΑΙΝΓΚ ΝΤΟΛΦΙΝΣ», ζήτησε την δρομολόγηση του επιβατηγού-οχηματαγωγού «ΕΞΠΡΕΣ ΑΔΩΝΙΣ» στην γραμμή Βόλου-Βορείων Σποράδων, τουλάχιστον μέχρι την επιστροφή του επιβατηγού-οχηματαγωγού «TZET ΦΕΡΡΥ 1» στα εγκεκριμένα δρομολόγια του, που έγινε στις 09-03-2005.

Ο Υπουργός
ΜΑΝΩΛΗΣ Κ. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

23. Στην με αριθμό 8542/8-3-05 ερώτηση της Βουλευτού Κ. Αθανασίας Μερεντίτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΓΠ/27298/30-3-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 8542/8-3-2005 ερώτησή που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή κ. Α. Μερεντίτη σχετικά με την ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη στην εφηβεία, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο αριθμός των εκτρώσεων δεν είναι ακριβής επειδή η συγκέντρωση στοιχείων είναι πολύ δύσκολη, δεδομένου ότι πάρα την άρση του ποινικώς κολάσιμου της πράξης με το Ν. 1609/86, οι υποβαλλόμενες σε έκτρωση εξακολουθούν να ζητούν την εφαρμογή του ιατρικού απορρήτου, ακόμα και στις κρατικές μαιευτικές κλινικές. Ο αριθμός των εκτρώσεων σχετίζεται επίσης με τη μεγάλη εισροή οικονομικών προσφύγων και μεταναστών τα τελευταία χρόνια.

Όσον αφορά την ενημέρωση στα σχολεία (Γυμνάσια-Λύκεια) για τις συνέπειες των εκτρώσεων και για τα ενδεικυνόμενα μέτρα προφύλαξης για ανεπιθύμητες κυήσεις, το υγειονομικό προσωπικό των Κέντρων Οικογενειακών Προγραμματισμού καθώς και των Κέντρων Υγείας που έχει εκπαιδευθεί σε θέματα Οικογενειακού Προγραμματισμού, είναι πάντοτε διαθέσιμο για ενημέρωση στα σχολεία, εφόσον όμως του εξασφαλισθεί η σχετική άδεια από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, η οποία δεν είναι πάντοτε εφικτή. Ας σημειωθεί ότι το κύριο βάρος ενημέρωσης επικεντρώνεται τόσο στην αντισύλληψη που σκοπό έχει την αποφυγή των ανεπιθύμητων κυήσεων, στη μείωση του αριθμού των εκτρώσεων, στην αποφυγή δευτεροπαθών στειρώσεων που συχνά ακολουθούν τις εκτρώσεις, όσο και στα σεξουαλικά μεταδόδυμα νοσήματα.

Για την υποστήριξη των προγραμμάτων ενημέρωσης η αρμόδια Δ/νση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης διαθέτει τα παρακάτω έντυπα:

- Βιβλιάριο «Αντισυλληπτικές Μέθοδοι»
  - Φυλάδιο «ΝΑΙ στην αντισύλληψη ΟΧΙ στις εκτρώσεις»
- Επίσης διατίθεται τανία μικρής διάρκειας με θέμα «Αντισύλληψη».

Το μάθημα σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία αφορά εξ ολοκλήρου το Υπουργείο Παιδείας.

Ο Υφυπουργός
Α. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

24. Στην με αριθμό 8575/8-3-05 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Στυλιανού Ματζαπετάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΓΠ/27325/30-3-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 8575/8-3-2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Σ. Ματζαπετάκη σχετικά

με τον αλκοολισμό, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στην προσπάθεια να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της εξάρτησης από ουσίες, είτε είναι παράνομες όπως τα ναρκωτικά, είτε νόμιμες όπως το αλκοόλ, αναπτύσσει Προγράμματα Πρόληψης, Θεραπείας και Κοινωνικής Επανένταξης.

Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών από τους νέους αποτελεί ζήτημα πρώτης προτεραιότητας για την Πολιτεία, αντιμετωπίζεται ως γενικότερο πρόβλημα εξάρτησης και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην Πρόληψη.

Ο τομέας της Πρόληψης θεωρείται πολύ σημαντικός στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής για την αντιμετώπιση του φαινομένου της εξάρτησης και γίνεται μια σημαντική προσπάθεια από την Πολιτεία, τόσο από το Υπουργείο Παιδείας (Εθνικό Δίκτυο Αγωγής Υγεία), όσο και από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθησίας στη σχολική κοινότητα εφαρμόζει ο Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (OKANA) μέσω των Κέντρων Πρόληψης (τα οποία λειτουργούν σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση) και το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ). Τα προγράμματα πρόληψης τόσο του OKANA όσο και του ΚΕΘΕΑ απευθύνονται μεταξύ άλλων σε μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς, στρατευμένους νέους, κλπ.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται τόσο στη Δευτεροβάθμια όσο και στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, ενώ σταδιακά οι φορείς πρόληψης αρχίζουν να επεκτείνουν τις δράσεις τους και σε νηπιαγωγεία με ειδικό εκπαιδευτικό υλικό.

Η δράση της Πρωτογενούς Πρόληψης στη σχολική κοινότητα αφορά παρεμβάσεις εκπαιδευτικών, υλοποίηση παρέμβασης στα σχολεία, είτε από εκπαιδευτικούς, είτε από τα ίδια τα στελέχη των φορέων Πρόληψης. Οι παρεμβάσεις Πρόληψης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση περιλαμβάνουν βασικά την ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων καθώς και την εκπαίδευση σε θέματα αντίληψης του εαυτού, ενώ ακολουθεί η ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.

Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση οι παρεμβάσεις εστιάζουν στην εκπαίδευση σε θέματα αντίληψης του εαυτού και στη συνέχεια στην ανάπτυξη προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Επίσης σημαντικό ρόλο παίζουν και η παροχή γνώσεων και η αλλαγή στις στάσεις των μάθητών σχετικά με τη χρήση ουσιών. Και στις δύο βαθμίδες εκπαίδευσης οι παρεμβάσεις αφορούν και τους γονείς.

Με την αρ. ΔΥ1δ/οικ.61991/Ιούνιος 2004 συστήθηκε στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ομάδα Διοίκησης Έργου, έργο της οποίας αποτελεί μεταξύ άλλων και η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών παρανόμων και νομίμων όπως το αλκοόλ. Επίσης μελετά την εισήγηση μέτρων που μπορούν να ληφθούν άμεσα για την πρόληψη της εξάπλωσης κατανάλωσης αλκοόλ από τους νέους.

Ο Υφυπουργός
Α. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

25. Στην με αριθμό 8556/8-3-05 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Στυλιανού Ματζαπετάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΓΠ/27303/30-3-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 8556/8-3-2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Σ. Ματζαπετάκη σχετικά με την προστασία των καταναλωτών από την κατανάλωση κρέατος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι έλεγχοι των ζωικών τροφίμων διενεργούνται από τον ΕΦΕΤ και τις Κτηνιατρικές υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, φορείς που εποπτεύονται από τα Υπουργεία Ανάπτυξης (όπου και θα διαβαστεί η ερώτηση) και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αντίστοιχα.

Επισημαίνεται ότι οι Υγειονομικές υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων συνεπικουρούν το έργο των παραπάνω

αρμόδιων υπηρεσιών.

Ο Υφυπουργός
Α. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ»

26. Στην με αριθμό 8567/8-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολάου Σαλαγιάννη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 27311/31-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 8567/8-3-2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Ν. Σαλαγιάννη σχετικά με τη στελέχωση της Καρδιολογικής Κλινικής του Γ.Ν. Καρδίσας, σας γνωρίζουμε ότι το έτος 2005 έχουν τοποθετηθεί (4) επικουρικοί ιατροί ειδικότητας Καρδιολογίας για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών της κλινικής του ως άνω Νοσοκομείου.

Παράλληλα τα Συμβούλια Κρίσεως Ιατρών κλάδου ΕΣΥ θα προβούν σύντομα στην αξιολόγηση των υποψηφίων ιατρών για τη μόνιμη κάλυψη των οργανικών θέσεων.

Ο Υπουργός
Ν. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ»

27. Στην με αριθμό 8598/8-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ανδρέα Μακρυπίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 27326/31-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 8598/8-3-2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Α. Μακρυπίδη με θέμα «Άρση του ανώτατου ορίου ηλικίας στις προσλήψεις-διορισμούς ιατρών», σας γνωρίζουμε ότι στο άρθρο 34 του Νόμου «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις», ο οποίος βρίσκεται για δημοσίευση, προβλέπεται κατάργηση ορίου ηλικίας για διεκδίκηση θέσης στο ΕΣΥ στις χαρακτηρισμένες άγονες περιοχές τύπου Α' κατηγορίας.

Ο Υπουργός
Ν. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Γεωργιάδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Είναι η με αριθμό 10043/19.4.2005 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Γείτονα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων στον τομέα των κατασκευών.

Το ειδικότερο περιεχόμενο της ερωτήσεως του κ. Γείτονα έχει ως εξής:

«Στις τελευταίες δημοσκοπήσεις καταγράφεται η αβεβαιότητα αλλά και η απαισιοδοξία των πολιτών από την επιδείνωση της οικονομίας τον τελευταίο χρόνο. Η οικονομική δραστηριότητα συρρικνώνεται, οι ρυθμοί ανάπτυξης υποχωρούν και επικρέμαται ο κίνδυνος ύφεσης. Στον τομέα των κατασκευών, κινητήριο μοχλό για την ελληνική οικονομία, τα πράγματα είναι εξόχως ανησυχητικά. Σύμφωνα με το ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Έρευνών (Ι.Ο.Β.Ε.), ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών, που είχε φτάσει σε πολύ υψηλά επίπεδα το 2002 και 2003, άρχισε να μειώνεται με ανησυχητικούς ρυθμούς μετά τη λήξη των Ολυμπιακών. Στις ιδιωτικές κατασκευές αρνητικό παραμένει το κλίμα για τέταρτο μήνα, όπως και στον κλάδο των δημόσιων έργων.

Οι εργοληπτικές εταιρείες αντιμετωπίζουν κρίση μετά τους Ολυμπιακούς. Οι καθυστέρησεις στις πληρωμές και τις δημοπρατήσεις έργων έχουν φέρει τις εταιρείες σε απόγνωση. Το νέο σύστημα ανάθεσης δημοσίων έργων επανέφερε τις μεγάλες εκπτώσεις στην αγορά και νέους κινδύνους για τα έργα και τον κατασκευαστικό κλάδο. Οι φορείς των τεχνικών εταιρειών κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και ζητούν τη λήψη μέτρων για την αναστροφή του κλίματος. Το Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών (Ι.Ο.Κ.) εκτιμά ότι λίγες επιχειρήσεις θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις οικονομικές απαιτήσεις για συγχρηματοδοτούμενα έργα, στα οποία το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. έχει στηρίξει ελπίδες για το μέλλον.

Επειδή ο τομέας των κατασκευών είναι ιδιαίτερα κρίσιμος για την οικονομία και την ανάπτυξη της χώρας,

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1.Πώς σκοπεύει το Υπουργείο να αντιμετωπίσει τα προβλήματα στον τομέα των κατασκευών και ποια μέτρα σκοπεύει να πάρει για την αναστροφή του αρνητικού κλίματος.

2.Πότε σκοπεύει το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. να καταθέσει το νέο νομοσχέδιο για τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Έχει συνεκτιμήθει στο νομοσχέδιο η πιστοληπτική δυσχέρεια των εταιρειών, που επιβαρύνεται από τις υψηλές εγγυήσεις που απαιτούνται για τη συμμετοχή στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων.»

Στην ερώτηση του κ. Γείτονα θα απαντήσει ο Υφυπουργός κ. Ξανθόπουλος.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο - ντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Αισθάνομαι άσχημα κάθε φορά που αναγκάζομαι σε αγαπητούς συναδέλφους, όπως είναι ο κύριος Γείτονας, να λέω τα προφανή για τα οποία επίσης είναι προφανής η ευθύνη των τελευταίων χρόνων. Υπενθυμίζω και πάλι με λύπη μου ότι από το 2003 την άνοιξη και μετά πράγματι σταμάτησαν οι αναθέσεις δημοσίων έργων γιατί είχε «πεθάνει» στην εφαρμογή του ο περιφημός μαθηματικός τύπος λόγω δικαστικών εμπλοκών και μιας εγκυκλίου η οποία τον μπέρδεψε ακόμα περισσότερο. Τα δικαστήρια μέχρι και πρότινος εκδίκαζαν υποθέσεις του 2003.

Αντί εγκαίρως η τότε κυβέρνηση να αλλάξει το νόμο, ώστε να απεμπλακεί το σύστημα από την ασφυξία, προχωρούσε σε διάφορες μη δόκιμες κριτικές για τις αλλαγές που έκανε η νέα πολιτική ηγεσία σε χρόνο ρεκόρ.

Δεύτερος λόγος που πράγματι υπάρχει μια δυσπραγία στο μέτωπο των κατασκευών είναι ότι αναγκάστηκαν πολλές εργο-

ληπτικές επιχειρήσεις κυρίως στην περίοδο 2000-2002 να υπερχρεωθούν για να ενταχθούν στις τάξεις που είχε επιβάλει η τότε κυβέρνηση με διάφορα κίνητρα, όχι ιδιαιτέρως προφανή όπως απεδείχθη εκ των υστέρων, με αποτέλεσμα να έχουν να αντιμετωπίσουν στη συνέχεια μια σειρά χρεών προς τις τράπεζες. Έτσι ήλθαν σε δύσκολη θέση.

Όταν λοιπόν συνέβασης κανείς την έλλειψη μελετών για την μετασυλμπατική περίοδο, την επί ενάμισι χρόνο 2002-2004 μέχρι να ισχύσει ο νέος νόμος ασφυξία λόγω αγκυλώσεων στα δικαστήρια των αναθέσεων μελετών και κάποια αδράνεια που έχει το σύστημα, ώστε να μπορέσει να πάρει μπρος με νέες μελέτες και έργα αντιλαμβάνεστε ότι αυτή η δικαιολογημένη «δυσπρεψία» από πλευράς απορρόφησης πιστώσεων ήταν αναμενόμενη. Όμως ανετράπη ραγδαία, γιατί τώρα τη στιγμή που μιλάμε έχουν υπογραφεί συμβάσεις για έργα 2.000.000.000 ευρώ. Έχουν δημοπρατηθεί έργα 3,5 δισεκατομμυρίων ευρώ και μέχρι τέλους του χρόνου θα έχουμε συμβολαιοποιήσει έργα 5.000.000.000 ευρώ. Αυτό είναι πρωτοφανές νούμερο για τα ελληνικά δεδομένα της τελευταίας δεκαετίας.

Και βέβαια εκπτώσεις ασφαλώς δόθηκαν. Υπάρχουν εκπτώσεις που δεν είναι ανησυχητικά μεγάλες, αλλά επιτέλους υπάρχει ανταγωνισμός. Είναι γνωστό και το λέω με λύτη μου ότι οι περισσότεροι διαγωνισμοί με το μαθηματικό τύπο ήταν «στημένοι». Αυτό σταμάτησε και σήμερα οι εργολάβοι «χτυπάνε τις δουλειές» για να τις πάρει ο καθένας με το σπαθί του. Είναι κακό αυτό; Είναι κακό να κερδίζει το ελληνικό δημόσιο πολλά εκατομμύρια ευρώ από τις εκπτώσεις που δίνουν οι εργοληπτικές εταιρείες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Γείτονας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, πρώτα μια παράκληση προς το Προεδρείο. Να συστήσει στους Υπουργούς της Κυβέρνησης, να σέβονται τη Βουλή, να τηρούν τον Κανονισμό και την κοινοβουλευτική δεοντολογία και να προσέχουν τις ερωτήσεις. Θα σας πω γιατί το λέω αυτό.

Υπέβαλα γραπτή ερώτηση καλοπροσάρτετα προς τους δύο Υπουργούς ΠΕΧΩΔΕ και Οικονομίας με ένα γενικότερο ερώτημα για το τι γίνεται γενικά στον κατασκευαστικό κλάδο που είναι μοχλός για την ανάπτυξη και με ένα ειδικότερο ερώτημα για το τι γίνεται με το νομοσχέδιο για τις συμπράξεις ιδιωτών και δημοσίου στα έργα μεσαίας κλίμακας. Δεν μου απάντησαν στην γραπτή ερώτηση μέσα στην προθεσμία και γι' αυτό αναγκάζομαι να τη συζητήσω σήμερα. Και δεύτερον, δεν έρχεται εδώ κανένας από τους Υπουργούς, ενώ το θέμα είναι γενικότερο. Επιβάλλεται αφού είμαστε στην αρχή της εβδομάδας να έλθει εδώ Υπουργός.

Αυτό λέει ο Κανονισμό!

Έρχεται σήμερα ο κύριος Υφυπουργός και αντί να προσπαθήσει να δώσει εξηγήσεις ή να απαντήσει στην ερώτηση μου, το γυρίζει και στο «τσάπικο!». Ούτε λίγο ούτε πολύ, πάλι φταίει το ΠΑΣΟΚ για την αδράνεια της Κυβέρνησης!

Κύριε Υπουργέ, η απάντηση σας, όχι μόνο δεν με ικανοποιεί, αλλά με ανησυχεί, γιατί δείχνει ότι η Κυβέρνηση και το Υπουργείό πραγματικά ζουν στον δικό τους κόσμο.

Η κατάσταση στον κατασκευαστικό τομέα -και αναφέρομαι όχι μόνο στα δημόσια έργα, αλλά και στις ιδιωτικές κατασκευές, τις οικοδομές- επιδεινώνεται συνεχώς και δεν είναι δική μας διαπίστωση. Είναι διαπίστωση του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών, είναι διαπίστωση του ΙΟΒΕ και όλων των συλλόγων των τεχνικών.

Οι κατασκευαστικές εταιρείες και όλοι οι συναφείς με την κατασκευή κλάδοι είναι σε απόγνωση, ο δείκτης προσδοκιών έχει πέσει πάρα πολύ χαμηλά, οι απολύτευσις εργαζομένων έχουν φτάσει στις εξήντα χιλιάδες. Νέα έργα δεν ξεκινάνε, αλλά δημοπρατούνται και επαναδημοπρατούνται με καθυστέρηση ενός χρόνου, κύριε Υπουργέ, και καμία μπουλντόζα δεν έχει μπει μπρος. Το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων έχει περικοπεί κατά 1,5 δισ.. Το κράτος δεν πληρώνει και συμπεριφέρεται ως μπαταδής σε τελειωμένα έργα. Οι εργοληπτικές εταιρείες και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες έχουν μεγάλα προβλήματα με τις τράπεζες, δεν μπορούν να πληρώσουν ούτε το ΙΚΑ. Εδώ και

δεκαπέντε μήνες δεν έχει γίνει καμία προκήρυξη νέας μελέτης και στα περίφημα μεγάλα έργα με συμβάσεις παραχώρησης οι διαδικασίες καρκινοβατούν.

Αυτή είναι η εικόνα, κύριε Υπουργέ, και έρχεστε σήμερα να πείτε, όπως και ο κ. Σουφλιάς πριν μέρες, ότι φταίει το δήθεν υπό κατάρρευση σύστημα των δημιούρων εργών επί ΠΑΣΟΚ που κληρονομήσατε. Αυτό είναι το σύστημα το οποίο έδωσε όλα αυτά τα έργα στην Ελλάδα -και τα ολυμπιακά έργα- με τα οποία άλλαξε μορφήν η χώρα. Και αν υπήρχε κίνδυνος κατάρρευσης, υπήρχε από το βάρος των έργων. Σε σας, υπάρχει κίνδυνος κατάρρευσης του συστήματος από την ατροφία και από την ακινησία!

Αντί λοιπόν σήμερα να έλθετε και να μου δώσετε συγκεκριμένες απαντήσεις, κύριε Υπουργέ, μου λέτε πάλι τα ίδια. Εναπόθετε τις ελπίδες σας -εσείς το είπατε, πάλι η Κυβέρνηση, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και ο κ. Σουφλιάς το επαναλαμβάνω- στα έργα με σύμπραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα μικρής κλίμακος. Ωραία, πού είναι επιτέλους το νομοθετικό πλαίσιο, το νέο πλαίσιο για να γίνουν τέτοια έργα; Έχει το νομοσχέδιο κολλήσει στις συγκρούσεις και τους τσακωμούς του Κ. Σουφλιά με τον κ. Αλογοσκούφη; Επιτέλους, βρείτε τα και φέρτε μας ένα νομοσχέδιο για να προχωρήσουμε.

Πέρα όμως από το νομοσχέδιο, σας ρωτώ το εξής: Έχει γίνει προεργασία; Έχει γίνει προγραμματισμός για τα έργα; Έχουν εξασφαλιστεί πιστώσεις; Οι εργοληπτικές εταιρείες είναι σε κατάσταση, έχουν δυνατότητες να ανταποκριθούν σε οικονομικές απαιτήσεις τέτοιων έργων;

Διυτυχώς, κύριε Πρόεδρε -και τελειώνω- έχουμε μπει σε περίοδο ύφεσης και λυπάμαι. Νέες επενδύσεις σε άλλους τομείς δεν γίνονται. Η οικοδομική δραστηριότητα με τις αλλοπρόσαλλες πολιτικές σας πάσχει από ακρίβεια και δεν μπορεί να πάρει τα πάνω της.

Στα έργα, όπως είπα, είπατε για πολλά κεράσια αλλά το καλάθι είναι μικρό. Έτσι όπως πάτε, κύριε Υπουργέ, θα πάει περίπτωτη η ανάπτυξη της χώρας. Γ' αυτό και σας καταγγέλλουν όλοι για ακινησία και παραλυσία. Είναι καιρός να ανασκουμπωθείτε να δουλέψετε και όχι να κάνετε αντιπολίτευση στο ΠΑΣΟΚ. Μέτρα, κύριε Υπουργέ! Όχι λόγια, έργα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Υπουργέ, πριν σας δώσω το λόγο, θα ήθελα να πω κάτι.

Κύριε Γείτονα, όσον αφορά το Προεδρείο, γνωρίζετε καλύτερα από μένα ότι η εκπροσώπηση της Κυβέρνησης γίνεται και με Υφυπουργό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Δεν είπα αυτό, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Αυτό κατάλαβα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, γνωρίζω τον Κανονισμό και τον γνωρίζετε και εσείς! Ο Κανονισμός προβλέπει ότι μια φορά την εβδομάδα, στην αρχή της εβδομάδας, ο Υπουργός πρέπει να είναι εδώ. Και αν υπάρχουν άλλες ερωτήσεις, θα μπορούν να απαντούν οι Υφυπουργοί. Και το ξέρετε πολύ καλά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Αυτό είναι άλλη διάταξη!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Δεύτερον, είπα ότι εκ συστήματος δεν απαντούν οι Υπουργοί στις γραπτές ερωτήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Όσον αφορά αυτό που αναφέρεσθε, κύριε Γείτονα, είναι άλλη διάταξη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Αυτή που είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Σας παρακαλώ, κύριε Γείτονα!

Εγώ σας άκουσα. Σας άκουσα και με το παραπάνω, για περισσότερο χρόνο!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Δεν έχω αντιδικία με το Προεδρείο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Όχι, όχι. Απλώς, πρέπει να δώσω ορισμένες εξηγήσεις. Αισθάνομαι την υποχρέωση. Δεν αντιδικώ μαζί σας.

Υπάρχει όμως διάταξη, η οποία λέει ότι οι διατάξεις οι οποίες αφορούν γενικά την κοινοβουλευτική διαδικασία και ισχύουν για τους Υφυπουργούς, ισχύουν και για τους Υφυπουργούς. Βάσει

λοιπόν αυτής της διατάξεως, έχει επικρατήσει πλέον εθιμικά, σε ερωτήσεις επίκαιρες και μη, να απαντούν και Υφυπουργοί. Κάτι τέτοιο εφαρμόζεται και σήμερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, αναφέρομαι στο Προεδρείο, το οποίο το σέβομαι και πιστεύω ότι κάνει καλά τη δουλειά του. Γ' αυτό ζήτησα να γίνει σύσταση προς την Κυβέρνηση, τέτοιες συστάσεις που είχαμε κάνει και εμείς -ως παλιό Προεδρείο- πολλές φορές σε Υπουργούς στις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ.

Η γενική διάταξη δεν κατισχύει της ειδικής διάταξης, η οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση για τις επίκαιρες ερωτήσεις αναφέρει ότι ο Υπουργός πρέπει άπαξ της εβδομάδος να είναι στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Γείτονα, κατ' αρχάς, η ερώτηση δεν είναι επίκαιρη. Εν πάσῃ περιπτώσει, το ξέρω ότι δεν έχουμε αντιδικία. Κάνατε μια παρατήρηση και οφείλω ως Προεδρείο -αισθάνομαι την υποχρέωση αυτή- να δώσω ορισμένες εξηγήσεις.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Εγώ σας εξηγώ, πάλι κύριε Πρόεδρε, ότι δεν έχω τίποτα μαζί σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το ξέρω. Δεν υπάρχει θέμα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο - ντος, Χωρο-ταξίας και Δημοσίων Εργών): Κύριε Γείτονα, με φωνές και ανακρίβειες δεν κερδίζονται οι εντυπώσεις. Προσβάλλετε τη νοημοσύνη του ελληνικού λαού που σας ακούει. Ειλικρινά, λυπάμαι που το λέω. Θέλετε να έχω και εγώ τον ανάλογο τόνο; Θέλετε να φωνάξω και εγώ;

Να πω δηλαδή ότι δεν ακούσατε προηγουμένως που είπα, ότι έχουμε ήδη 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ διακηρυγμένα έργα και 2.000.000 ευρώ αναθέσεις ήδη με συμβάσεις; Ότι έχουν ήδη προχωρήσει ταχύτατα τα καρκινοβατούντα έργα παραχώρησης, που επί τριάμισι χρόνια ανορθόδοξα και απαράδεκτα τα είχατε κολλήσει; Είχατε κάνει αναθέσεις ή μάλλον είχατε κάνει προεπιλογές οίκων χωρίς φυσικό αντικείμενο, πράγμα που είχε δημιουργήσει αγανάκτηση σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Να πω δηλαδή ότι δεν ακούσατε προηγουμένως που είπα, ότι σήμερα, επιτέλους, έχουμε μελέτες -έρευνας για τι πράγμα μιλάμε- και θα έχουμε έτοιμες σε ένα χρόνο από σήμερα όλες τις συμβάσεις του έργου παραχώρησης, ύψους 7,3 δισεκατομμυρίων ευρώ; Επιτέλους, δεν έχετε ακούσει ότι έχουμε ανοίξει ήδη τις προσφορές, ότι έχουμε ήδη μειοδότη...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Πότε, κύριε Υπουργέ; Αν μου πείτε μια ανακρίβεια, τότε θα σας παραδεχθώ!

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο - ντος, Χωρο-ταξίας και Δημοσίων Εργών): Σωρεία ανακρίβειών!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Άλλιώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Σας παρακαλώ!

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο - ντος, Χωρο-ταξίας και Δημοσίων Εργών): Μη με διακόπτετε. Εγώ, κύριε Γείτονα, δεν σας διέκοψα. Ερίζατε και δεν σας διέκοψα. Εσείς γιατί με διακόπτετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Αλλιώς σας επιστρέφω τους χαρακτηρισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο - ντος, Χωρο-ταξίας και Δημοσίων Εργών): Συνεχίζω, κύριε Πρόεδρε.

Δεν έχετε ότι μόλις προ δέκα ημερών είχαμε προσωρινό μειοδότη στην υποθαλάσσια αρτηρία Θεσσαλονίκης, ότι μόλις προ έξι ημερών έχουμε πάρει τις προσφορές στον μεγάλο άξονα Μαλιακός-Κλειδί, ότι αναμένονται προσφορές, σε λίγους μήνες, για όλα τα μεγάλα έργα με σύμβαση παραχώρησης και ότι, επιτέλους, αυτά που γράφει μέσα η ερώτησή σας είναι ανακριβέστατα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Μπουλντόζα μπήκε;

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο - ντος, Χωρο-ταξίας και Δημοσίων Εργών): Ποιος σας είπε

ότι δεν υπάρχει ενδιαφέρον για τα έργα με σύμβαση παραχώρησης; Υπάρχει ζωήρό ενδιαφέρον. Δεν είχαμε πέντε προσφορές για την υποθαλάσσια; Δεν είχαμε δυο τεράστια συγκροτήματα που κατέβηκαν στο Μαλιακός-Κλειδί; Δεν κινείται όλη η Ευρώπη για τα έργα αυτά με μεγάλο ενδιαφέρον; Ποιος σας τα έχει πει αυτά; Δεν παρακολουθείτε τι συμβαίνει στο ελληνικό γήγενεσθαι;

Θα παρακαλέσω θερμά, για να μην αναγκάζομαι και εγώ να σηκώνω τον τόνο της φωνής μου...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Μήπως απαντάτε σε άλλη ομίλια; Δεν καταλάβατε, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Γείτονα, όλοι κρινόμαστε. Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Λυπάμαι. Απαντά σε κάποιον άλλο ο κύριος Υπουργός όχι σε μένα.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλ - λοντος, Χωρο-ταξίας και Δημοσίων Εργών): Σε αυτό ακριβώς που είπατε απαντώ, κύριε Γείτονα, και μάλιστα με μεγάλη ακρίβεια.

Επαναλαμβάνω, ότι για πρώτη φορά στην Ελλάδα με καθαρό και διαφανές σύστημα και όχι με τον αμαρτωλό μαθηματικό τύπο αναθέτουμε φέτος έργα 5.000.000.000 ευρώ. Επιτέλους, με καλές τιμές! Το ελληνικό δημόσιο πλήρωσε 30% φθηνότερα των τιμών στις οποίες εσείς δίνατε τα έργα προηγουμένων. Αυτά είναι προφανή γεγονότα. Αυτά είναι χρήματα του ελληνικού λαού, δικά σας και δικά μου. Δεν είναι του γείτονα! Πήγαιναν αλλού και τώρα τα παίρνουν «επιτέλους!» το επαναλαμβάνω- οι πολίτες ως έργα. Πλήρωσαν 30% φθηνότερα! Αυτό δεν είναι ένα γεγονός αναμφισβήτητο; Σας ενοχλεί αυτό; Σας ενοχλεί που τα παίρνουν οι πολίτες και όχι κάποιοι κατασκευαστές; Ειλικρινά δεν το καταλαβαίνω.

Επιτέλους, δεν ξέρετε, επίσης, ότι το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ δεν είναι αρμόδιο για το νομοσχέδιο των έργων με συμβάσεις παραχώρησης για τα μικρά έργα και ότι όλα τα μεγάλα έργα, όπως και εσείς θέλετε και ορθώς κάνατε, πηγαίνουν στη Βουλή, για να κυρωθεί η σύμβαση; Αυτό πρέπει να το ξέρετε.

Συνεπώς -για να ολοκληρώσω και κλείνω- ας αφήσουμε το παρελθόν, το οποίο δεν βοηθάει τη συζήτησή μας, και ας δούμε το μέλλον! Και το μέλλον είναι απλό: Βοήθεια από όλες τις πλευρές, για να μπορέσει πράγματι, χωρίς άσκοπες αντεγκλήσεις, να προχωρήσει απρόσκοπτα το ΥΠΕΧΩΔΕ σε ένα τεράστιο πρόγραμμα δημοσίων έργων, που επιτέλους θα υλοποιείται σοβαρά και σωστά μέσα στα επόμενα χρόνια. Έτσι, θα αλλάξει μορφή η ελληνική περιφέρεια, η οποία είχε, επίσης, παραμεληθεί επί των κυβερνήσεων σας. Πότε έγιναν μεγάλα έργα στην περιφέρεια; Τώρα γίνονται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Βρείτε τα μεταξύ σας και μου απαντάτε άλλη φορά επί της ουσίας και εντός θέματος!

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλ - λοντος, Χωρο-ταξίας και Δημοσίων Εργών): Θα παρακαλέσω θερμά και πάλι, κύριε Γείτονα, για να μη σηκώνουμε τους τόνους της φωνής μας, να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους -όπως ακριβώς είναι και όχι όπως θα θέλαμε να είναι- και επιτέλους κάποια στιγμή να συμφωνήσουμε και σε μερικά πράγματα: Ότι έπρεπε να αλλάξουν οι νόμοι. Τους αλλάξαμε. Ότι πρέπει να γίνονται οι διαγωνισμοί με ανταγωνισμό. Επιτέλους, γίνονται και δεν είναι στημένοι. Ότι τα έργα πρέπει να γίνονται σωστά και γρήγορα και αυτό κάνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Η με αριθμό 8052/23-2-2005 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Ρόβλια προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις αντικαταστάσεις δικηγόρων της Αγροτικής Τράπεζας, διαγράφεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των αναφορών και ερωτήσεων και πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη της νομοθετικής εργασίας, διακόπτουμε για λίγα λεπτά.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση.
Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφώνηση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Δικαιοσύνης

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων και άλλες διατάξεις».

Το νομοσχέδιο θα συζητηθεί κατά τη σημερινή συνεδρίαση.

Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Οικονομικά θέματα Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και ρύθμιση διοικητικών θεμάτων».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τη συνήθη διαδικασία.

Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Έφεδροι υψηλής ετοιμότητας ΕΦ.Υ.ΕΣ.».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τη συνήθη διαδικασία.

Υπουργείου Δικαιοσύνης

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας για τη συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ρωσικής Ομοσπονδίας».

Η Κύρωση αυτή ψηφίστηκε στη Διαρκή Επιτροπή ομόφωνα.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Κύρωση της Συμφωνίας για τη συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ρωσικής Ομοσπονδίας» έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση της Συμφωνίας για τη συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ρωσικής Ομοσπονδίας»

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συμφωνία για τη συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ρωσικής Ομοσπονδίας, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 21 Μαΐου 2003, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 5 αυτής.”

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Επανερχόμαστε στην προεκφώνηση των νομοσχεδίων της ημερήσιας διάταξης.

Υπουργείου Δικαιοσύνης

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 14 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο τροποποιεί το σύστημα ελέγχου της Σύμβασης».

Το νομοσχέδιο αυτό ψηφίστηκε στη Διαρκή Επιτροπή κατά πλειοψηφία και εισάγεται προς συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής με τη διαδικασία του άρθρου 108 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή μπορεί να λάβουν το λόγο όσοι έχουν αντίρηση επί της κυρώσεως αυτής της Συμφωνίας.

Θέλει κάποιος συνάδελφος να λάβει το λόγο;

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ορίστε, κυρία Κανέλλη.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Θεωρώ, κύριε Πρόεδρε, ότι οι σημαντικές αναλυτικές παρατηρήσεις, στις οποίες προέβη το Κομμουνιστικό Κόμμα, έγιναν στη διάρκεια της συζήτησης στην Επιτροπή. Και θέλω να ομολογήσω ότι ήταν σχεδόν και έκπληξη το γεγονός ότι και ο Υπουργός και ο εισιγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και βεβαίως ο εισιγητής του Συνασπισμού εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους για το επιβαλλόμενο αυτής της διαδικασίας.

Μιλάμε εδώ για το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και απλώς θα χρησιμοποιήσω την Ολομέλεια, για να καταγράψω εδώ μια συγκεκριμένη ευαισθησία και μια συγκεκριμένη διαπίστωση και παρακαλώ πάρα πολύ να τύχει της προσοχής των συναδέλφων και κυρίως αυτών οι οποίοι ενδεχομένως δεν ήταν στην Επιτροπή και δεν έχουν ακούσει.

Μία σαρωτική διαδικασία η οποία μετά το 2001, θα έλεγα, ή, αν θέλετε, μετά την 11η Σεπτεμβρίου έχει εξεθεμελώσει αυτό που θα έλεγε κάποιος εμπειρικά «διεθνές νομικό σύστημα», αυτό που πολλές φορές φιλάρεσκα αποκαλούμε στην Ευρώπη «πολύτιμο νομικό μας πολιτισμό», έχει αφήσει όρθια κάποια πράγματα, κάποιους θεσμούς. Ένας απ' αυτούς είναι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Δεν χρειάζεται παρά να αναφέρω λόγους εξαιρετικά υψηλής εθνικής σημασίας σε επίπεδο απομικής προσφυγής, όπως της Λοιζίδου, ή γενικότερου πολιτικού και νομικού ενδιαφέροντος ως προς τη διεξαγωγή της δίκης Οτσαλάν. Έχω επιλέξει αυτές τις δύο συγκεκριμένες αποφάσεις, για να δώσω ένα στίγμα, χωρίς να είναι ικανοποιητικό. Γιατί ας μην ξεχνάμε ότι στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είχαμε και τη δικαίωση του Γλύπμπουργκ και τον πληρωσάμε χρυσό. Ήταν όμως και παραμένει ένα ουσιαστικό καταφύγιο απέναντι στη λαλάπα που λέγεται «νέα τάξη πραγμάτων». Και ξαφνικά έρχεται μια σύμβαση. Είναι προφανές ότι η Κυβέρνηση, με βάση τις κεντρικές πολιτικές της επιλογές, αλλά και το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης είναι δύσκολο να πουν «όχι», παρότι ενδεχομένως επισημαίνουν αρνητικά πράγματα.

Θα αναφέρω ενδεικτικά, αγαπητοί συνάδελφοι, μόνο τρία. Με πρόσχημα την καλύτερη λειτουργία του Δικαστήριου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την επιτάχυνση των διαδικασιών και το γεγονός, όπως είπε πολύ γλαφυρά ο Υπουργός, ότι πενήντα χιλιάδες φορές ανέβηκαν οι υποθέσεις των ανθρωπίνων δικαιω-

μάτων, πενήντα χιλιάδες περιπτώσεις παραπάνω έχουμε - φανταστείτε πόσες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τι πολλαπλασιασμό τους έχουμε, κύριε Πρόεδρε- θέλουμε να επιταχύνουμε τη διαδικασία. Και ξαφνικά η Ευρώπη, που στη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Δικαστήριου είναι ευρύτερη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ανακαλύπτει ότι μπορεί να δικαστούν οι υποθέσεις και να φιλτραριστούν από μονομελή σύνθεση. Ούτε Ειρηνοδικείο τροχαίου! Ήταν τριμελής μέχρι τώρα. Τώρα ένας δικαστής θα κάνει το φιλτράρισμα, τι είναι να περάσει και τι δεν είναι να περάσει, χειραγωγώντας στην πραγματικότητα το δικαστήριο και τις υποθέσεις.

Θα φεύγουμε μέλη; Έτσι όπως είναι στη Σύμβαση, δεν φαίνεται αν θα αντικαθίστανται και από ποια ή, όταν θα μπαίνουν τα καινούργια μέλη, αν θα έχουν τη δυνατότητα να δικάζουν. Σας φαίνεται εξαιρετική πρόοδος νομική, αν υπάρχει αντιδικία και το θέμα παραπέμπεται στην Ολομέλεια, να πηγαίνει κι ο εισιγητής της άρνησης μαζί με το διάδικτο;

Ανακαλύψαμε και μια άλλη έννοια, πρωτοφανή. Φαίνεται ότι η άρχουσα τάξη, η κυρίαρχη σ' ολόκληρο τον κόσμο, θα φτιάχνει καινούργια νομικά. Να σας πω ποιο είναι αυτό; Η σημαντική βλάβη. Θα έχουμε σημαντική βλάβη και θα κρίνεται σ' επίπεδο σχεδόν υπαλληλικό: Έχει σημαντική βλάβη πάθει το ανθρώπινό σας δικαίωμα, κύριε Πρόεδρε; Αν το κρίνουν αυτοί, θα δικάσετε. Δεν το κρίνουν; Δεν θα δικάσετε. Και πήγαμε και σε άλλες, καινοφανείς έννοιες. Προσέξτε! Το αντικείμενο παραμένουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν μιλάμε για φανάρι που έσπασε, γιατί κάποιος σταμάτησε σε κόκκινο και πήγε κάποιος από δίπλα και τον τράκαρε. Πάμε στο φιλικό διακανονισμό εν κρυπτώ, που είναι από τα πιο ανησυχητικά. Στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα μπορεί κάποιος που παραβίαστηκαν τα δικαιώματά του να κάνει φιλικό διακανονισμό με τον παραβιάσαντα, υπό την προϋπόθεση ότι είναι απολύτως μυστικός.

Εμείς το καταψφήζουμε μετά βδελυγμίας ειλικρινά, παρά τις καλές προθέσεις, την αναγνώριση, τα χήλια δύο άλλα πράγματα που ακούσαμε στην Επιτροπή, διότι πάμε στη διαδικασία της μετατροπής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε υπόθεση διατίμησης. Όταν είσαι σε θέση να πας να διαπραγματευτείς στο Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων την παραβίαση του δικαιώματός σου εν κρυπτώ και παραβίστω, τι φαντάζεστε κύριε Πρόεδρε; Τι φαντάζεται ο οποιοσδήποτε μας ακούει εδώ. Πάει, λοιπόν, και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου! Αν πάει και αυτό σαν παλάμπελο, ήθελα να ήξερα τι θα μείνει εντέλει, σ' αυτή την τόσο παινεμένη Ευρώπη, η οποία έχει αλωθεί και αλλοτριωθεί στη ρίζα της και μόνο τους λαούς δεν αφορά, όταν το έσχατο, δηλαδή πρώτο, το ανθρώπινο δικαίωμα όπως το ξέραμε μέχρι σήμερα, που πληρώθηκε με αίμα -χύθηκε αίμα για να υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα- αντιμετωπίζεται έτσι. Και τα έλεγε και το ΚΚΕ και στο Ευρωσύνταγμα, ότι αυτό το κομμάτι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων χαμήλωσε. Χαμήλωσε και κάτω από τη Σύμβαση του ΟΗΕ, χαμήλωσε και κάτω από τη Σύμβαση των Ευρωπαϊκών Δικαιωμάτων. Και ειλικρινά σα το λέω, αυτό ήρθε σαν ταμπλάς, ήρθε σαν βαθύτατη αρνητική επιβεβαίωση.

Όταν έχει απομείνει ένας μηχανισμός και ξέρετε ότι είναι και χρονοβόρος, είναι και δραχμοβόρος, είναι και χήλια άλλα δύο πράγματα, θα ελαφρύνουμε τους δικαστές, θα τα κάνουμε μονομελή, θα έχουμε φιλτράρισμα, θα μιλάμε για τη βαριά βλάβη, θα την κρίνει η άρχουσα τάξη, θα έχουμε και στο τέλος ένα φιλικό διακανονισμό... Ήθελα να ξέρω, υπάρχει ένας άνθρωπος εδώ μέσα, μέρες που είναι -και σ' αλήθεια δεν έχει ταφεί ο Φλωράκης- που να έχει περάσει τα πάθη, να θέλει να υπερασπιστεί τα ανθρώπινα του δικαιώματα, να είναι υψηλόφων και ορθοστατών για τις ιδέες του, που θα πάει να διαπραγματευτεί με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εν κρυπτώ αποζημίωση για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του;

Για όλους αυτούς του λόγους, ειλικρινά, καλώ τους πάντες να αναλογιστούν, ανεξαρτήτως εάν θα περάσει λειτουργικά, γιατί ξέρετε πάρα πολλού νόμοι περνάνε, αλλά στους λαούς εναπόκειται αν θα τους εφαρμόσουν ή όχι. Εγώ καλώ τον ελληνικό λαό καθένα που αισθάνεται, ακόμα και σε αυτόν τον απελή-

οργανισμό, να επιμένει, να διεκδικεί, γιατί κάποια μέρα κάποια Λοιζίδου δεν θα μπορεί να κερδίσει και δεν θα υπάρχουν οι έννοιες της εισβολής και της κατοχής. Και ξέχασα να σας πω –και κλείνω με αυτό- ότι αν μια χώρα δεν αποφασίσει να εφαρμόσει απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, χρειάζεται τα 2/3 του Συμβουλίου Υπουργών για το αν θα παραπεμφθεί ερμηνευτικώς ή όχι η τιμωρία της. Κοντολογίς ήρθε καπέλο πάνω από τη δικαστική εξουσία μια εκτελεστική επίστης εν κρυπτώ και απαραβύτω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Λίγα θα αναπύξω, κύριε Πρόεδρε, διότι διεξοδικά είχα τη δυνατότητα να κρίνω το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, δηλαδή την κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Διαρκή Επιτροπή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ εισάγεται μια καινούργια ρύθμιση. Ένας δικαστής, ένα μονομελές δικαστήριο, δικαστήριο του ενός δικαστή που αποφαίνεται, εάν επήλθε ή δεν επήλθε βλάβη και μάλιστα σημαντική για εκείνον, ο οποίος έχει την επιλογή να προσφύγει στο συγκεκριμένο δικαστήριο. Και η κρίση του ενός δικαστή είναι αμετάλλητη, δηλαδή δεν υπάρχει δυνατότητα να προσφύγει σε μια πολυμελή σύνθεση του δικαστηρίου, προκειμένου να προβάλλει τις αντιρρήσεις του και να ισχυριστεί, ενδεχομένως, ότι έχει άδικο το μονομελές δικαστήριο και ότι έχει υποστεί βλάβη.

Το δεύτερο ζήτημα είναι εκείνο το οποίο αφορά στην παρέμβαση της ιονείς εκτελεστικής εξουσίας, δηλαδή των Υπουργών, οι οποίοι μπορούν να αποφαίνονται ότι δεν έχει υποχρέωση συμμόρφωσης προς την απόφαση του δικαστηρίου ένα κράτος-μέλος. Εδώ επιβεβαιώνεται εκείνο το οποίο λέγαμε κατά τη συζήτηση της Συνταγματικής Ευρωπαϊκής Συνθήκης, ότι δεν υπάρχει διάκριση των εξουσιών και όχι μόνο δεν υπάρχει διάκριση των εξουσιών, αλλά εν προκειμένω, έχουμε ωμή, θα έλεγα, την παρέμβαση της εκτελεστικής εξουσίας στο έργο της απονεμόμενης δικαιοσύνης και δικαιοσύνης απονέμει το συγκεκριμένο δικαστήριο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταψήφιζω το σχέδιο νόμου και αρνούμαι την ψήφο μου για την κύρωση του Πρωτοκόλλου, διότι δυστυχώς αυτές οι ρυθμίσεις ένα πράγμα δρομολογούν: τη διαδικασία προς τη διεκπεραίωση του συγκεκριμένου δικαστηρίου και την αφυδάτωση του από πραγματικές εξουσίες, που πράγματι στο βαθμό που θα ασκούνται αυτές οι εξουσίες, θα μπορούν να προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να δημιουργούν την υποχρέωση σεβασμού στα κράτη-μέλη.

Εν κατακλείδι, κύριε Πρόεδρε, θα το επαναλάβω και πιστεύω ότι δεν είναι κουραστικός ο λόγος: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλείται η Βουλή να ψηφίσει ή να αρνηθεί την ψήφο σε μία σημαντική σύμβαση. Ε, δεν είναι διαδικασία αυτή. Και δεν είναι διαδικασία, διότι οι εκάστοτε κυβερνήσεις μονογράφουν δια του αρμοδίου Υπουργού συγκεκριμένα πρωτόκολλα, συμβάσεις, συνθήκες και εκ των υστέρων έρχεται η Βουλή μπροστά σε τετελεσμένα γεγονότα. Τι θέλετε να κάνουμε –λέει η Κυβέρνηση, όπως και οι προηγούμενες κυβερνήσεις το ίδιο έλεγαν– όταν έχουμε δεσμευτεί;

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι είναι χρήσιμο – και είναι χρήσιμο και για το κύρος του νομοθετικού Σώματος, για εμάς δηλαδή, για τη Βουλή των Ελλήνων- κανένας Υπουργός και καμία κυβέρνηση να μην αναλαμβάνει την οποιαδήποτε δεσμευτική με υπογραφή σύμβασης, συνθήκης, πρωτοκόλλου, αν προηγουμένως δεν έχει τουλάχιστον τη γνώμη της Βουλής των Ελλήνων. Και η Βουλή των Ελλήνων μπορεί να εκφράζεται με την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Καμία κυβέρνηση δεν έχει να ζημιώθει, να χάσει τίποτα, όταν πάιρνει το δρόμο για το κέντρο της Ευρώπης να έχει προηγουμένως ακούσει και τις απόψεις των Ελλήνων Βουλευτών. Διαφορετικά επιβεβαιώνεται αυτό το οποίο ισχυρίζομαι εδώ και πάρα πολύ καιρό, ότι οι Βουλευτές και η Βουλή των Ελλήνων δυστυχώς έχουν παρακολουθηματική σχέση προς την εκάστοτε κυβέρνηση και αυτό θεωρώ ότι αδικεί τη λαϊκή κυριαρχία, διότι εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε το κατ' εξοχήν αντιπροσωπευτικό όργανο της λαϊκής κυριαρχίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Κύριοι συνάδελφοι, είμαι πεπεισμένος ότι κανείς δεν είναι πανευτυχής, δεν πυροβολεί από χαρά υπογράφοντας αυτό το πρωτόκολλο. Κανείς δεν είναι ευτυχής ψηφίζοντάς το. Όμως, υπάρχει ένα πολύ συγκεκριμένο πρόβλημα προς αντιμετώπιση. Ο φόρτος αυτήν την ώρα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν επιτρέπει να ακολουθούνται οι κανόνες που είχαν τεθεί μέχρι σήμερα, οπόταν ήταν αριθμητικά πολύ μα πολύ λιγότερες οι υποθέσεις που έφθαναν ενώπιον του. Σήμερα έχει πράγματι ο φόρτος αυτών των εργασιών πολλαπλασιαστεί και όλα τα κράτη μέλη που συμμετέχουν αισθάνθηκαν την ανάγκη να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του δικαστηρίου αυτού. Συμφώνησαν να μεταβάλλουν κάποιες διαδικασίες, κάποια δικονομικά, αν θέλετε, θέματα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι πράγματι θα μπορεί να επιλαμβάνεται την κρίσιμων πράγματων υποθέσεων που άγονται ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το συζητήσαμε στην Ευρώπη διά μακρόν.

Αλλά δεν ήθελα να μείνει αναπάντητο το επιχείρημα που ακούστηκε και από πλευράς Κομμουνιστικού Κόμματος και από πλευράς του Συναπισμού σε σχέση με τις μονομελείς συνθέσεις. Θα ήθελα να υπενθυμίσω και να σημειώσω για τους συνάδελφους που δεν έχουν εντρυφήσει στο κείμενο ότι πράγματι στις μονομελείς συνθέσεις ανατίθεται ο έλεγχος μόνο των προφανώς απαραδέκτων προσφυγών. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις δεν έχουμε μονομελείς συνθέσεις –έχουμε τριμελείς, εννεαμελείς, πολυαριθμότερες. Μόνο επαναλαμβάνω στις περιπτώσεις των προφανώς απαραδέκτων προσφυγών, μόνο εκεί υπάρχει μονομελής σύνθεση.

Επιτέλους δεν νομίζω ότι πρέπει να μονοπωλήσει κανείς ευαίσθησία σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν είναι συμπτωματικό, δεν είναι συγκυριακό το γεγονός ότι όλα τα κράτη-μέλη ψήφισαν το πρωτόκολλο αυτό. Ψήφισαν το κείμενο πριν από δύο χρόνια, ψήφισαν στο Στρασβούργο το πρωτόκολλο αυτό, στις 13 Μαΐου 2004, όλα τα ανεξαιρέτως τα κράτη. Η επιλογή ήταν ή να πάψει να παίζει το ρόλο που έπαιζε μέχρι σήμερα το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ή με κάποια οικονομία στη διαδικασία του, αν θέλετε με κάποιες αβαρίες δικονομικές να συνεχίζει να παίζει το κρίσιμο ρόλο του. Τόσο απλό είναι το δύλημμα. Κανείς δεν είναι ευτυχής, το επαναλαμβάνω και στην ολομέλεια. Άλλα υπάρχει άλλη λύση; Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύζεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 14 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο τροποποιεί το σύστημα ελέγχου της Σύμβασης».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής, των άρθρων και στο σύνολο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 14 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο τροποποιεί το σύστημα ελέγχου της Σύμβασης», έγινε δεκτό σε μόνη συζήτηση κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο κατά πλειοψηφία και έχει ως εξής:

«Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 14 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο τροποποιεί το σύστημα ελέγχου της Σύμβασης

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1

του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο υπ' αριθμόν 14 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο τροποποιεί το σύστημα ελέγχου της Σύμβασης, που υπογράφηκε στο Στρασβούργο,

στις 13 Μαΐου 2004, του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 19 αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επανερχόμαστε στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων και άλλες διατάξεις».

Θέλω να επαναλάβω –όπως είπα και προηγουμένως– ότι στη Διάσκεψη των Προέδρων κατά τη συνεδρίαση της 18.5.2005 αποφασίστηκε η συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού να γίνει σε δύο συνεδριάσεις.

Συνεπώς η πρόταση του Προεδρείου είναι σήμερα να συζητήσουμε επί της αρχής και να ψηφίσουμε την αρχή και αύριο να συνεχίσουμε τη συζήτηση συνολικά επί των άρθρων.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεπώς το Σώμα συνεφωνήσε.

Πριν δώσω το λόγο στον εισηγητή της Πλειοψηφίας, θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι ούτε η Βουλή ούτε οι επιτρόποις θα λειτουργήσουν την Πέμπτη, λόγω του θανάτου του Χαρλα-ου Φλωράκη ικανοποιώντας ένα αίτημα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρος Κελέτσης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολύς λόγος ήδη έγινε στην Αίθουσα για τα ατομικά δικαιώματα και κάνοντας μια γέφυρα στη συζήτηση με το νομοσχέδιο αυτό πρέπει να πω ότι η δικαστική προστασία αναγνωρίζεται ως ένα κατοχυρώμαντο θεμελιώδες ατομικό δικαίωμα τόσο σε διεθνείς διακηρύξεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως στο άρθρο 10 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, αλλά και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που προβλέπει ότι παν πρόσωπο έχει δικαίωμα, όπως η υπόθεσης του δικαστεί δικαίως δημοσία και εντός λογικής προθεσμίας, αλλά και στο Σύνταγμά μας στο άρθρο 20.

Είναι δε φανερό ότι η δικαστική προστασία τότε μόνον εκπληρώνει το σκοπό της συνταγματικής εγγυήσεως, όταν είναι πλήρης και αποτελεσματική. Παρέχεται δηλαδή, σε χρόνο και κατά τρόπο που πράγματι εξασφαλίζει την απονομή δικαιοσύνης.

Αυτό σημαίνει, πρώτον, παροχή δικαστικής προστασίας σε εύλογο χρόνο και δεύτερον, κατά τρόπον που αποτέλεται τη δημιουργία παγιωμένων καταστάσεων εις βάρος του προσφεύγοντος στη δικαιοσύνη και την επέλευση σ' αυτόν ανεπανόρθωτης ζημίας. Από την άλλη μεριά η εμπέδωση αισθήματος ασφάλειας δικαίου στους πολίτες είναι συνάρτηση του τρόπου λειτουργίας της δικαιοσύνης, του τρόπου απονομής της δικαιοσύνης στο πλαίσιο μιας οργανωμένης κοινωνίας.

Το πρόβλημα δεν έχει να κάνει μόνο με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά στη δικαιοδοτική διαδικασία, που σημαίνει κυρίως υψηλής επιστημονικής ποιότητας και κατάρτισης δικαστές, εφοδιασμός τους με όλα τα σύγχρονα μέσα προκειμένου να διευκολύνονται στο έργο τους, υψηλές αμοιβές προκειμένου να μην είναι ευάλωτοι απέναντι σε πειρασμούς παντός ειδους, αλλά έχει να κάνει και με τον χρόνο απονομής δικαιοσύνης. Δηλαδή, το διάστημα που μεσολαβεί από την υπαγωγή μιας διαφοράς στη δικαιοσύνη μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης. Υπερβολική βραδύτητα αποτελεί στην ουσία άρνηση απονομής δικαιο-

σύνης.

Ας μην ξεχνάμε πως κύριος σκοπός της ύπαρξης του δικαίου είναι η ρύθμιση των κοινωνικών σχέσεων, η εξισορρόπηση ανταγωνιστικών συμφερόντων, η εξασφάλιση της τάξης και της ειρηνικής συμβίωσης. Όσο πιο μακριά χρονικά βρίσκεται η τελεκή απόφαση ενός δικαιοδοτικού οργάνου από το χρονικό σημείο που έλαβε χώρα το γεγονός το οποίο υπήχθη σ' αυτό προς κρίση, τόσο το δίκαιο και η δικαιοσύνη απομακρύνονται από το σκοπό, από το λόγο της ύπαρξης τους και συνακόλουθα τόσο οι πολίτες χάνουν την εμπιστοσύνη τους στη δικαιοσύνη.

Το νομοσχέδιο που εισάγεται προς ψήφιση στη Βουλή έχει ως στόχο, όπως άλλωστε περιγράφεται και στον τίτλο του, την επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και άλλες διατάξεις.

Και πράγματι, πρέπει να πούμε πως με τις ρυθμίσεις που εισάγει αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα που εδώ και χρόνια έχουν εντοπιστεί και προβληθεί από τους λειτουργούς της δικαιοσύνης, δικαστές, εισαγγελείς, δικηγόρους, συμβολαιογράφους και δικαστικούς υπαλλήλους. Λαμβάνει υπόψιν τις νομολογιακές εξελίξεις τόσο σε ελληνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο και πρωθείται λύσεις σε μεγάλα ζητήματα που αφορούν σήμερα και την κοινωνία και τη δικαιοσύνη.

Ας μου επιτραπούν δύο παρατηρήσεις. Πρώτον, πρέπει να τονιστεί ότι το πρόβλημα της καθυστέρησης στην έκδοση αποφάσεων δεν λύνεται μόνο με νομοθετικά μέτρα. Απαιτείται τόσο η αύξηση του αριθμού των δικαστών, αλλά και η πλήρης μηχανοργάνωση όλων των δικαστηρίων της χώρας.

Είναι απαραδέκτο στη σημερινή εποχή που τα πάντα λειτουργούν με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, την εποχή του διαδικτύου, η έκδοση για παράδειγμα ενός πιστοποιητικού ποινικού μητρώου ενός πολίτη που γεννήθηκε στο εξωτερικό να χρειάζεται έναν, ίσως και δύο και τρεις μήνες, για να εκδοθεί.

Δεύτερον, το παρόν σχέδιο νόμου δεν «ακουμπά» καθόλου το μεγάλο θέμα της καθυστέρησης έκδοσης αποφάσεων από τα διοικητικά δικαστήρια. Και από την εμπειρία μου γνωρίζω ότι σ' αυτόν τον τομέα της δικαιοσύνης, όπου αντίδικος του πολίτη είναι το πανίσχυρο κράτος και όπου είναι διαδεδομένη πια και παγιωμένη η αντίληψη ότι δεν μπορείς να τα βάλεις με το κράτος, δεν πρόκειται να βρεις το δίκιο σου, θα πρέπει λοιπόν και σ' αυτόν τον τομέα να έχουμε μια νομοθετική παρέμβαση αργότερα από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Ας επανέλθουμε, όμως, στο παρόν σχέδιο νόμου. Επαναλαμβάνω πως πρόκειται για μια φιλόδοξη προσπάθεια που λαμβάνει υπόψιν τις από χρόνια διατυπωθείσες παρατηρήσεις και προτάσεις των φορέων και λειτουργών της δικαιοσύνης, επιφέρει ουσιαστικές βελτιώσεις στη λειτουργία των δικαστηρίων, προσαρμόζει ισχύουσες διατάξεις στις σύγχρονες ανάγκες και στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αναθεωρεί ορισμένες ρυθμίσεις που δεν απέδωσαν στην πράξη.

Από νομοτεχνικής πλευράς, το νομοσχέδιο αποτελείται από πέντε κεφάλαια και περιλαμβάνει τριάντα τέσσερα (34) άρθρα. Το πρώτο κεφάλαιο εισάγει τροποποιήσεις στις διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, καθώς και του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων. Σημαντικότερες διατάξεις του κεφαλαίου αυτού είναι η υπό το άρθρο 1 θέσπιση ανωτάτου ορίου στον προσδιορισμό δικασμάτων των αγωγών, αιτήσεων και εφέσεων ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, δηλαδή του ορίου των έξι μηνών για τις ειδικές διαδικασίες και δώδεκα για την τακτική. Επίσης, ο υπό το άρθρο 2 ορισμός για μια δεστία με δυνατότητα παράτασης για ένα έτος με κλήρωση από πίνακα, δικαστών που θα προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια, πρωτοδικεία και εφετεία της Αθήνας, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης.

Με το άρθρο 3 λαμβάνεται πρόνοια προκειμένου ν' αντιμετωπιστούν μελλοντικά προβλήματα που αναμένεται να προκύψουν τα επόμενα χρόνια μετά την αποχώρωση μεγάλου αριθμού αρεποπαιγτών και αντιπροέδρων λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας.

Με το άρθρο 4 καθιερώνεται για τα μεγάλα δικαστήρια και τις

εισαγγελίες της χώρας η υποχρεωτική εναλλαγή των προϊσταμένων διευθύνσεων και τμημάτων, προκειμένου να αποφευχθεί το φαινόμενο της μακρόχρονης παραμονής των ιδίων υπαλλήλων στις θέσεις αυτές, με όλες τις παρενέργειες που μπορεί αυτό να έχει στον τόσο ευαίσθητο τομέα της δικαιοσύνης.

Τα παραπάνω ισχύουν και για τους υπαλλήλους τμημάτων ή αυτοτελών γραφείων, εφόσον ομως από τη μετακίνησή τους δεν διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας.

Με το δεύτερο κεφάλαιο τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Ειδικότερα, με το άρθρο 5 επανακαθορίζεται σε μεγάλο βαθμό η διαδικασία της προκαταρκτικής εξέτασης προκειμένου ν' αντιμετωπιστούν δυσλειτουργίες που έχουν παρουσιαστεί στην πράξη. Η βασικότερη καινοτομία είναι ότι ο ύποπτος αποκτά τα πλήρη δικαιώματα που έχει ένας κατηγορούμενος.

Με το άρθρο 6 ρυθμίζονται διάφορα προδικαστικά ζητήματα που αφορούν την ποινική δίκη. Σκοπός της διάταξης είναι η απαλλαγή των διαδίκων από περιττές ταλαιπωρίες και των δικαστηρίων από επιπλέον ύλη.

Σημαντική είναι η διάταξη του άρθρου 7, σύμφωνα με την οποία την ιδιότητα του κατηγορούμενου δεν την αποκτά κανείς, παρά μόνο όταν του έχει ασκηθεί ρητά ποινική δίωξη από τον εισαγγελέα, αφού δηλαδή έχει ολοκληρωθεί η προκαταρκτική εξέταση, καθώς και εκείνος που σε οποιοδήποτε στάδιο της ανάκρισης του αποδίδεται αξιόποινη πράξη.

Με το άρθρο 8, η συκοφαντική δυσφήμιση ανώνυμης εταιρείας προστίθεται στα αδικήματα που εκδικάζονται από το τριμελές πλημμελειοδίκειο.

Με το άρθρο 9 εισάγεται η δυνατότητα τήρησης πρακτικών με φωνοληψία στα δικαστήρια που δικάζουν κακουργήματα και περιγράφεται η όλη διαδικασία.

Στο άρθρο 10 προβλέπεται η διενέργεια προανάκρισης μόνο για συγκεκριμένες ανακριτικές πράξεις και για εξαιρετικούς λόγους που αναφέρονται ειδικά στην παραγγελία του εισαγγελέα.

Στο άρθρο 11 προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής στο δράστη του πλημμελήματος της ανθρωποτονίας από αμέλεια κατά συρροή προσωρινής κράτησης έως έξι μήνες, με δυνατότητα παράτασης για άλλους τρεις μήνες. Εδώ αντιμετωπίζεται ουσιαστικά ένα φαινόμενο, το οποίο παρουσιάστηκε στην πράξη και στο οποίο για να δοθεί λύση αναγκάστηκαν γινόντων διάφορες ερμηνείες, που κατά την άποψή μου σε ορισμένες περιπτώσεις ήταν τραβηγμένες τελείως από τα μαλλιά. Έτσι δίνεται, λοιπόν, νομοθετική λύση στο πρόβλημα αυτό.

Με το άρθρο 12 θεσμοθετείται η υποχρέωση ακρόασης του κρατουμένου από το δικαστικό συμβούλιο, όταν εξετάζεται η απόλυτη του κρατουμένου ή η παράταση της προσωρινής του κράτησης. Εδώ έχουμε προσαρμογή στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Με τα άρθρα 13 και 14 επεκτείνεται η δυνατότητα εκπροσώπησης του κατηγορούμενου από συνήγορο και στα κακουργήματα, καθώς και στον υποβάλλοντα αίτηση ακύρωσης αποφάσεως ή διαδικασίας ή αναστολής εκτέλεσης της απόφασης, λόγω άσκησης έφεσης ή αναίρεσης.

Με το άρθρο 15 καταργείται η υποχρέωση του κατηγορούμενου να υποβάλλει με ποινή απαραδέκτου εισιτήριο στην εκτέλεση απόφασης, όταν ζητεί ακύρωση της διαδικασίας.

Με το άρθρο 16 προβλέπεται ότι στις ποινικές δίκες, για να δοθεί περαιτέρω αναβολή μετά τη δεύτερη, θα πρέπει να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που θα πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά και αιτιολογημένα στην απόφαση της αναβολής.

Το άρθρο 17 επεκτείνει τις συνέπειες τις φυγοδικίας και στις περιπτώσεις όπου ο κατηγορούμενος δεν εκπροσωπείται από συνήγορο.

Με το άρθρο 18 ρυθμίζεται εκ νέου, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το θέμα του παραδεκτού της άσκησης από τον κατηγορούμενο έφεσης κατά βουλεύματος και της υποβολής αίτησης αναίρεσης κατά δικαστικής απόφασης, όπου δεν απαιτείται πλέον να κρατείται ο ασκών τα ένδικα μέσα.

Το Κεφάλαιο Γ' τροποποιεί διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής

Δικονομίας και του Αστικού Κώδικα.

Ειδικότερα με το άρθρο 19 ορίζεται σύντομη προθεσμία τριάντα ημερών προσδιορισμού της δεύτερης συζήτησης, μετά την πάροδο του εξαμήνου που απαιτεί ο νόμος για την έκδοση συναινετικού διαζυγίου.

Με το άρθρο 20 επιβάλλεται στον υπερθεματιστή σε έναν πλειστηριασμό να διάλωνει εκ των προτέρων, εφόσον ενεργεί για λογαριασμό τρίτου, τα στοιχεία αυτού και να υποβάλλει σχετικό ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο.

Η διάταξη του άρθρου 21 επανακαθορίζει από το μισό στα 2/3 της αξίας την τιμή πρώτης προσφοράς σε πλειστηριασμούς κατασχεμένων πραγμάτων.

Με το άρθρο 22 προστίθεται στις διατάξεις του άρθρου 1532 του Αστικού Κώδικα η δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις ο εισαγγελέας να διατάσσει κάθε πρόσφορο μέτρο υπέρ του ανηλίκου στις περιπτώσεις κακής άσκησης γονικής μέριμνας.

Με το Κεφάλαιο Δ' τροποποιούνται διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Συγκριψένα, με το άρθρο 23 παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο επιβολής συνολικής ποινής στο έγκλημα της ανθρωποτονίας από αμέλεια κατά συρροή.

Με το άρθρο 24 μειώνεται κατά δύο χρόνια από τα εξήντα επτά στα εξήντα πέντε η ηλικία του καταδίκου, πέραν της οποίας η μία μέρα εκτιόμενης ποινής υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο ημέρες για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυτης.

Με το άρθρο 25 προβλέπεται να μην ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής της παραγραφής του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα, όταν η αναστολή αφορά τις περιπτώσεις του άρθρου 59 του Κώδικα της Ποινικής Δικονομίας.

Με το άρθρο 26 γίνονται αυτοτρόπερες οι ποινές που επιβάλλονται στον θηβαϊκό αυτούργο πλημμελήματος, καθώς και σε όποιον προσφέρεται γι' αυτό ή αποδέχεται τέτοια πρόσκληση ή προσφορά. Το παραπάνω αδικήμα διώκεται κατ' έγκληση, εφόσον το υπό εκτέλεση πλημμελήμα διώκεται επίσης κατ' έγκληση.

Με το άρθρο 27 ο υπαίτιος των πράξεων που περιγράφονται σε αυτό απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν μέχρι την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας στον πρώτο βαθμό αποζημιώσει πλήρως τον παθόντα.

Με το άρθρο 28 προστίθεται εδάφιο στο άρθρο 398 του Ποινικού Κώδικα, σύμφωνα με το οποίο για τη δίωξη της απλής χρεοκοπίας απαιτείται έγκληση του συνδίκου ή του πτωχευτικού πιστωτή.

Στο πέμπτο κεφάλαιο επιλύονται μία σειρά από μεγάλα προβλήματα που αποτελούν κοινωνικές πληγές και ταυτόχρονα επιβαρύνουν τη δικαιοσύνη.

Ειδικότερα, με το άρθρο 29 μετατρέπονται σε χρηματικές, ανεκτέλεστες, αμετάκλητες, ποινές φυλάκισης για πλημμελήματα μετά από αίτηση του καταδικασθέντος εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Με το άρθρο 30 απολύονται υπό τον όρο της ανάκλησης κρατουμένων για πλημμελήματα που η διάρκεια της ποινής τους είναι δύο έτη και κατά τη δημοσίευση του παρόντος έχουν εκτίσει το ένα πέμπτο της ποινής ή εάν η διάρκεια της ποινής είναι μεγαλύτερη των δύο ετών και έχουν εκτίσει το ένα τρίτο της ποινής. Όσοι δεν έχουν εκτίσει τον προβλεπόμενο παραπάνω χρόνο μπορούν να μετατρέψουν την ποινή σε χρηματική.

Με το άρθρο 31 παραγράφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη πρώτον, των πταισμάτων και δεύτερον, των πλημμελήματων υφ' όρον που τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές μαζί. Έτσι, επέρχεται μία ελάφρυνση στην ύλη των μονομελών πλημμελειοδικείων.

Με το άρθρο 32 επιβληθείσες ποινές διάρκειας μέχρι έξι μηνών, εφόσον δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και δεν έχουν εκτιθεί μέχρι τη δημοσίευση του νόμου, παραγράφονται και δεν εκτελούνται υπό τον όρο τη μη καταδίκη αμετάκλητη εντός δεκαοκτώ μηνών από τη δημοσίευση αυτού του νόμου σε νέα ποινή ανώτερη των έξι μηνών για πράξη που τελέστηκε με δόλο.

Τέλος, με το άρθρο 33 προβλέπεται η αποποινικοποίηση οφειλών μικρών ποσών κάτω των 2000 ευρώ για χρέη στα ασφαλιστικά ταμεία ή προς το δημόσιο. Έτσι, αποσυμφορού-

νται τα ποινικά δικαστήρια από μεγάλο αριθμό δικογραφιών μικροφειλετών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε, εκπληρώνει τους στόχους τους οποίους θέτει και γι' αυτό σας καλώ να το ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτηματικά από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΣΔΕΡΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει ο κ. Παπαγεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Ν. Ευβοίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το νομοσχέδιο για την επιτάχυνση της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις και δεν χωρεί καμία αμφιβολία ότι όλοι έχουμε χρέος να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση και σήμερα επί της αρχής, αλλά και αύριο επί των άρθρων με τη σοβαρότητα που ταιριάζει στο θεσμό της δικαιοσύνης σαν αξίας και υψηστης αρχής.

Επίσης, δεν χωρά καμία αμφιβολία -και όλοι το γνωρίζουμε- ότι η δικαιοσύνη δεν μπορεί να είναι υπόθεση ορισμένων και να τη βλέπουμε σώνει και καλά από κομματική χροιά, αλλά είναι μία εθνική υπόθεση, γιατί προασπίζει τη συνοχή της κοινωνίας μας, αποτελεί οχυρό της δικαιοσύνης, τέμνει τις διαφορές μεταξύ των διαδίκων και επιφέρει την ειρήνευση και πολλές φορές προστατεύει τους πολίτες από την αυθαιρεστά της κρατικής μηχανής και διοίκησης.

Επομένων δύο είναι οι στόχοι που πρέπει να υπηρετούμε όλοι, όταν νομοθετούμε, έχοντας στο μυαλό μας ότι οι νόμοι, τους οποίους ψηφίζουμε και αναφέρομαι κυρίως στο πρώτο άρθρο, μπορεί να είναι πραγματοποιησμοί, να εφαρμόζονται και να επιτυγχάνουν το στόχο.

Δύο είναι, λοιπόν, οι στόχοι. Ο πρώτος στόχος είναι η επιτάχυνση της δικαιοσύνης, καθώς σήμερα, χωρίς καμία αντίρρηση, βρισκόμαστε μπροστά από φαινόμενα καθυστέρησης στην απονομή της, τέτοια που τις περισσότερες φορές μετά από μακρό χρόνο προσδιορισμού των υποθέσεων και κυρίως μετά από μακρό χρόνο έκδοσης αμετάκλητων αποφάσεων να βρισκόμαστε μπροστά στο φαινόμενο να απονεί το ενδιαφέρονταν που προσέφυγαν, καθώς τις περισσότερες φορές οι αποφάσεις που εκδίδονται λόγω της μεταβολής των συνθηκών ένεκα του χρόνου που έχει παρέλθει δεν τελούν σε καμία αντιστοιχία και, όπως προανέφερα, έχει απονήσει το ενδιαφέρον.

Παράλληλα θα πρέπει ο διεύθετος στόχος μας να είναι και η ποιότητα στην απονομή της δικαιοσύνης. Όταν, κύριε Υπουργέ, με μέτρα αποστασιατικά, με μέτρα πιεστικά, με μέτρα επινόητης προθεσμιών μέσα στις οποίες πρέπει να ολοκληρώνεται η απονομή της δικαιοσύνης προσπαθούμε να επιτύχουμε την επιτάχυνση χωρίς την παράλληλη απαιτούμενη -εν πάσῃ περιπτώσει- θωράκιση της δικαιοσύνης με εκείνα τα μέσα και εκείνες τις υλικοτεχνικές υποδομές, οι οποίες πράγματι θα μπορέσουν να τη βοηθήσουν να εκσυγχρονιστεί και να αποδώσει στο έργο της, δεν μπορούμε να έχουμε καμία ελπίδα.

Είναι σίγουρο ότι έτσι μετακυλύουμε το βάρος στις πλάτες των δικαστών, αφού όλοι γνωρίζουμε την αναλογία των δικαστικών υποθέσεων σε ποσοστό και σε συστοίχιση και σε παραβολή με τον πολύ μεγάλο αριθμό των υποθέσεων που ήδη σήμερα είναι υπερβολικός. Έτσι δεν μπορούμε να περιμένουμε καμία μακριά πρόσθιο στο ζήτημα αυτό.

Θα πρέπει να σας έχουν παραδειγματίσει και τα λόγια της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων όπου πράγματι οι ίδιοι σας λένε ότι εάν ποτέ εφαρμοζόταν αυτό το μέτρο να εκδίδονται οι αποφάσεις υποχρεωτικά ύστερα από την κατάθεση και των δικογράφων σε έξι μήνες και σ' ένα χρόνο, ουσιαστικά δεν θα είχαμε τίποτα περισσότερο από τα εξής: Όπως χαρακτηριστικά είπαν και οι δικαστές στην ακρόαση φορέων -και άκουσα σήμερα και στην ομιλία των δικαστών στη συγκέντρωση που έγινε στο Πρωτοδικείο, όπου σημειώθεν κύριε Υπουργέ δεν εκπροσωπείται το κόμμα σας- αυτό θα προκαλέσει χαώδη κατάσταση στα δικαστήρια και θα υποβαθμίσει το παρεχόμενο δικαστικό έργο και θα οδηγήσει σε κίνδυνο αστοχίας δικαστικών αποφάσεων.

Παράλληλα -σας μεταφέρω ακριβώς τα λόγια- οι δικαστές κάτω από το βάρος του δυσβάσταχτου φόρτου εργασίας σε

συνδυασμό και με το γεγονός ότι έχει ψηφιστεί πρόσφατα διάταξη για αφαίρεση δικογραφίας στους οκτώ μήνες από τη δικαστικό, αν δεν εκδώσουν απόφαση, με παράλληλο πειθαρχικό τους έλεγχο, θα τελούν υπό συνεχή απειλή πειθαρχικής διώξεις, γεγονός που θα επιφέρει σημαντικό πλήγμα στην ανεξαρτησία τους με επακόλουθο τον κίνδυνο της χειραγώησής τους.

Εάν αυτή είναι η φιλοδοξία σας, κύριε Υπουργέ, πρώτον, να αφήσουμε να πλανάται -δεν λέω ότι επιδιώκετε, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει να βλέπετε ελαφρά τη καρδία- αυτό το φαινόμενο, ότι δηλαδή, μπορεί να συμβεί σαν αποτέλεσμα να έχουμε άστοχες δικαστικές αποφάσεις και, δεύτερον, να έχουμε χειραγώηση δικαστών, εμείς δεν έχουμε να πούμε τίποτα περισσότερο.

Αυτό είναι αυτονότο ότι δεν μπορεί να συμβεί και δεν μπορεί να προτείνετε και να προχωρείτε μια -τάχατε- θεωρητική επιτάχυνση, η οποία εν τέλει θα καταλήξει σε αυτά τα φαινόμενα που οι ίδιοι οι δικαστές λένε ότι θα συμβούν. Και δεν είναι όλοι οι δικαστές της κυβέρνησης μας. Οι δικαστές πρώτα απ' όλα υπηρετούν τη δικαιοσύνη και είναι ταγοί της πολιτείας.

Νομίζω λοιπόν ότι δεν έχετε τίποτα περισσότερο και τίποτα ολιγότερο να κάνετε παρά να αποσύρετε αυτή τη διάταξη από σεβασμό στη δικαιοσύνη, από σεβασμό στους δικαστικούς λειτουργούς και προπάντων από σεβασμό στον ελληνικό λαό, ο οποίος δεν μπορεί να ακούει από τους ίδιους που θα τον δικάσουν ότι θα εκδοθούν άστοχες ενδεχόμενα δικαστικές αποφάσεις ούτε ότι θα καταργηθεί η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Συνεπώς δεν μπορείτε υπ' αυτό το πνεύμα να νομοθετείτε και να προχωρείτε τη διάταξη αυτή του άρθρου 1 προς Ψήφιση. Σας παρακαλώ πολύ να την αποσύρετε.

Πρέπει δε να την αποσύρετε και για ένα ακόμη λόγο. Η πράξη έχει αποδείξει ότι -εν πάσῃ περιπτώσει- τα δικαστήρια με βάση το αυτοδιοίκητο και τον κανονισμό λειτουργίας τους, όπου ορισμένες υποθέσεις πρέπει να προσδιορίζονται κατά δικάσιμο και υπό το φόρτο και τον κυκεώνα και τον ορυμαγδό αυτών των υποθέσεων, θα πιεστούν πολύ, όπως έγινε και σε προηγούμενες περιπτώσεις που πράγματι είχαν ψηφιστεί τέτοιες διατάξεις συντόμευσης των διαδικασιών και επίσπευσης της εκδίκασης των υποθέσεων είτε με το σύντομο προσδιορισμό είτε με το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έπρεπε να εκδίδεται η απόφαση.

Η πράξη απέδειξε ότι αυτό δεν μπορούσε να εφαρμοστεί, όπως επίσης και σε διαδικασίες σαν τις εργατικές, σαν τις απαλλοτριώσεις όπου προστατεύονται ευαίσθητα προσωπικά και θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα. Και καλά έκανε ο νομοθέτης και είχε τη φιλοσοφία και το όραμα εκείνο να επισπεύσει τη διαδικασία, όμως οι αντικειμενικές δυσκολίες που υπάρχουν στο πεδίο της απονομής δικαιοσύνης δυστυχώς δεν το επέτρεψαν.

Συνεπώς βάζετε μία τέτοια διάταξη η οποία περνά αυτά τα μηνύματα και παράλληλα είναι δεδομένο ότι και στην πράξη αυτή η διάταξη δεν μπορεί επ' ουδενί να ψηφισθεί.

Επίσης, η Κυβέρνηση σας, κύριε Υπουργέ, φαίνεται ότι δεν λαμβάνει υπ' όψιν της τίποτα, παρόλο που με σημερινό δελτίο που εκδώσατε υπερηφανεύεστε ότι αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί προϊόν διαλόγου καθώς και όλα τα μέτρα τα οποία λαμβάνει η Κυβέρνησή σας στον ευαίσθητο αυτόν τομέα και στο ευαίσθητο πεδίο της δικαιοσύνης. Εν τούτοις η αλήθεια είναι μία που δεν μπορείτε ούτε να την αρνηθείτε ούτε να την κρύψετε από κανέναν ούτε με αυτούς που παρεπιδημούν μέσα στη μεγάλη αυτή οικογένεια που λέγεται δικαιοσύνη και λειτουργία της, αλλά ούτε εν τέλει και από τον ελληνικό λαό.

Είναι γεγονός, το ακούσαμε αυτό και στην ακρόαση των φορέων αλλά και σήμερα στην Ένωση των Δικαστών και το διατυπωταίζουν σε κάθε ευκαιρία, ότι το νομοσχέδιο αυτό καταρτίστηκε ερήμην τους, από επιτροπή δικαστών και δικηγόρων, που ο ίδιος ο Υπουργός επέλεξε.

Η Ένωση των Δικαστών, το συνδικαλιστικό όργανο αγνοήθηκε παντελώς. Ούτε ζητήθηκε ούτε ορίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης, μέλος της επιτροπής. Σχεδίασαν εν κρυφώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε συνάδελφε, τα λέτε σοβαρά αυτά; ....

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Ν.Ευβοίας): Κύριε Υπουργέ, στα πέντε χρόνια που έχω την τιμή να εκπροσωπώ τον ελληνικό λαό στο Κοινοβούλιο, πάντα προσπαθώ να είμαι σοβαρός. Γι' αυτό έχω όλα τα χαρτιά εδώ για να σας απαντώ. Και έχω ακριβώς το χειρόγραφο του λόγου του προέδρου του κ. Ζήση, ο οποίος λέγει αυτά και τα οποία εν πάσῃ περιπτώσει τα έχουμε ακούσει και στην επιτροπή, στην ακρόαση των φορέων και σε άλλα προγούμενα νομοσχέδια ...

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ο ισχυρισμός δεν είναι σοβαρός ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Ν. Εύβοιας): Εν πάσῃ περιπτώσει, έχω την ευθύνη των λόγων μου και θα κριθώ εάν λέω σωστά ή λάθος. Δεν νομίζω όμως ότι οδηγεί πουθενά αυτός ο διάλογος ούτε αυτές οι διακοπές.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: Η σοβαρότητα δεν μπορεί να αμφισβητείται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Παρακαλώ, κύριε Παπαγεωργίου, συνεχίστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Ν. Εύβοιας): Δεν ακούτε, κύριε Πρόεδρε, τι λέει ο Υπουργός; Δεν μπορεί να λέει ότι δεν υπάρχει σοβαρότητα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Εσείς τι είστε, κύριε Παπαϊωάννου, τιμητής;

Σας παρακαλώ πολύ, μη διακόπτετε.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Συμφωνεί ο κ. Ζήσης, κύριε Παπαγεωργίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Ν. Εύβοιας): Εγώ δέχομαι τη διακοπή σας, κύριε Πολύδωρα, γιατί πάντα θεωρώ ότι θέλετε να συμβάλλετε. Το θέμα δεν είναι εάν συμφωνεί ο κ. Ζήσης αλλά είναι ο θεσμός, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων. Και σε σχετική ερώτηση μου απαντά ότι εάν εξαιρέσουμε την ίδεα για τη θέσπιση ποινικών δικαστηρίων, εκεί που μπορούμε να δημιουργήσουμε ποινικό τμήμα, οι υπόλοιπες διατάξεις δεν πρόκειται να επιταχύνουν τη δικαιοσύνη.

Μπορεί να συμφωνεί, να ασπάζεται την επιτάχυνση σαν ίδεα και σαν στόχο, να το ασπάζεται σαν όραμα, αλλά όλοι συμφωνούμε ότι αυτό το νομοσχέδιο -εάν εξαιρέσουμε τρία, τέσσερα άρθρα, ίσως και κάποια άλλα που μπορεί να μου διαφεύγουν, όπως για παράδειγμα ότι μπορεί ο Εισαγγελέας να βάζεις το αρχείο τις συκοφαντικές δυσφημίσεις κλπ., κάπως θα αποσυμφορήσεις τα πινάκια και εάν εξαιρέσετε ότι σταν έχει διεξαχθεί μία πλήρης προκαταρκτική δεν θα γίνει προανάκριση και δεν τέμνει ουσιαστικά το χρόνο απονομής της δικαιοσύνης- ουσιαστικά μόνο με το άρθρο 1 φιλοδοξεί να υπηρετήσει αυτό το στόχο μ' έναν τρόπο που όπως τόνισα και προηγουμένως είναι αποστασιακός, είναι με μέτρο επιβολής και δεν είναι ένα μέτρο ως αντικείμενο διαλόγου, κάτι που το γνωρίζετε όλοι.

Ορισμένα άρθρα αποτελούν απλώς μία στοιχειώδη υποχρέωση της χώρας μας να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ύστερα και από τις πολλαπλές καταδίκες μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αναγνωρίζουμε ότι πράγματι υπάρχει εκείνη η διάταξη για την πρόνοια των οφειλέτων, όταν γίνονται οι κατακυρώσεις με πλειστηριασμό των ακινήτων, αλλά αυτό δεν συμβάλλει στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Και βεβαίως -επειδή έχω την ευθύνη των λόγων μου ότι αυτό έγινε και στο παρελθόν από εποχής Αλεξανδρή μέχρι και σήμερα κάποιες φορές- δεν μπορεί να λέγεται επιτάχυνση το άδειασμα, το ξεφόρτωμα «της αποθήκης» από μικροποινές, η παραγραφή αδικημάτων. Και μάλιστα εάν θέλετε να το βάλουμε και σ' ένα φιλοσοφικό επίτεδο, σε μια κοινωνία όπου πλέον η οικονομία ωθεί τα πάντα και το οργανωμένο οικονομικό έγκλημα προηγείται όλων των μέσων καταστολής που οι εκάστοτε κυβερνήσεις επινοούν, δεν είναι και το καλύτερο μήνυμα που στέλνουμε προς τον ελληνικό λαό ότι μπορεί να κάνει οικονομικά αδικήματα, αλλά εάν «φωνάξει» ο παθών και μπορέσει να του δώσει τα χρήματα και αποκαταστήσει τη ζημιά να τίθεται εκ ποδών το αξιόποιο της πράξεως του.

Αυτό είναι το νομοσχέδιο, αυτά κάνει. Και μπαίνει -να το δούμε και φιλοσοφικά- το ζήτημα κατά πόσο τελικά μπορούν οι Έλληνες πολίτες να είναι σε δύο κατηγορίες. Δηλαδή να είναι

εκείνοι που έχουν εκτίσει τις ποινές για τα οποιαδήποτε αδικήματα, να είναι αυτοί που σε αυτήν τη φάση, να το πω έτσι απλά, τη γλιτώνουν -εξ ανάγκης το καταλαβαίνω, η κατάσταση πραγματικά βρίσκεται σε μια δύσκολη καμπή- και θα ακολουθήσουν και οι άλλοι οι οποίοι στο μέλλον μετά τη λήξη του νόμου θα δικάζονται κανονικά.

Αυτά όλα τα ζητήματα ως επιφυλάξεις είμαστε υποχρεωμένοι να τα καταθέσουμε.

Εγώ για τους λόγους που σας ανέφερα, σας καλώ, κύριε Υπουργέ, να αποσύρετε το άρθρο 1. Έχουμε σφοδρότατες αντιρρήσεις και το τονίζουμε αυτό -αναφέρομαι και πάλι στην παρουσία των φυσικών εκπροσώπων της δικαιοσύνης που ήρθαν στην επιτροπή μας- από την ηπιοτάτη έκφραση του προέδρου των δικαστών ότι αυτό θα δημιουργήσει, δηλαδή η επιλογή από ορισμένους των προεδρευόντων τα ποινικά τμήματα, τουλάχιστον το είπε κομψά, το είπε γλυκά, μια δυσαρμονία, καθώς παλαιότεροι και νεότεροι θα αλληλομπλέκονται πάνω στην έδρα, καθώς επίσης ορισμένοι θα θεωρούνται α priori ικανοί, φωτισμένοι να διευθύνουν τα ποινικά δικαστήρια και οι άλλοι δίπλα θα είναι αυτοί που θα τα συμπληρώνουν. Μα, και αν αυτοί είναι ικανοί δικαστές και τους βάλουν να προεδρεύουν στα ποινικά τμήματα, η δικαιοσύνη στο σύνολό της θα τους στρηθεί από κάποιες άλλες διαδικασίες και συνεπώς τελικά χωρίς να επιταχύνεται η διαδικασία πλήρης της δικαιοσύνης της αρχαιότητας στις επιλογές των συνθέσεων των δικαστηρίων και επιπλέον προσβάλλετε βάναυσα το θεσμό της αρχαιότητας.

Όσον αφορά το άρθρο 3 νομίζω ότι όλοι μπορούν να καταλάβουν ότι με τη θέσπιση αυτού του άρθρου, δηλαδή ουσιαστικά να μπορεί ο εκάστοτε πρόεδρος του Αρείου Πάγου να αλλάξει τους δικαστές μεσούντος του έτους και ύστερα να ακολουθεί η έγκριση της ολομέλειας, είναι οπωσδήποτε μία αγχωμένη προσπάθεια της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας να ελέγχει την επιλογή του προέδρου του Αρείου Πάγου. Και έχουμε πολλές φορές αναφέρει με στοιχεία ποιος είναι ο εκλεκτός. Αναφέρομαι στον κ. Κεδίκογλου, ο οποίος σημειωτέον όπως προκύπτει από το πρακτικό -πάλι μιλούμε με χαρτιά- της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής είχε εισηγηθεί αυτήν τη διάταξη. Στη δε αιτιολογική έκθεση αναφέρεται ότι επειδή στον Άρειο Πάγο το 2005 θα φύγουν δεκαεπτά δικαστές και το 2006 είκοσι ένα δικαστές, άρα θα έρθουν άλλοι τόσοι καινούριοι, πρέπει να γίνεται αυτή η διαδικασία, ώστε να μετέχουν σε όλες τις διαδικασίες οι νέοι δικαστές που θα έρθουν.

Εγώ δεν βρίσκω ότι αυτό είναι μια δικαιολογία. Είναι μία προπομπός για να μπορεί να ελεγχθεί το σύστημα της απονομής της δικαιοσύνης. Τουναντίον θα έπρεπε να συμβαίνει το αντίθετο. Να ταχθούν οι δικαστές στα τμήματα, να τα υπηρετούν ανά περιόδους, να συγκροτούνται κανονικά και στη συνέχεια να αλλάζουν.

Τέλος, όσον αφορά το άρθρο 4 και εκεί επίσης έχουμε τις σφοδρές μας αντιρρήσεις, διότι δεν αντιλαμβάνομα όταν ένας ικανός υπάλληλος υπηρετεί επί τρία χρόνια, ότι αυτός θα τίθεται εκποδών, προφανώς στο πλαίσιο των -θα έλεγε κανείς- ρυθμισμάτων εκ των προτέρων υπηρεσιακών συμβουλίων με τους δικούς σας δικαστές-μέλη. Θα επιλέξετε εκείνους τους εκλεκτούς οι οποίοι θέλεται να διευθύνουν τις διευθύνσεις και τα τμήματα των δικαστηρίων.

Όμως, θα πρέπει και σ' αυτό το σημείο να σας πω το εξής. Ότι ήδη υπάρχουν υπηρεσίες, όπως το Ελεγκτικό Συνέδριο και άλλες, όπου θα είναι τόσο μεγάλη η αναταραχή που θα συμβεί, ώστε αυτό που επιδιώκετε, δηλαδή η επιτάχυνση της δικαιοσύνης, χάριν της αναταραχής και της συγχύσεως οπωσδήποτε η επιβράδυνση της δικαιοσύνης θα είναι το μόνο σας αποτέλεσμα.

Κύριε Υπουργέ, τελειώνοντας, θέλω να σας πω το εξής. Έχετε διατυπωθεί και καλά κάνετε από τη σκοπιά σας ότι αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί το θεμέλιο λίθο στην πάταξη της βραδυπορίας, στην απονομή της δικαιοσύνης. Έχετε πει επίσης ότι είναι μία πέτρα στα ήρεμα και ήσυχα νερά της λίμνης και του τέλματος που βρίσκεται η δικαιοσύνη. Αυτό το νομοσχέδιο κανέναν απ' αυτούς τους στόχους δεν υπηρετεί. Αυτά που λέτε είναι απλά «μεγάλα λόγια». Το νομοσχέδιο σε ορισμένα άρθρα

είναι επιβεβλημένο, ακολουθεί τα μικρά και όπως έγινε πρόσφατα και με το νομοσχέδιο για την πάταξη της διαφθοράς της δικαιοσύνης όπου συλλήβδην καταστήσατε, με τον ταχύτατο και επικοινωνιακό τρόπο που νομολογήσατε, υπόπτους και ενόχους τους δικαστές στον ελληνικό λαό, ώστε να πρέπει να αποδεικνύει ο δικαστής ότι κατ' αρχήν δεν είναι τίμιος και έντιμος, φθάσαμε δηλαδή στην ανατροπή του φαινομένου, έτσι και μ' αυτό το νομοσχέδιο το μόνο που κάνετε είναι να επιφέρετε σύγχυση και αναταραχή σ' αυτό τον ευαίσθητο τομέα των δικαστών και της δικαιοσύνης.

Ποτέ οι δικαστές τόσο επίμονα και τόσο έντονα σε κλιμάκωση δε βρισκόταν σε κινητοποίησις και οπωσδήποτε έχετε ανοίξει δρόμους που μάλλον οδηγούν σε επικίνδυνες καταλήξεις όσον αφορά αυτό το θέμα της δικαιοσύνης. Εμάς θα μας βρείτε απέναντι γιατί θέλουμε να προστατεύσουμε και τους δικαστές και προπάντων τη δικαιοσύνη ως θεσμό.

Καταψηφίζουμε επι της αρχής το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Γεωργίας για συνεργασία στον τομέα της υγείας».

Ο κύριος Υπουργός ζήτησε το λόγο να κάνει μερικές τροποποιήσεις.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν ξέρω αν έχει ήδη διανεμηθεί το κείμενο των διορθώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Έχει διανεμηθεί. Πείτε τις διορθώσεις για να γραφούν στα Πρακτικά.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τις λέω εν τάχει:

1. Στο άρθρο 4 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 73 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, μετά τις λέξεις «Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου», προστίθεται η φράση «που υπηρετούν σε τομείς που έχουν άνω της μίας υπηρεσίας...»

2. Στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου, με το οποίο αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στο δεύτερο εδάφιο αυτού η λέξη «πρέπει» αντικαθίσταται με τη λέξη «υποχρεούται».

3. Στο άρθρο 11 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται τελευταίο εδάφιο στην παράγραφο 3 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μετά τη λέξη «προϋποθέσεις» προστίθεται η φράση «και σε εξαιρετικές περιπτώσεις».

4. Στο άρθρο 14 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται τέταρτη παράγραφος στο άρθρο 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μετά τη λέξη «αναιρέσεως» προστίθεται η φράση «και τον καθορισμό συνολικής εκτίτας ποινής».

5. Στο άρθρο 16 του νομοσχεδίου, με το οποίο αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 349 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στη δεύτερη περίοδο του δευτέρου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του εν λόγω άρθρου διαγράφεται η φράση «και αποκλειστικά για λόγους ανωτέρας βίας».

6. Στο άρθρο 23 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 2 του άρθρου 94 του Ποινικού Κώδικα, μετά τη λέξη «δικαστήριο» προστίθεται η φράση «σε εξαιρετικές περιπτώσεις».

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Αναστάσης Παπαληγούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες διορθώσεις που έχουν ως εξής:

«ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ - ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ - ΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

1. Στο άρθρο 4 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 73 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλή-

λων μετά της λέξεις «Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου», προστίθεται η φράση «που υπηρετούν σε τομείς που έχουν άνω της μίας υπηρεσίας...»

2. Στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου, με το οποίο αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στο δεύτερο εδάφιο αυτού η λέξη «πρέπει» αντικαθίσταται με τη λέξη «υποχρεούται»

3. Στο άρθρο 11 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται τελευταίο εδάφιο στην παράγραφο 3 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μετά τη λέξη «προϋποθέσεις» προστίθεται η φράση «και σε εξαιρετικές περιπτώσεις».

4. Στο άρθρο 14 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται τέταρτη παράγραφος στο άρθρο 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μετά τη λέξη «αναιρέσεως» προστίθεται η φράση «και τον καθορισμό συνολικής εκτίτας ποινής».

5. Στο άρθρο 16 του νομοσχεδίου, με το οποίο αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 349 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στη δεύτερη περίοδο του δευτέρου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του εν λόγω άρθρου διαγράφεται η φράση «και αποκλειστικά για λόγους ανωτέρας βίας».

6. Στο άρθρο 23 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 2 του άρθρου 94 του Ποινικού Κώδικα, μετά τη λέξη «δικαστήριο» προστίθεται η φράση «σε εξαιρετικές περιπτώσεις»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ κ. Σκυλλάκος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Όπως χειροτερεύει η κατάσταση με τις πολιτικές που εφαρμόζονται, σήμερα από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και χθες από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, όπως χειροτερεύει η κατάσταση σε όλους τους τομείς είτε λέγεται παιδεία είτε λέγεται υγεία είτε λέγεται πρόνοια, δεν θα μπορούσε και ο τομέας της δικαιοσύνης να μείνει έξω από αυτήν την αρνητική πορεία.

Τι συμβαίνει; Όταν επιδιώκεται η πολιτική λιτότητας, εφαρμόζεται η πολιτική λιτότητας, φυσικό είναι να υπάρχουν τεράστιες ελλείψεις και σήμερα ο κύριος Υπουργός και σε αρκετά νομοσχέδια επί ΠΑΣΟΚ, να εφευρίσκονται τεχνάσματα για τη γρηγορότερη δήθεν απονομή της δικαιοσύνης με ρυθμίσεις, οι οποίες όμως είναι ενάντια στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης, σε βάρος των δικαστών, σε βάρος τελικά των πολιτών που προσφέγουν στη δικαιοσύνη.

Σε όλες τις συγκεντρώσεις και συνελεύσεις των δικαστών που έχω παρακολουθήσει αλλά και στα κείμενα που μας στέλνουν υπάρχει έντονη διαμαρτυρία για την έλλειψη δικαστών. Μας είπαν σήμερα ότι λείπουν διακόσιοι δικαστές σε οργανικές θέσεις. Ακόμα και να πληρωθούν 200 οργανικές θέσεις πάλι δεν φτάνουν οι δικαστές. Και δύο χιλιάδες θέσεις δικαστικών υπαλλήλων είναι κενές. Αποτέλεσμα είναι να εφευρίσκονται τρόποι που, όπως εξήγησα, είναι σε βάρος της δικαιοσύνης, οδηγούν σε εντατικοποίηση της εργασίας των δικαστών και οδηγούν μαθηματικά τους δικαστές, για να τα προλάβουν, να μη μελετούν άσχετα. Μπαίνει σε κίνδυνο η ποιότητα της απονομής της δικαιοσύνης.

Και εφευρίσκονται και άλλα τεχνάσματα. Είναι όλο και ακριβότερη η δικαιοσύνη, για να αποτρέπεται ο απλός πολίτης να προσφεύγει στη δικαιοσύνη. Πλήρωνε 10 ευρώ, για να κάνει μια έγκληση ή μια προσφυγή. Κάντε το 100 ευρώ, για να μην προσφέυγει κανένας στη δικαιοσύνη. Λέω ένα παράδειγμα από αυτά που είναι επί θύραις να συμβούν.

Χαίρομαι που άκουσα τον εισιγητή του ΠΑΣΟΚ, που σε πολλά πράγματα συμφωνεί με αυτά που λέγαμε και εμείς, όταν ήταν το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κυβέρνηση. Συμφωνεί τώρα, ενώ διαφωνούσε τότε, και αυτό θα έπρεπε να σημειωθεί. Η γενική κατεύθυνση είναι σωστή αλλά πρέπει να ανατρέχουμε και λίγο στο παρελθόν ή, εν πάσῃ περιπτώσει, να δοθεί μια εξήγηση γιατί γίνεται αυτή η αλλαγή στάσης. Προς τη σωστή κατεύθυνση ήταν οι τοποθετήσεις.

Τώρα όσον αφορά τη διαδικασία, έχω να κάνω δύο παρατηρήσεις. Η μια είναι ότι τα αρνητικά μέτρα δεν παίρνονται όλα μαζί, όπως γινόταν και παλαιότερα. Εφαρμόζεται η πολιτική της σαλαμοποίησης. Με ένα νομοσχέδιο βάζετε τον επόπτη εφέτη

στις ανακρίσεις, θεσμοθετείτε ως πειθαρχικό αδίκημα να υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο ο δικαστής αν δεν εκδώσει την απόφαση πάνω από οκτώ μήνες, ετοιμάζεται διάταξη για να επεκτείνεται το ωράριο των δικαστών και επειδή υπήρξαν αντιδράσεις, δεν το βάλατε σε αυτό το νομοσχέδιο, ετοιμάζετε ανατροπές μικρότερες ή μεγαλύτερες στο αυτοδιοίκητο των δικαστών. Και η απεργία ή αν θέλετε, η σάτση εργασίας των δικαστών ήταν και γι' αυτόν το λόγο, επειδή κινδυνεύει το αυτοδιοίκητο που είναι δημοκρατική κατάκτηση επί Κουβελάκη.

Η δεύτερη παρατήρηση για τη διαδικασία είναι ότι θέλετε να μας διευκρινίσετε. Οι δικαστές λένε ότι δεν κλήθηκαν να στελλούν εκπρόσωπο. Δεν ορίστηκε εκπρόσωπος από το διοικητικό συμβούλιο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μην το υιοθετήσετε, περιμένετε την απάντηση.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ : Εγώ λέω τι λένε οι δικαστές. Και για να γίνω πιο σαφής, είναι άλλο θέμα να ζητήσετε από έναν φορέα να στελέψει εκπρόσωπο, πράγμα που σημαίνει ότι παίρνει την ευθύνη και ενημερώνεται σταθερά το διοικητικό συμβούλιο για την πορεία του νομοσχέδιου και είναι άλλο θέμα από μόνος σας να επιλέξετε ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο να το βάλετε στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μου επιτρέπετε κύριε Σκυλλάκο;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ : Ναι, εξηγήστε το.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Για να μην υπάρχει η παρανόηση αυτή στην οποία και εσείς γλιστράτε, θέλω να σας βεβαιώσω ότι η σύνθεση της επιτροπής ήταν η κάτωθι: Συμμετείχε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Από εκεί και πέρα οι δύο μεγαλύτερες ενώσεις, δηλαδή των «Δικαστών και Εισαγγελέων» όπως λέγεται, αλλά και των «Εισαγγελέων» εκπροσωπήθηκαν από τους γενικούς γραμματείς τους, τους οποίους οι ίδιες οι ενώσεις όρισαν. Αν εν τω μεταξύ υπήρξαν εκλογές και άλλαξε ο γενικός γραμματέας της μιας ένωσης, τι να κάνουμε; Δεν μπορούσαμε να το προβλέψουμε! Και απευθύνομα στον εισηγητή του ΠΑΣΟΚ, αλλά και σε σας, κύριε Σκυλλάκο. Στο ίδιο πνεύμα κινηθήκαμε σε σχέση με την εκπροσωπήση των δικηγόρων. Εκπροσωπήθηκαν και αυτοί από τον Προεδρό τους καθώς και με συγκεκριμένη επιλογή, η οποία έγινε από τους δικηγορικούς συλλόγους. Ρωτήθηκαν οι ενώσεις, κύριε Σκυλλάκο, και οι εκπρόσωποι των ενώσεων ήταν αυτοί οι οποίοι συμμετείχαν στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνεχίστε, κύριε Σκυλλάκο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Ευχαριστώ για την εξήγηση. Εγώ απλώς λέω ότι καλό είναι στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές να εκπροσωπούνται οι φορείς. Όμως, το κύριο δεν είναι αυτό. Έμαθα ότι ο εκπρόσωπος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή καταψήφισε αρκετές από τις διατάξεις. Αυτό επιώθηκε...

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ούτε αυτό είναι ακριβές. Όπως και το προηγούμενο που ειπώθηκε, είναι ανακριβές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ. Θα απαντήσετε συνολικά.

Συνεχίστε, κύριε Σκυλλάκο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Δεν έχει τόση σημασία το διαδικαστικό. Επί της ουσίας, έχουν εφαρμοστεί κάποιες διατάξεις από παλιότερα -εδώ και πολλά χρόνια -σε σχέση με τις εργατικές διαφορές για την επιτάχυνση των δικών.

Εφαρμόστηκαν αυτές οι διατάξεις; Δεν εφαρμόστηκαν γιατί λείπουν οι δικαστές. Στην πράξη δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις. Έφερε το ΠΑΣΟΚ για τα τριμελή για την επιτάχυνση των διαδικασιών και έγινε και απεργία των δικηγόρων. Εφαρμόστηκε αυτός ο νόμος του ΠΑΣΟΚ; Δεν εφαρμόστηκε.

Για ποιο λόγο φέρνετε τέτοια διάταξη, που προβλέπει να προσδιορίζονται εντός έξι μηνών για την ειδική διαδικασία και εντός δώδεκα μηνών για την τακτική διαδικασία, ενώ ξέρετε ότι σε μεγάλο βαθμό δεν θα είναι εφαρμόσιμη αυτή η διάταξη διότι τα πινάκια είναι μεγάλα;

Μας ενημέρωσαν σήμερα ότι χρειάζονται μέχρι και δυόμισι

χρόνια για να προσδιοριστεί η πολιτική απόφαση και από τέσσερα μέχρι και δέκα χρόνια για να προσδιοριστεί ποινική υπόθεση. Δεν θα εφαρμοστούν, λέει ο δικαστής. Ναι, εσείς γνωρίζετε ότι θα υπάρχουν αντιδράσεις, αλλά λέτε «να ασκήσω πίεση». Κάτι θα βγει απ' αυτήν την υπόθεση, έβαλα και το οκτάμηνο που απειλείται με πειθαρχικό ο άλλος και αν βρω έναν προϊστάμενο που κάνει τον προσδιορισμό και βάλει είκος υπόθεσης επιπλέον, ο άλλος θα φοβάται και θα προχωράει και θα επιταχύνεται η διαδικασία.

Να, λοιπόν, πού είναι η εντατικοποίηση και ο κίνδυνος για μη σωστή απονομή της δικαιοσύνης. Αυτή είναι η ουσία του ζητήματος. Θα έχετε και επιχείρηση ότι δεν φτάνει ο χρόνος, να δουλέψουμε περισσότερο, μία ώρα, δύο ώρες επιπλέον, απογευματινά δικαστήρια. Αυτή ήταν η λογική και του ΠΑΣΟΚ παλιότερα και η δική σας σήμερα. Είμαστε εντελώς αντίθετοι και ζητάμε να αποσυρθεί αυτή η διάταξη.

Δεύτερη παρατήρηση: Τα ποινικά τμήματα έχουν καταργηθεί. Δεν θα επαναφέρετε ποινικά τμήματα, αλλά παρακάμπτετε την αρχή της αρχαιότητας και δεν θα γίνεται η κλήρωση επί όλων των παλαιών, αλλά θα γίνεται από μικρότερο αριθμό, πράγμα το οποίο θίγει την αρχή του φυσικού δικαστή. Είναι αντίθετοι και οι δικαστές είναι αντίθετοι και οι δικηγοροί σύλλογοι, τουλάχιστον ο Δικηγορικός Σύλλογος της Αθήνας, του οποίου έχουμε ανακοίνωση στα χέρια μας. Είμαστε αντίθετοι λοιπόν και σ' αυτήν την παρέμβαση.

Τρίτο ζήτημα: Είναι κάτι παρόμοιο που εγκυμονεί ορισμένους κινδύνους ή ερωτηματικά, αν δεν θέλετε να χρησιμοποιήσω τη λέξη «κινδύνους». Αυτό έχει να κάνει με το ότι θα μπορεί ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, παίρνοντας ακόμη μεγαλύτερες εξουσίες, να παίρνει ένα δικαστή από εδώ και να τον πάει εκεί και μετά από τριάντα μέρες να ζητά την έγκριση της ολομέλειας -αν είναι δυνατό κάποια ολομέλεια να πει «όχι»- αυτό να παρατείνεται και όλα αυτά γιατί υπάρχει έλλειψη αρεοπαγιών.

Γιατί δεν λύνουμε το ζήτημα αυτό, ώστε να μην υπάρχει μετάθεση, δεν ξέρω με ποιους σκοπούς και με τι κριτήρια; Εύχομας να μην υπάρχουν σκοτεινά σημεία στις όποιες επιλογές και για τις μεταθέσεις. Υπάρχουν, όμως, ερωτηματικά. Ακούστηκαν και από άλλες πλευρές στη Διαρκή Επιτροπή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ**)

Τέταρτο θέμα: Έχει να κάνει με τους προϊστάμενους των Διευθύνσεων και των Τμημάτων. Όσοι είναι ικανοί, γιατί πρέπει να αλλάζουν μετά από τρία χρόνια υποχρεωτικά; Υπάρχει σκοπιμότητα, αλλά «αλλάξτε την κατάσταση, να μην είναι δικοί τους, αλλά να είναι δικοί μας». Αυτή είναι η ουσία του ζητήματος, αλλιώς δεν υπάρχει κανένας λόγος. Είναι καθαρή υπόθεση, όπως κάνατε σε όλη τη δημόσια διοίκηση και αυτό γίνεται πάντα με την εναλλαγή των κομμάτων στην εξουσία, δεν είναι η πρώτη φορά. Είναι αντίθετοι οι δικαστικοί υπάλληλοι, είναι αντίθετοι και οι δικαστές και παρ' όλα αυτά επιμένετε.

Υπάρχει μία σειρά από διατάξεις που με τεχνητό τρόπο προσπαθούν να αποσυμφορήσουν τα δικαστήρια και τις φυλακές. Είμαστε εντελώς αντίθετοι σ' αυτό. Υπάρχουν δύο ζητήματα.

Όσο για την αποτρεπτική λειτουργία των ποινών θα χρησιμοποιούμε αυτήν την αρχή κατά το δοκούν, όταν θα συσσωρεύνται μια σειρά υποθέσεις ή μια σειρά καταδίκες, θα φέρνουμε μεταβατικές διατάξεις και θα λέμε: αθώος ή πλήρωνε για να μην μπεις φυλακή;

Δεν είναι μόνο το ότι γίνονται οι Έλληνες πολίτες δύο κατηγοριών, αυτοί που μπαίνουν φυλακή και αυτοί που δεν μπαίνουν φυλακή ή αυτοί που πληρώνουν και οι άλλοι που δεν πληρώνουν για την εξαγορά της ποινής. Το κύριο ζητήμα είναι ότι κάμπτεται σταθερά ο αποτρεπτικός χαρακτήρας που έχει η ποινή ως βασική αρχή του δικαιουού μας συστήματος. Και αυτό το συναντώ και παρακάτω. Το συναντώ και στο άρθρο 27. Δηλαδή, αν είναι κακούργημα η ληστεία ενδιαφέρει το δημόσιο συμφέρον και θα πάει η υπόθεση στο δικαστήριο. Αν είναι πλημμεληματική, πιο ελαφριά περιπτώση δηλαδή, η υπόθεση λήγει αν πληρώσει ο ληστής τον ληστεύομένο. Το ίδιο ισχύει για την απάτη, για την τοκογλυφία, για την αισχροκέρδεια. Να πώς με τεχνητό τρόπο αίρουμε βασικές αρχές. Δεν υπάρχει δημόσιο

ενδιαφέρον και συμφέρον στο να βλέπει καθένας ότι δεν μπορεί να κάνει απάτη γιατί τιμωρείται, ότι δεν πρέπει να κάνει τοκογλυφία; Αυτά τα παρακάμπτουμε, τα φαλιδίζουμε, αλλοιώνουμε τις αρχές για να αποσυμφορήσουμε τα δικαστήρια και τις φυλακές.

Στις συγκεκριμένες διατάξεις έχουμε τεχνητή αποσυμφόρηση με τα πλημμελήματα: Αν υπηρετήσουν ένα μικρό χρονικό διάστημα, βγαίνουν έξω. Μπορούν και να μην το υπηρετήσουν αλλά να το πληρώσουν. Με την παραγραφή των αξιόποινων πλημμελημάτων μέχρι ένα έτος, όταν προβλέπεται ποινή μέχρι ένα έτος. Με την παραγραφή ποινών μέχρι έξι μήνες που δεν έχουν γίνει αμετάκλητες. Με τις ανεκτέλεστες αποφάσεις για πλημμελήματα που έγιναν αμετάκλητες. Και μάλιστα εδώ τους στερείται και το δικαίωμα να κάνουν αίτηση ακύρωσης της διαδικασίας ή της απόφασης.

Έρχομαι στα άρθρα 5 και 10. Άκουσα ότι το ΠΑΣΟΚ συμφωνεί με τα άρθρα αυτά. Ίσως να μην τα έχει προσέξει καλά ή είναι στην ίδια λογική με τη Νέα Δημοκρατία. Τι συμβαίνει; Ό,τι έχει σχέση με την ευρεία έννοια «ανακριτική διαδικασία», το μεταθέτουμε όλο και παρακάτω με πολύ λιγότερες εγγυήσεις απ' ό,τι ισχυαν μέχρι τώρα και τελικά το αφήνουμε στα αστυνομικά όργανα. Γιατί μέχρι πρόσφατα ήταν διαφορετική η κατάσταση;

Το ΠΑΣΟΚ άλλαξε το άρθρο 246 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και περιόρισε την ανάκριση μόνο στα σοβαρά αδικήματα. Στα κακουργήματα και στα πλημμελήματα επιβάλλονται περιοριστικοί όροι. Έτσι περιορίστηκε το αντικείμενο της ανάκρισης και το δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστικό Συμβούλιο. Και πήγαν στην προανάκριση. Όλο αυτό το αντικείμενο πήγε στην προανάκριση. Έρχεστε εσείς και λέτε «γιατί και προανάκριση και προκαταρκτική εξέταση; Να μεταθέσουμε μεγάλο μέρος στην προκαταρκτική εξέταση». Ποιος την κάνει την προκαταρκτική εξέταση; Ο αστυνομικός συνήθως. Γιατί; Γιατί δεν έχουμε εισαγγελείς. Στο όνομα της έλλειψης προσωπικού ανατρέπονται εγγυήσεις που ήταν αυτονότερες στο παρελθόν -γι' αυτό είχαν μπει στην παλιά ποινική δικονομία. Χειροτερεύει η κατάσταση. Είμαστε αντίθετοι λοιπόν και με το 5 και με το 10.

Θα ήθελα να τελειώσω με το άρθρο 33, που για τους ίδιους λόγους αποποιηνούμε την εισφοροδιαφυγή. Για να μη θέξουμε ή, εν πάσῃ περιπτώσει, να συμπεριφερθούμε πιο σωστά στους μικρούς και μεσαίους επαγγελματίες, που έχουν οικονομικές δυσκολίες και δεν πληρώνουν τα ασφάλιστρα στο ΙΚΑ. Πρώτα-πρώτα θα υπενθυμίσω ότι δεν πληρώνουν και παρακρατούν και τα ασφάλιστρα του εργαζόμενου. Και πρόκειται για υπεξαίρεση.

Κι έρχεστε και λέτε: «Όχι αυτό δεν είναι ποινικό αδίκημα. Μέχρι 2.000 ευρώ θα το περιορίσουμε μόνο σε διοικητικά μέτρα, σε πρόστιμα κλπ.». Αυτό τι αποτέλεσμα θα έχει; Δεν θα έχει σαν αποτέλεσμα να ενθαρρύνει την κατάσταση αυτή; Και όλο και περισσότεροι μέχρι σύντομα χιλιάδες ευρώ να μην πληρώνουν και να αυξηθεί η εισφοροδιαφυγή; Τα συνδικάτα είναι αντίθετα, γιατί είναι δικά τους χρήματα, γιατί είναι δικά τους δικαιώματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Για όλους αυτούς τους λόγους εμείς δεν ψηφίζουμε επι της αρχής το νομοσχέδιο, αν και με αρκετές διατάξεις συμφωνούμε και θα τις ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Σκυλλάκο.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού κ. Φώτης Κουβέλης.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι υπάρχει ένα ζήτημα και μάλιστα σημαντικό στην απονομή της δικαιοσύνης: Καθυστερούν οι υποθέσεις να προσδιοριστούν, καθυστερούν οι υποθέσεις να συζητηθούν, να εκδικαστούν. Το ζήτημα όμως είναι ποιος ευθύνεται γι' αυτήν την καθυστέρηση. Ευθύνονται οι δικαστές;

Πιστεύετε, κύριε Υπουργέ, ότι οι δικαστές είναι ράθυμοι, είναι φυγόπονοι και γι' αυτό αποφεύγουν να προσδιορίσουν σε σύντομο χρονικό διάστημα την εκδίκαση των υποθέσεων;

Έχουν δηλαδή, με άλλα λόγια, κενά πινάκια και αρνούνται να προσδιορίσουν τις υποθέσεις για να δικαστούν σε σύντομο χρονικό διάστημα;

Προφανώς όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το δεδομένο ότι ο μέσος δικαστής δαπανά πάρα πολλές ώρες ημερήσιως προκειμένου να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του. Εγώ δεν θα σας πω αυτό που λόι γνωρίζετε, ότι οι δικαστές εκτός από την εργασία που προσφέρουν μέσα στα δικαστήρια έχουν ένα μεγάλο φορτίο να αντιμετωπίσουν πάρινοντας υποθέσεις στο σπίτι τους. Επομένων το ερώτημα είναι: Τι φταίει; Γιατί προσδιορίζονται με καθυστέρηση οι υποθέσεις και γιατί βρισκόμαστε μπροστά στα φαινόμενο περίπου της αρνησιδικίας, όταν για να ολοκληρωθεί η δικαστική αντιμετώπιση μιας υπόθεσης χρειάζονται και πέντε και επτά χρόνια;

Ακούστε λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία:

Στο Πρωτοδικείο της Αθήνας ο απώτερος χρόνος προσδιορισμού δικασίου στις πολιτικές υποθέσεις της τακτικής διαδικασίας φθάνει μέχρι και το Δεκέμβριο του 2007 και στις ειδικές διαδικασίες τον Απρίλιο του 2006, δηλαδή μετά από δύο χρόνια περίπου στην τακτική διαδικασία και μετά από ένα έτος στις ειδικές διαδικασίες.

Προσέξτε: Οι κενές οργανικές θέσεις δικαστών στο Πρωτοδικείο της Αθήνας ανέρχονται σε ογδόντα επί προβλεπόμενων οργανικών θέσεων τετρακοσίων δέκα οκτώ. Στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης οι προσδιορισμοί φθάνουν στις τακτικές διαδικασίες μέχρι και το Μάιο του 2007 και στις ειδικές διαδικασίες μέχρι το Μάρτιο του έτους 2006, δηλαδή μέχρι και δύο χρόνια για την τακτική διαδικασία κι ένα χρόνο για τις ειδικές διαδικασίες. Και πάλι θα ήθελα την προσοχή σας: Επί συνόλου εκατόν είκοσι οργανικών θέσεων είναι κενές δεκατρείς θέσεις.

Στο Πρωτοδικείο Πειραιώς ο προσδιορισμός δικασίου στις πολιτικές υποθέσεις της τακτικής διαδικασίας γίνεται το Δεκέμβριο του 2006 και στις ειδικές διαδικασίες τον Ιανουάριο του 2006, δηλαδή μετά από είκοσι περίπου μήνες στην τακτική διαδικασία και μετά από οκτώ μήνες στις ειδικές διαδικασίες. Οι δε κενές οργανικές θέσεις δικαστών, περιλαμβανομένων των αποσπασμάτων και των τελούντων σε άδειες αναρρωτικές και μητρότητας, ανέρχονται στο ίδιο πρωτοδικείο σε είκοσι πέντε επί προβλεπόμενων οργανικών θέσεων ογδόντα δύο.

Στο Εφετείο Θράκης ο προσδιορισμός δικασίου στις πολιτικές υποθέσεις της τακτικής διαδικασίας γίνεται στους δεκαέξι έως δεκαοκτώ μήνες και στις ειδικές διαδικασίες στους δέκα έως δώδεκα μήνες. Στο Εφετείο Πατρών ο προσδιορισμός δικασίου στην τακτική διαδικασία γίνεται στους είκοσι δύο μήνες και στις ειδικές διαδικασίες στους είκοσι μήνες. Στο Εφετείο Κρήτης οι υποθέσεις όλων των διαδικασιών προσδιορίζονται στους δεκαοκτώ μήνες. Στο Εφετείο Λάρισας οι υποθέσεις όλων των διαδικασιών προσδιορίζονται στους είκοσι δεκαοκτώ έως είκοσι μήνες.

Η κατάσταση είναι η ίδια -δεν είναι καλύτερη- και στις ποινικές υποθέσεις. Και είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα: Στο μεγαλύτερο δικαστήριο της χώρας, δηλαδή στο Εφετείο της Αθήνας, όπου σύνηθες είναι να εκδικάζονται τα πλημμελήματα στα πέντε έως επτά μήνες στην εκδίκαση των δικαιούχων, εκκρεμούν προς εκδίκαση περίπου είκοσι τρεις χιλιάδες πεντακόσιες υποθέσεις.

Και αναφέρθηκα σε αυτά τα στοιχεία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προκειμένου να καταδείξω ότι άλλα είναι τα αίτια στην καθυστέρηση της εκδίκασης των υποθέσεων. Έχουμε πολλές κενές οργανικές θέσεις δικαστών, πάμπολλες κενές οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων, απουσιάζει η μηχανοργάνωση και η μηχανογράφηση των δικαστηρίων και το αποτέλεσμα είναι αυτό, που νομίζω εξαιρετικά γλαφυρά αναδεικνύουν τα στοιχεία που σας εξέθεσα.

Είπα στη Διαρκή Επιτροπή στον κύριο Υπουργό και θα το επαναλάβω και τώρα πως βάζει το Υπουργείο Δικαιοσύνης «το κάρο μπροστά από το άλογο». Βάζει τους δικαστές να έχουν υποχρέωση προσδιορισμού έξι και δώδεκα μήνες για τις ειδικές και τις τακτικές διαδικασίες αντιστοίχως. Και είναι ακριβές αυτό που ακούστηκε. Στο πρόσφατο παρελθόν είχαμε αντίστοιχες

ρυθμίσεις, για να διαπιστώσουμε όλοι ότι οι ρυθμίσεις αυτές κατέστησαν εκ των πραγμάτων άχρηστες, διότι η δομή των δικαιοστηρίων δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο αριθμό των υποθέσεων, που αναμένουν την εκδίκαση τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ακριβές ότι είμαστε η πρώτη χώρα σε ολόκληρη την Ευρώπη με τόσο μεγάλο αριθμό υποθέσεων. Έχουν γονίδιο χαλασμένο οι Έλληνες πολίτες; Είναι φιλόδικοι και προσφεύγουν στα δικαιοστήρια; Εύκολος λόγος! Όταν έχουμε αρρώμυστα ζητήματα στην ευρύτερη δημόσια και κοινωνική ζωή, είναι προφανές ότι ο πολίτης αναζητά τη ρύθμιση του θέματός του από τη δικαιοσύνη.

Και επειδή το παράδειγμα διευκολύνει την κατανόηση του ισχυρισμού μου, σας ερωτώ: Εάν είχαμε, επί παραδείγματι, κτηματολόγιο, θα είχαμε αυτό το μεγάλο αριθμό υποθέσεων, που αφορούν στο εμπράγματο δίκαιο; Προφανώς όχι! Εάν είχαμε αποποινικοποιήσει –όσο και εάν είναι αδόκιμος ο όρος, τον χρησιμοποιώ για την κατανόηση– μα σειρά από πράξεις που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν με ένα διοικητικό τρόπο και μάλιστα σκληρό, θα είχαμε αυτόν το φόρτο που παρουσιάζεται σήμερα στα δικαιοστήρια; Προφανώς όχι!

Κατά συνέπεια πρέπει να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα της υποδομής, να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα που έχουν σχέση με την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων και νομίζω εάν συντρέξουν και οι άλλοι όροι στους οποίους επιγραμματικά, αλλά θεωρώ χαρακτηριστικά αναφέρθηκα, μπορούμε να φιλοδοξήσουμε ότι θα έχουμε επιτάχυνση της εκδίκασης των υποθέσεων των Ελλήνων πολιτών.

Η ρύθμιση, κύριε Υπουργέ, που εισάγετε με το νομοσχέδιο, είναι μία ρύθμιση, αν μη τί αλλο, αναπτίστοχη προς τα πράγματα και θα προσέθεται και προσβλητική των ίδιων των δικαστών, οι οποίοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιναλαμβάνω ότι δεν είναι ράθυμοι όταν προσδιορίζουν στις ημερομηνίες στις οποίες λίγο πριν χαρακτηριστικά αναφέρθηκα.

Να την αποσύρετε τη διάταξη, κύριε Υπουργέ. Αν μη τί αλλο, δεν είναι χρήσιμο για την υπόθεση της δικαιοσύνης να καθειρώνονται ρυθμίσεις, να υπάρχουν διατάξεις, που έρχεται η ίδια η ζωή και τις αναδεικνύει άχρηστες.

Περαιτέρω, έχετε μία διάταξη στο άρθρο 2, σύμφωνα με την οποία θα ορίζετε τους προεδρεύοντες των ποινικών δικαστηρίων για δύο έτη.

Δεν αντιλαμβάνεστε ότι αυτό αποτελεί προσβολή για τους ίδιους τους δικαστές όταν κάποιος νεότερος μπορεί να γίνεται προεδρεύων έναντι κάποιου αρχαιοτέρου; Δεν έχω ρύθμιση μέσα στο νομοσχέδιο σας για να συμφωνήσω ότι δεν θα γίνεται έτσι, τη διάταξη διαβάζω. Η διάταξη αυτό που αναδεικνύει, κύριε Υπουργέ, είναι ότι ένας νεότερος μπορεί να προεδρεύει του ποινικού δικαιοστηρίου έναντι ενός αρχαιοτέρου.

Πολύ δε περισσότερο που με βρίσκεται αντίθετο με την αρχή –διότι περί αρχής πρόκειται– εγκαθίδρυσης ποινικών δικαστηρίων. Η ρύθμιση την οποία εισάγεται περιορίζει την έννοια του φυσικού δικαστή. Και μάλιστα περιορίζει και πλήρτει θα έλεγα και την αντικειμενικότητα η οποία επεβλήθη με την κλήρωση των συνθέσεων, διότι ο αριθμός των δικαστών, που θα ορίζονται μετά από την κλήρωση, είναι περιορισμένος έναντι του πραγματικού αριθμού των δικαστών που υπηρετούν στο συγκεκριμένο δικαστήριο.

Θέλετε, κύριε Υπουργέ, ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου να ρυθμίζει ζητήματα συνθέσεων των τμημάτων. Βεβαίως, όπως λέτε, μέσα σε ένα μήνα θα έρχεται η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου να επικυρώσει ή να μην επικυρώσει τη ρύθμιση που αποφάσισε ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου.

Δικαιούμαι να εγείρω την υποψία μου ότι η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στο να δημιουργούνται συνθέσεις κατά τις απόψεις και επιλογές του εκάστοτε Προέδρου του Αρείου Πάγου.

Και σας ερωτώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξαιρετικά καλόπιστα: Αν ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου προβεί σε μια ρύθμιση για τη σύνθεση ενός τμήματος, θεωρείτε ότι μπορεί η ολομέλεια να μην εγκρίνει την πράξη του προέδρου; Ή αν δεν την εγκρίνει, τι είναι αυτή η πράξη της μη έγκρισης για το κύρος του εκάστοτε Προέδρου του Αρείου Πάγου;

Να την αποσύρετε τη ρύθμιση αυτή, πολύ δε περισσότερο

όταν έχετε τη διάταξη σύμφωνα με την οποία μέσα σε ένα μήνα θα καλείται η ολομέλεια, να αποφασίσει γι' αυτήν τη σύνθεση του τμήματος. Μα αν πρόκειται για ένα μήνα –μπορεί να πρόκειται και για λιγότερο χρονικό διάστημα–, μπορεί να αναμείνει ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου τη σύγκληση της ολομέλειας, την οποία ο ίδιος συγκαλεί και εκεί η ολομέλεια να αποφασίζει με εξαιρετικά δημοκρατικό τρόπο πώς θα συγκροτούνται τα τμήματα του Αρείου Πάγου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν διατάξεις οι οποίες πράγματι έχουν ένα θετικό χαρακτήρα. Επιφυλάσσομαι στη συζήτηση επί των άρθρων συγκεκριμένα να μιλήσω γι' αυτές τις διατάξεις. Θα ήθελα όμως την προσοχή σας σε ένα ζήτημα.

Σήμερα πράγματι έχουμε μεγάλη συμφόρηση στις δικαστικές φυλακές. Και έρχεται ο νομοθέτης, εμείς δηλαδή καλούμεθα για άλλη μια φορά –συνέβη και στο παρελθόν– να προχωρήσουμε σε ρύθμιση για την αποσυμφόρηση των φυλακών, διαμορφώνοντας ευνοϊκότερους όρους για την υφ' όρον απόλυτη ή και για την παραγραφή κάποιων πράξεων και με τις προϋποθέσεις που τίθενται από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Εδώ πια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μιλάμε για ασφάλεια δικαίου. Εδώ μιλάμε για έλλειψη σταθερότητας δικαίου. Διότι όταν ο πολίτης γνωρίζει ότι θα έρθει υπό το κράτος και το βάρος των συνθηκών η ίδια η πολιτεία να διαφοροποιήσει τους όρους για την απόλυτη του από τις φυλακές, τότε έχω τη βεβαιότητα ότι αυτό δεν διαμορφώνει συνειδηση δικαίου για μια κοινωνία και δεν εξυπηρετεί ούτε την ασφάλεια ούτε τη σταθερότητα του δικαίου.

Αντιλαμβάνομαι ότι έχει μεγάλη αγωνία ο εκάστοτε Υπουργός πώς θα αντιμετωπίσει όλα αυτά τα ζητήματα της συμφόρησης των φυλακών. Άλλα επιτέλους κάπου πρέπει να σταματήσει αυτή η υπόθεση. Δεν είναι δυνατόν να νομοθετούμε, να αλλάξουμε διατάξεις του ουσιαστικού Ποινικού Δικαίου και της Ποινικής Δικονομίας για να διευκολύνουμε την αποσυμφόρηση των φυλακών και ταυτόχρονα να δώσουμε για άλλη μια φορά το μήνυμα στον Έλληνα πολίτη ότι το δίκαιο είναι ευπροσάρμοστο, είναι εύκαμπτο, μπορούμε να το χρησιμοποιούμε και να το αλλάξουμε ανάλογα με τις συνθήκες. Νομίζω ότι αυτό δεν αποτελεί τιμητικό γεγονός για μια ευνοούμενη πολιτεία.

Κύριε Υπουργέ, έκανα αναφορά λίγο πριν στα ζητήματα της ανάγκης αποποινικοποίησης πολλών πράξεων. Και αυτό αντιλαμβάνομαι ότι είναι ένα συνολικότερο ζήτημα και χρειάζεται μία ολοκληρωμένη αντιμετώπιση. Εσείς, όμως, κύριε Υπουργέ, τη μόνη αποποινικοποίηση που επιλέξατε ήταν να μη θεωρείται ποινικό αδίκημα η μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών μέχρι του ποσού των 2.000 ευρώ. Αυτό διαλέξατε, το κατ' εξοχήν ευαίσθητο ζήτημα, το ζήτημα που έχει σχέση με το ασφαλιστικό μας σύστημα, με τα δικαιώματα των εργαζομένων; Και δεν σκέπτεστε αυτό που σας είπα, ότι πίσω από τη ρύθμιση αυτή αναμένει η μεθόδους όλων εκείνων που δεν θα καταβάλουν τις εισφορές και θα διαμορφώνουν την οφειλή τους κάθε φορά κάτω από το ποσόν των 2.000 ευρώ για να έχουν το μη ποινικό κόλασμα, τη μη αντιμετώπιση της παράνομης πράξης τους από τα ποινικά δικαστήρια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα καταψηφίσω το σχέδιο νόμου και θα το καταψηφίσω ιδιαίτερα για τα σημεία στα οποία αναφέρθηκα λίγο πριν.

Βεβαίως υπάρχει και το άρθρο 4 για τις μετακινήσεις εκείνων που υπηρετούν περισσότερο από τρία χρόνια σε μία διεύθυνση. Έχουμε ελλείψεις σε προσωπικό, έχουμε ανεπάρκειες σε προσωπικό. Για σκεφθείτε τι θα γίνει όταν τον τατάλληλο άνθρωπο ο οποίος έχει καταστεί κατάλληλος λόγω της εμπειρίας και της εξειδίκευσης, θα τον διώχνουμε στα τρία χρόνια. Αφήστε τουλάχιστον να αποφαίνεται για την αναγκαιότητα παραμονής του στην ίδια θέση και πέραν της τριετίας το υπηρεσιακό συμβούλιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι –και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε– με τη ρύθμιση του άρθρου 4 οι υπηρεσίες των επιτρόπων στο Ελεγκτικό Συνέδριο είναι κατανευμένες ανά μία σε κάθε νομό, πλην των νομών Θεσσαλονίκης, Αχαΐας, Ηρακλείου, Δωδεκανήσου, Λάρισας και Ευβοίας. Συνεπώς, εάν απαγορευθεί σύμφωνα με το άρθρο 4 του νομοσχεδίου να υπηρετούν οι

επίτροποι πάνω από τρία χρόνια στην ίδια υπηρεσία, θα πρέπει άμεσα και υποχρεωτικά να μετατεθούν σε άλλους νομούς οι πενήντα από τους πενήντα πέντε επιτρόπους των περιφερειακών υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Υπήρξε τροποποίηση, κύριε συνάδελφε, τη διάβασα.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Εάννης ουπήρξε τροποποίηση στήμερα, κύριε Υπουργέ, αυτό είναι ευτύχημα, αλλά παραμένει δυστύχημα το γεγονός ότι διατηρείτε τη ρύθμιση για τις άλλες περιπτώσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δικαιοσύνη πρέπει να διεκδικεί το κύρος της στην αποτελεσματικότητά της και στην ορθή απονομή του δικαίου. Οι δικαστές είναι συντελεστές της απονομής του δικαίου, οι κατ' εξοχήν συντελεστές μαζί και με τους άλλους εργαζόμενους στο χώρο της δικαιοσύνης. Ε, αυτούς λοιπόν τους δικαστές, οι οποίοι εργάζονται κάτω από αντίξεις συνθήκες, ας μην επιλέγουμε, διότι εμείς πια επιλέγουμε –η πρόταση βέβαια είναι της Κυβέρνησης– να τους καταρρακώνουμε, να τους αφικθητούμε και ειμέσως να τους θεωρούμε ότι είναι ράθυμοι και ότι δεν θέλουν να εργαστούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουβέλη.

Εισερχόμαστε στον κατάλογο των συναδέλφων που είναι εγγεγραμμένοι για να μιλήσουν.

Το λόγο έχει ο κ. Μαργαρίτης Τζίμας.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΤΖΙΜΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα μεγάλο ερώτημα, που δημιουργήθηκε ακούγοντας τις εισηγήσεις όλων των συναδέλφων και από τις τέσσερις πτέρυγες της Βουλής, είναι το εξής: Τα δικαστήρια και οι φύλακές είναι αυτά που διαμορφώνουν συνείδηση δικαίου στους πολίτες ή οι μηχανισμοί της κοινωνίας όπως είναι το σχολείο, η Εκκλησία, η παιδεία γενικότερα και η οικογένεια που είναι ταγμένοι να δημιουργούν συνείδηση δικαίου στους πολίτες; Και αν απευθυνόμασταν σε μία κοινωνία που οι πολίτες είχαν συνείδηση δικαίου, τότε δεν θα είχαμε ανάγκη να δημιουργήσουμε νόμους, ούτε νόμους οι οποίοι θα επιφέρουν την απειλή της ποινής. Και πολύ περισσότερο δεν είναι δυνατόν να πιστεύουμε ότι η απειλή της όποιας ποινής είναι δυνατόν να δημιουργήσει συνείδηση δικαίου στους πολίτες.

Η δικαιοσύνη δεν είναι εθνική υπόθεση. Είναι υπερεθνική υπόθεση. Όταν παγκοσμίως αντιμετωπίζεται η απονομή της δικαιοσύνης σχεδόν με κοινές διαδικασίες, θεωρώ ότι ξεφεύγει από τα στενά κρατικά όρια.

Κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, είστε υπερήφανοι για το νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο καθιερώθηκε με δικούς σας νόμους τα προηγούμενα χρόνια στο χώρο της δικαιοσύνης; Και αν μείνετε υπερήφανοι τότε πώς εξηγείτε το γεγονός ότι με το δικό σας νομοθετικό πλαίσιο στο χώρο της δικαιοσύνης αναπτύχθηκαν τόσα φαινόμενα διαφθοράς, αδιαφάνειας και διαπλοκής; Γιατί τώρα αναγκάζεται η δικαιοσύνη να προχωρήσει σε διαδικασίες αυτοκάθαρσης; Πώς μπορεί σήμερα η πολιτεία να εξουδετερώσει αυτό που λέει ο απλός πολίτης, με τις συνέχεις αναβολές θα έχουμε παραγραφή του αδικήματος.

Εγώ όταν ήμουν δήμαρχος το 2000 για μία αναγκαστική απαλλοτρίωση, που πρωτοδίκως βγήκε τιμή μονάδος, κατέθεσα το τίμημα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Πέντε χρόνια μετά ακόμη δεν έχει γίνει η απαλλοτρίωση. Τέτοιες περιπτώσεις υπάρχουν εκατοντάδες χιλιάδες σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Πιστεύω ότι γίνεται μια συστηματική προσπάθεια του Υπουργού Δικαιοσύνης στο χώρο της δικαιοσύνης. Αυτή η προσπάθεια έχει σαν στόχο την εξυγίανση, τη διαφάνεια, την ταχύτητα και τις δικαιεις δίκες. Πρέπει επιτέλους να εξουδετερώθει αυτό που επικρατεί στους περισσότερους Έλληνες πολίτες που πιστεύουν ότι πολλές δίκες δεν είναι δίκαιες. Εμείς φυσικά νομοθετούμε και οι νόμοι είναι καλοί όταν τους νομοθετούν χρηστοί νομοθέτες. Έχω την πίστη αλλά και τη βεβαιότητα ότι οι διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου είναι διατάξεις δικαίου που κυρίως κινούνται υπέρ του αδυνάτου, γιατί είναι γνωστό ότι η καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης όχι μόνο δημιουργεί τους πολίτες ανασφάλεια δικαίου και αβεβαιότητα αλλά

σύγχυση και προστριβές μεταξύ τους. Επιπλέον δημιουργεί χάσιμο χρόνου και χρήματος.

Πολλές φορές η καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης δημιουργεί και συνθήκες καχυποψίας για την απονομή του δικαίου. Έτσι λοιπόν, είναι απαραίτητη η αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων. Άλλωστε σε γενικές γραμμές και από τους τέσσερις εισηγητές διαπιστώθηκε η αναγκαότητα αναθεώρησης ορισμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας. Και η αναθεώρηση αυτών των διατάξεων προσαρμόζεται με πρωτοβουλία του Υπουργού στο νέο κοινωνικό και νομικό περιβάλλον στο οποίο ζούμε τον τελευταίο καιρό.

Ποιος είναι ο στόχος του νομοσχεδίου πέρα από την εξουδετέρωση της αβεβαιότητας, της σύγχυσης και της ανασφάλειας περί του δικαίου στους πολίτες. Είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Άλλωστε αυτός πρέπει να είναι και ο τελικός στόχος όλων των νόμων. Καλύτερη ποιότητα υπηρεσιών και ιδιαίτερα στον ευαίσθητο τομέα της δικαιοσύνης. Γρήγορη απονομή δικαιοσύνης και συγχρόνως δίκαιη απονομή δικαιοσύνης. Και είμαι απόλυτα βέβαιος πως ο Υπουργός και το Υπουργείο δεν έχουν ξεδιπλώσει ακόμη όλες τις πρωτοβουλίες τους μέσα στο χώρο της δικαιοσύνης. Πέρασε νομοσχέδιο για την εξυγίανση στο χώρο της δικαιοσύνης. Περνάει νομοσχέδιο για τροποποίηση διατάξεων. Είμαι απόλυτα σύγουρος ότι σύντομα θα έχουμε πρωτοβουλίες όχι κατ' ανάγκη νομοθετικές, που θα βελτιώνουν την παροχή υπηρεσιών στα δικαστήρια, θα πλαισιώνουν με δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους τα δικαστήρια και κυρίως θα αποκεντρώνουν την εκδίκαση των υποθέσεων.

Γνωρίζει ο κύριος Υπουργός, όταν στο Εφετείο Θράκης για εξυπηρέτηση πέντε νόμων υπάρχει το εφετείο με έδρα την Κομοτηνή, ο κάτοικος από το λεκανοπέδιο Νευροκοπίου πρέπει να διανύσει διακόσια εβδομήντα χιλιόμετρα για να πάει στο Εφετείο της Κομοτηνής, για μία υπόθεσή του. Είναι επιβεβλημένη, λοιπόν, η δημιουργία μεταβατικών εφετείων, αν όχι σε όλους τους νομούς της χώρας, τουλάχιστον ομαδοποιημένα για να αποκεντρωθούν και οι παρεχόμενες απονομές της δικαιοσύνης.

Στοχεύει προς την κατεύθυνση εξουδετέρωσης της ανασφάλειας απονομής της δικαιοσύνης και η επιτάχυνση αλλά και τη τοποθέτηση εμπειρών δικαστών με ιδιαίτερες ικανότητες και υποχρεωτική εναλλαγή δικαστικών υπαλλήλων που για διάφορους λόγους πρέπει να γίνεται στα δικαστήρια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι απόλυτα βέβαιος πως το νομοσχέδιο κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, δημιουργεί όλες εκείνες τις ικανές και αναγκαίες προϋποθέσεις που αποκαθιστούν όχι την τιμή των δικαστών –δεν ζητούμε ευθύνες από τους δικαστές– αλλά, εν πάσῃ περιπτώσει, αποκαθιστούν την απονομή δικαίου και το αίσθημα ασφάλειας για τις υποθέσεις που εκκρεμούν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο κ. Μιλιτάρης Παπαϊωάννου.

ΜΙΛΙΤΑΡΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε στην αρχή της ομιλίας μου να σταθώ λίγο στη διακοπή που έκανα προηγούμενα, ακούγοντας τον κύριο Υπουργό να αναφέρεται στο συνάδελφό μας εισηγητή, αν είναι σοβαρός.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δεν μίλησε έτσι.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Δεν είπα αυτό.

ΜΙΛΙΤΑΡΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: Κύριε Υπουργέ, πρέπει να υπάρχει σεβασμός ανάμεσά μας. Και όσον αφορά...

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Διαβάστε τα Πρακτικά, κύριε Παπαϊωάννου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Παπαϊωάννου, επειδή αυτό που λέτε είναι πάρα πολύ σοβαρό και επειδή εγώ δεν ήμουν στην Έδρα, παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, θέλετε να πάρετε θέση πάνω σ' αυτό;

ΜΙΛΙΤΑΡΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: Παρακαλώ...

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ο ισχυρισμός ο οποίος μάλιστα απεδόθη σε τρίτο, δεν ήταν σοβα-

ρός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δόθηκε η διευκρίνιση, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ : Δεν θα επιμείνω να γίνει απομαγνητοφώνηση. Δέχομαι τις εξηγήσεις του κυρίου Υπουργού στο βαθμό που μπορούμε να λειτουργούμε με το σεβασμό που επιβάλλει η κοινοβουλευτική τάξη, η ευπρέπεια και η αξιοπρέπεια του κάθε ανθρώπου.

Να το κλείσουμε. Παρακαλώ να αρχίσει από τώρα να μετρά ο χρόνος ομιλίας μου, κύριε Πρόεδρε.

Η επιτάχυνση των διαδικασιών στα δικαστήρια μας, είναι αίτημα δίκαιο των Ελλήνων πολιτών. Η ευθύνη ανήκει σε μας, στην Κυβέρνηση και στη Βουλή, ώστε να δώσουμε την καλύτερη δυνατή απάντηση σ' ένα χρόνιο πρόβλημα.

Οι ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου είναι αναποτελεσματικές, όσον αφορά τον επιδιωκόμενο στόχο. Θα επανέλθω σ' αυτό.

Ο κύριος Υπουργός με δελτίο Τύπου που ήρθε στα χέρια μας σήμερα, αναφέρει ότι το σχέδιο νόμου είναι καρπός συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων φορέων. Αναλήθεια. Εξυπηρετεί, και αυτό, επικοινωνιακές ανάγκες. Ακούσαμε τους φορείς στη διαδικασία της επιτροπής. Είδαμε ανακοινώσεις και οι Έλληνες πολίτες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθάνθηκαν τη διαμαρτυρία των ενώσεων, γιατί, όπως ξέρετε, έκλεισαν τα δικαστήρια πέντε φορές, αν δεν κάνω λάθος, με αίτημα την απόσυρση των σχετικών διατάξεων.

Γιατί λοιπόν μας μέμφεται ο κύριος Υπουργός; Εμείς δεν λέμε την αλήθεια; Όλοι είναι αντίθετοι! Υπάρχουν υπομνήματα στα χέρια μας δικαστικών υπαλλήλων –σήμερα του Ελεγκτικού Συνεδρίου- και τόσα άλλα!

Το πρώτο άρθρο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσπαθεί να λύσει το πρόβλημα με μία διάταξη που λέει ότι η δικάσιμος, στα πολιτικά δικαστήρια, πρέπει να προσδιορίζεται μέσα σε έξι μήνες. Ήδη αυτήν τη στιγμή προσδιορίζονται δικάσιμοι για μετά από τρία χρόνια. Και εγώ ρωτώ: Πώς αύριο το πρωί και καταθέω μία αγωγή. Η δίκη μου θα προσδιοριστεί σε έξι μήνες και η άλλη, που έχει κατατεθεί είναι ένα χρόνο πριν, θα είναι για μετά από τρία χρόνια; Καμία πρόνοια γι' αυτούς;

Έφερα αυτό το επιχείρημα για να αποδείξω με πόση προχειρότητα νομοθετεί αυτή τη Κυβέρνηση, πέραν του ότι μεταθέτει το πρόβλημα στους δικαστές.

Και είναι ράπισμα κατά των δικαστών –και αναφέρομαι στη συντριπτική τους πλειοψηφία γιατί, όπως γίνεται κατανοητό, έχουν υπερφόρτωση εργασίας και αντικειμενικά βάσει των συνθηκών του κάθε δικαστηρίου –γιατί αυτό μπορούσε ίσως να εφαρμοστεί στο δικαστήριο των Καλαβρύτων, αλλά δεν μπορεί να εφαρμοστεί στο Πρωτοδικείο των Αθηνών. Σε κάθε περίπτωση γι' αυτό το κορυφαίο ζήτημα θα έπρεπε να υπάρχουν κανονισμοί, εξειδικεύσεις, για να μπορέσουμε να είμαστε αποτελεσματικοί.

Άλλα είναι τα μέτρα, κύριε Υπουργέ, που πρέπει να πάρετε. Ενδεικτικά σημειώνω τα εξής: Ευρεία αποποιητικοποίηση των μικρής σημασίας αδικημάτων –κάτι που έχει γίνει σε όλες τις χώρες της Ευρώπης- συνολική αναθεώρηση του ισχύοντος Ποινικού Κώδικα και της Ισχύουσας Ποινικής Δικονομίας, στήριξη της υλικοτεχνικής υποδομής στα δικαστήρια, περισσότερα πρωτοδικεία στο Λεκανοπέδιο.

Άρθρο δεύτερο. Αναφέρθηκαν και οι προηγούμενοι συνάδελφοι στο πώς μπορεί να παρακαμφθεί η αρχαιότητα, πώς νεότεροι δικαστές θα κρίνουν αρχαιότερους δικαστές και πώς τα ειδικά ποινικά τμήματα λειτουργούν σε βάρος της συνολικής απονομής της δικαιοσύνης.

Άρθρο τρίτο. Σύνθεση τμημάτων Ολομέλειας Αρείου Πάγου. Όσοι συνάδελφοι δεν το γνωρίζουν, ας πληροφορηθούν ότι αυτό το αποφασίζει η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου με κριτήρια, με κανονισμό.

Έρχεται σήμερα η Κυβέρνηση και αλλάζει τις ρυθμίσεις. Και εγώ θέτως στον κύριο Υπουργό το ερώτημα: Ποιος σας το ζήτησε, κύριε Υπουργέ; Το ζήτησε η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου; Το ζήτησε ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου; Το ζήτησε ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου; Κανένας από αυτούς. Από τα πρακτικά της αρμόδιας νομοπαρασκευαστικής επιτροπής διά-

βασα ότι το ζήτησε ο κ. Ρωμύλος Κεδίκογλου, Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου. Συνεννοήθηκε με τους συναδέλφους του; Ρώτησε κανέναν; Δεν οφειλε να το συζητήσει;

Στην Εισηγητική Έκθεση ισχυρίζεται ο κύριος Υπουργός ότι θα φύγουν δεκαεπτά αρεοπαγίτες, αν δεν κάνω λάθος, τον Ιούνιο και δεκαοκτώ τον επόμενο χρόνο. Τρίαντα πέντε δικαστές, δηλαδή τα 2/3 σχεδόν του συνόλου του δικαστηρίου. Αυτό δεν μας βάζει σε υποψίες ότι ο επόμενος Πρόεδρος του Αρείου Πάγου θα κάνει τις συνθέσεις, όπως εκείνος νομίζει; Γιατί πολύ σωστά παρατηρήθηκε και από εμάς, αλλά και από τον κ. Κουβέλη, το εξής: Ποιος δικαστής, που θα ζητήσει την ένκριση ο Πρόεδρος ότι καλώς τα έκανε, θα πάει μετά από ένα μήνα, όπως λέει η πρόταση ή το σχέδιο νόμου του κυρίου Υπουργού, στην ολομέλεια να πει στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου ότι δεν τα έκανε καλώς; Και αν του το πει; Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου που έφτιαξε σύνθεση έχω από τα κριτήρια, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια;

Υπονομεύονται οι θεσμοί, κύριε Υπουργέ, και παρακαλούμε να αποσύρετε τη σχετική διάταξη σήμερα. Να το δηλώσετε σήμερα!

Εκείνο που θέλω να πω, κύριε Υπουργέ, από εδώ και να στείλω ένα μήνυμα προς την Κυβέρνηση είναι ότι επειδή κάτι τέτοιες ρυθμίσεις τις ζήσαμε και κατά την περίοδο 1989-1993, δεν μπορείτε να μας γυρίσετε στην περίοδο του 1989-1993, στην εποχή του κ. Κόκκινου. Και οφείλω να σας πω ότι υπάρχει μεγάλη ανησυχία στο χώρο των δικαστών και σε όσους γνωρίζουν τα θέματα.

Σε λίγες μέρες θα προχωρήσετε στην επιλογή του Προέδρου του Αρείου Πάγου και της άλλης ηγεσίας της δικαιοσύνης. Θα πρέπει να ξέρετε ότι οι επιλογές σας πράγματι θα αποτελέσουν μια έντονη σημειολογία για πού το πάτε στο χώρο της δικαιοσύνης. Αν δηλαδή θέλετε ιεραρχία και αξιοκρατία ή αν επιδιώκετε να έχετε «το μακρύ σας χέρι» στην ηγεσία της δικαιοσύνης, για να έλθει στη συνέχεια η ηγεσία της δικαιοσύνης να υπηρετήσει τις πολιτικές σας σκοπούμοτέτες. Αυτό ασφαλώς δεν θα λεγόταν από αυτό το Βήμα, αν δεν υπήρχε, όπως είπα, η περίοδος 1989 - 1993. Στο δελτίο Τύπου που βγάλατε διαφαίνεται κομματική καχυποψία για κάποιους από εμάς. Μακάρι να είναι καχυποψία! Μακάρι οι ανησυχίες μας να μείνουν ανησυχίες!

Έρχομαι στο άρθρο 4, όπου επιχειρείται η άλωση –πλέοντης διοίκησης των δικαστηρίων. Έχετε δει ποτέ, κύριοι συνάδελφοι, εδώ στη Βουλή τροπολογία που να λέει : «Καταργούνται με μια μονοκονδυλία όλοι οι προϊστάμενοι των δικαστηρίων όλης της χώρας»; Άκουσα τον κύριο Υπουργό ότι δύορθωσε αυτό, όσον αφορά το Ελεγκτικό Συνέδριο, γιατί εκεί θα ήταν ο τραγέλαφος, κυρίως όσον αφορά την περιφέρεια.

Υπάρχει κανονισμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε σχέση με τις προαγωγές και τις τοποθετήσεις. Θα πρέπει να ξέρετε ότι αποφασίζει το Δικαστικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου. Ούτε καν υπηρεσιακά συμβούλια. Ποιος ρωτήθηκε γι' αυτήν τη διαδικασία και γι' αυτήν την πρόταση που φέρνει σήμερα εδώ στο κύριο Υπουργός; Υπάρχουν κριτήρια και προϋποθέσεις.

Διαβάζοντας τα Πρακτικά είδα ότι τη πρόταση και η συζήτηση που γινόταν ήταν για να υπάρχει υποχρεωτική μετάθεση και όχι μετά από τρία χρόνια, αλλά για εννέα χρόνια. Διότι αν κάποιος είναι τρία χρόνια ικανός και μπορεί να ανταποκριθεί, γιατί να μην πάει άλλα τρία χρόνια; Ξαφνικά η όλη συζήτηση από τα Πρακτικά στο «διά ταύτα» αντί να βάλει τα εννέα χρόνια -που θα μπορούσε κάποιος να το συζητήσει- το έβαλε σε τρία χρόνια. Ύστερα κατηγορείτε εμάς, που σας μιλάμε για άλωση της διοίκησης, για κομματισμό και για τόσα άλλα; Είναι φανερό και αυτονότητα ότι υπάρχει ανακολουθία ανάμεσα στα λόγια, στην θηικολογία και στην πρακτική, όσον αφορά τα ζητήματα της Δημόσιας Διοίκησης, της δικαιοσύνης κ.ο.κ..

Κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή σας ρώτησα αν υιοθετείτε –ναι ή όχι- τις θέσεις του κ. Σουφλία και την επίθεση που έκανε κατά του Συμβουλίου της Επικρατείας. Μου απαντήσατε: «Κύριε Παπαϊωάννου, δεν μπορώ να απαντήσω για ζητήματα που συζητήθηκαν ή δεν συζητήθηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο, γιατί οι συνεδριάσεις δεν δημοσιοποιούνται». Όμως, ο ίδιος

ο κ. Σουφλιάς επαναποθετήθηκε μετά τη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου: «Να απαντήσετε, γιατί εδώ έχουμε καταγγελίες των δικαστών ότι δέχονται άδικες επιθέσεις και ο Υπουργός Δικαιοσύνης σιωπά.» Δεν έχετε το δικαίωμα στη σιωπή. Ζούμε σε μια δημοκρατική χώρα και έχετε χρέος να πάρνετε θέση πάνω στα κρίσιμα ζητήματα της δημοκρατίας και της ποιότητας του πολιτισμού.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο συνάδελφος κ. Ανδρέας Λυκουρέντζος έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να δηλώσω τη συμφωνία μου, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, στον κύριο Υπουργό. Διότι όλοι συμφωνούμε ότι οι καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης δεν περιποιούν τιμή στη δημοκρατία.

Πιστεύω ότι η αποφασιστική αντίδρασή σας, κύριε Υπουργέ, με το σημειωνό νομοσχέδιο θα συμβάλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στη δημοκρατία και στη λειτουργία του δημοκρατικού μας πολιτεύματος. Αφού συζητήσατε με όλους τους ενδιαφερομένους και εμπλεκομένους φορείς στην απονομή της δικαιοσύνης, πιστεύω ότι με το νομοσχέδιο αυτό ενισχύετε, θωρακίζετε και καταξιώνετε τη δικαιοσύνη. Ενισχύετε τη δημοκρατία και προστατεύετε, επιτυχώς, τα ατομικά δικαιώματα, όπως αυτά προσδιορίζονται από το Σύνταγμα.

Θέλω, όμως, να επισημάνω ένα σοβαρό θέμα, ένα θέμα ουσίας για τη δημοκρατία. Τις τελευταίες ημέρες κυκλοφορούν στη δημόσια ζωή της χώρας περιέργειες αντιλήψεις περί δικαιοσύνης και περί της απονομής του δικαίου. Διατυπώνονται κατηγορίες σε βάρος προσώπων, δι' αστήματον αφορμή και άνευ αποδείξεων και στοιχείων περί παραβάσεως κανόνων δικαίου. Δικάζουν τα τηλεοπτικά προγράμματα και τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων.

Κινητήρια δύναμη αυτής της εκστρατείας σπίλωσης ηθικά και πολιτικά ακέραιων ανθρώπων, όπως ο Υπουργός Δημόσιας Διοίκησης και ο Υπουργός Άμυνας, είναι η υποκρισία, ενώ η πραγματική ενοχή αυτών είναι η αταλάντευτη στάση τους απέναντι στα νοσηρά φαινόμενα της διαφθοράς και της διαπλοκής.

Και πρέπει, κύριε Υπουργέ, η δικαιοσύνη να θωρακιστεί, ώστε να μπορεί να προστατεύει, όπως είπα προηγουμένως, επιτυχώς τα ατομικά δικαιώματα, την τιμή και την αξιοπρέπεια των πολιτών, την τιμή και την αξιοπρέπεια όσων την αξίζουν πολιτικών. Και πρέπει να αμύνεται η ίδια η δημοκρατία απέναντι στα φαινόμενα ισοπέδωσης των πολιτικών, αλλά και στην ανήθικη επιδίωξη υποταγής των πολιτικών στα εξωθεσμικά κέντρα αποφάσεων.

Και θα εξηγήσω αμέσως την αναφορά μου περί υποκρισίας. Θα δανειστώ ένα ερώτημα, το οποίο πρώτος διετύπωσε ο συνάδελφός μας κ. Μαργαρίτης Τζίμας στην Εξεταστική Επιτροπή. Σας ερωτώ, λοιπόν: Ποια κυρία συνάδελφος, ποιος κύριος συνάδελφος έχει επισκεφτεί το εργοστάσιο αναβάθμισης οπλικών συστημάτων και συντήρησης του εξοπλισμού των συστημάτων TOR-M1 και OS-AK, το οποίο πέρα από τις ανάγκες της χώρας, θα εξυπηρετεί και τις ανάγκες και άλλων χωρών, όπως η Κύπρος, τα Αραβικά Εμιράτα, η Σαουδική Αραβία κλπ.;

Ουδείς το έχει επισκεφτεί! Ουδεμία! Για τον απλό λόγο ότι αυτό το εργοστάσιο δεν υπάρχει. Διότι ουδέποτε υλοποιήθηκε αυτή η δέσμευση στην εκτέλεση των αντισταθμιστικών ωφελημάτων από τη ρωσική εταιρεία «ΑΝΤΕΪ», και την αμαρτωλή «ΝΤΡΟΥΜΙΛΑΝ», για τις οποίες πολύ συζητήσαμε, όταν συζητούσαμε εδώ το πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής.

Όπως δεν εκτελέστηκε το σύνολο των αντισταθμιστικών ωφελημάτων, ύψους 900.000.000 δολαρίων και ζημιώθηκε η Ελλάς από την απώλεια αυτών των 900.000.000 δολαρίων των αντισταθμιστικών ωφελημάτων. Και ουδείς τότε διαμαρτυρήθηκε, αλλά ούτε και μετέπειτα, όταν είχαμε ακόμα την Εξεταστική Επιτροπή.

Αυτοί που σήμερα υποκριτικά δικάζουν στα τηλεοπτικά προγράμματα, δεν είχαν επιδείξει ευαισθησία για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Και τι σύμπτωση η σιωπή, από τους κατά τα άλλα λαλίστατους δημοσιογραφικούς κύκλους,

που σήμερα αντικαθιστούν το ρόλο τους με το ρόλο των εισαγγελέων!

Και δεν αρκέστηκαν ορισμένοι συνάδελφοι και ορισμένες πολιτικές δυνάμεις μόνο σε αυτό. Άλλα και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έδωσε συγχαρητήρια στην Κοινοβουλευτική Ομάδα στους εκπροσώπους του κόμματος που συμμετείχαν στην Εξεταστική Επιτροπή, για το έργο το οποίο παρήγαγαν κατά τις συνεδριάσεις της επιτροπής μας.

Άρα, σιωπή! Άρα, τέλος, μέχρι εδώ, δεν ψάχνουμε παραπέρα. Και σήμερα δείχνετε αυτήν την υποκριτική ευαισθησία. Προφανώς, βεβαία, ο κύριος Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ είναι συνεπής με την πάγια αρχή της διακυβέρνησης του κόμματός του: τα πάντα γίνονται, όλα επιτρέπονται.

Και σήμερα; Και σήμερα ζητούν, κύριε Υπουργέ, οι συνάδελφοι της Μειοψηφίας προ ημερήσιας διατάξεως συζήτηση περί κομματισμού. Και ο προηγούμενος από μένα ομιλήσας συνάδελφος σάς κατηγόρησε και για κομματισμό. Φαίνεται ότι θυμούνται τις δικές τους μέρες και τις δικές τους εποχές, που δύο ή τρεις ή τέσσερις χρόνια πριν από την παραπάνω συζήτηση περί κομματισμού και δεν μπορούν να αντιληφθούν τη δική μας πολιτική, τη δική σας πρακτική, ότι οι θεσμοί του δημοκρατικού πολιτεύματος πρέπει να λειτουργούν απρόσκοπτα και μακριά από κομματικές επιδώξεις.

Και τι επιτυγχάνετε με τέτοιους είδους επιχειρήματα; Ισοπεδώνετε την πολιτική ζωή της χώρας. Ταυτίζεστε απελπιστικά με το λαϊκισμό και τη συκοφαντία. Αυτή η συμπεριφορά είναι η χειροπιαστή απόδειξη υποκρισίας, στην οποία αναφέρθηκα. Και είναι και μια προκλητική στάση απέναντι στην ανοχή της δημοκρατίας.

Γιατί, παρακαλώ να μη θεωρούν οι σημερινοί επικριτές της Κυβέρνησης, είτε είναι στους πολιτικούς κύκλους είτε στους δημοσιογραφικούς, όταν επιθένται σε πολιτικούς, που τους χαρακτηρίζει η θητική και πολιτική ακεραιότητα, ότι δικαιώνουν την παρουσία τους, ότι η ανωτερότητα, την οποία επιδεικνύει η Κυβέρνηση Καραμανλή, ότι η προσπάθεια να στηρίξουμε την πολιτική ομαλότητα, η αφοσίωσή μας στην απρόσκοπτη λειτουργία των θεσμών αποτελεί και ατολμία ή αδυναμία της Κυβέρνησης αυτής. Ας μη θεωρούν ότι απέκτησαν ηθικά ερείσματα, ιδιαίτερα τις τελευταίες βδομάδες, τα οποία απώλεσαν στη μακρόχρονη διακυβέρνηση της χώρας από το κόμμα τους.

Ηθικά ερείσματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διαθέτουν όσοι δεν ανέχονται, όσοι δεν συγκαλύπτουν, όχι μόνο πράξεις, αλλά ακόμα και συμπεριφορές, οι οποίες δημιουργούν θέματα ηθικής τάξεως.

Η Κυβέρνηση Καραμανλή έχει δώσει σοβαρό δείγμα γραφής με τις αποφάσεις της. Δεν έχει δεχθεί καμία αδιαφανή περιοχή, δεν έχει δεχθεί καμία συμπεριφορά έξω από το πνεύμα, το οποίο ο ίδιος ο Πρωθυπουργός και οι Υπουργοί του υπηρετούν με συνέπεια, της ηθικής, της διαφάνειας, της σεμνότητας και της ταπεινότητας.

Επιτέλους, η επιχείρηση: «ο αγώνας ισοπαλία», «δικά σας και δικά μας τα ίδια», πέφτει στο κενό. Ούτε πρόκειται να ακολουθήσουμε τον κατήφορο που φωταγωγούν πρακτικές σπίλωσης των πολιτικών αντιπάλων, εκμετάλλευσης ασήμαντων αδυναμιών, διότι τότε θα μπορούσαμε να πλήξουμε καίρια εκείνους που μας προκαλούν, αλλά θα είχαμε βλάψει την πολιτική ομαλότητα, θα είχαμε βλάψει την πολιτική ζωή της χώρας, θα είχαμε φέρει ένα πλήγμα στη δημοκρατία και ένα πλήγμα επίσης στη δικαιοσύνη. Η κορυφαία επιλογή της Κυβέρνησης Καραμανλή «διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα», «ασυμβίβαστοι με τη διαπλοκή», είναι αδιαπραγμάτευτη.

Η δημοκρατία στην εποχή μας είναι ισχυρή. Η δικαιοσύνη θωρακίζεται. Η τιμή του πολιτικού κόσμου είναι υπόθεση όλων μας. Και εμείς, οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, είμαστε εδώ για να υπερασπιστούμε τις αξίες και τις αρχές για τις οποίες μας εμπιστεύτηκε ο ελληνικός λαός. Σας καλούμε να μας ακολουθήσετε, για να δημιουργήσουμε μια νέα εποχή στην Ελλάδα, μια εποχή για την οποία θα είμαστε όλοι υπερήφανοι, για την οποία θα μπορούμε να πούμε στις επόμενες γενιές ότι συμβάλλαμε όλοι μαζί γι' αυτήν την υπέροχη δημοκρατία, γι' αυτήν την αλώβητη δικαιοσύνη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Σωκράτης Κοσμίδης έχει το λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δικαιοσύνη ανέκαθεν απεικονίζεται ως τυφλή. Ατυχώς στην πράξη μερικές φορές αλληθωρίζει. Στην Ελλάδα η δικαιοσύνη επιπλέον διακρίνεται και για την βραδυπορία της. Ενδεικτικά αναφέρω κάποια αίτια:

Ευκολία στις αναβολές.

Ευκολία στην κατάθεση αγωγών που ματαιώνονται, οι προσδιορισμοί των οποίων, όμως, απομακρύνουν σε βάθος χρόνου προσδιορισμούς άλλων υποθέσεων.

Διαδικασίες, χωρίς λόγο, πολύπλοκες,

Διάνυση πολλών βαθμίδων ως την αμετάκλητη κρίση.

Λειτουργικότητα σε χαμηλά επίπεδα.

Ενασχόληση δικαστών με ασήμαντες υποθέσεις.

Τεχνητή πρόκληση υποθέσεων.

Απροθυμία στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών.

Η παραπομένη βραδυπορία ξεκινά από τον προσδιορισμό μιας αστικής δίκης ή από την έναρξη μιας δίωξης και φτάνει έως και την καθαρογραφή των αποφάσεων. Πολλές υποθέσεις παραγράφονται εν επιδικίᾳ. Έτσι, η απονομή της δικαιοσύνης, ενώ από άποψη ορθότητας και ποιότητας γενικά παρέχεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, νοοεί βαρέως ως προς το χρόνο. Και η καθυστέρηση απονομής της δικαιοσύνης συνιστά μείζον πρόβλημα στην καθημερινότητα του πολίτη. Αποθαρρύνει τους δικαίους και ενθαρρύνει τους αδίκους. Το φαινόμενο καθυστέρησης απονομής της δικαιοσύνης είναι ενδημικό εδώ και πολλές δεκαετίες και οι εξ Ημών υπηρετήσαντες το χώρο είμαστε μάρτυρες της διαιτώσης αυτής.

Προτάσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου έχουν κατεύθει κατά καιρούς και συνεχίζουν να κατατίθενται από επιστήμονες του χώρου, από λειτουργούς της δικαιοσύνης, από εφαρμοστές του δικαίου. Όλες έχουν την αξία τους, πολλές φορές συγκλίνουν.

Επίσης, πολλές νομοθετικές πρωτοβουλίες έχουν αναλυθεί στο παρελθόν έως και πρόσφατα με τον ίδιο ειλικρινή, αντικειμενικό στόχο, την ταχύτερη και ασφαλέστερη απονομή της δικαιοσύνης σε όλα τα επίπεδα για όλους τους πολίτες. Έτσι, κάθε προσπάθεια στην ίδια κατεύθυνση είναι καλοδεχούμενη από οθενδήποτε και εάν προέρχεται, αφού έτσι και αλιώς θεωρώ ότι το θέμα δεν προσφέρεται, δεν πρέπει να προσφέρεται, για πολιτική αντιπαράθεση.

Αρκετές διατάξεις του συζητούμενου νομοσχεδίου φαίνονται θετικές, όπως όσες προσαρμόζουν τη νομοθεσία μας σε αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι διατάξεις για την τήρηση πρακτικών με φωνοληψία και στα κακουργήματα, οι διατάξεις για τους πλειστηριασμούς.

Ο βαθμός αποτελεσματικότητας των διατάξεων, που φιλοδοξούν την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης θα κριθεί κατά την εφαρμογή τους. Και άλλες διατάξεις ψηφίστηκαν κατά το παρελθόν και ήταν θετικές. Παράδειγμα, η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών. Η εφαρμογή, όμως, της διαδικασίας δεν δικαίωσε τις προβλέψεις και τις προσδοκίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο συγκροτείται από άθροισμα διατάξεων διαφόρου μορφής, προέλευσης και στόχων. Ο τίτλος του νομοσχεδίου είναι βαρύδουσπος. Αναζήτησα τις διατάξεις που έχουν σχέση με το στόχο της επιτάχυνσης των διαδικασιών. Επισήμανα πολύ λίγα άρθρα. Συνεπώς, ως προς το φιλόδοξο στόχο του, η συνεισφορά του νομοσχεδίου είναι μικρή. Ο πυρήνας του προβλήματος, η εστία του φαινομένου, δεν θίγεται. Απλά με το άρθρο 1 ασκείται πίεση, απαράδεκτη, στους δικαστές, η οποία θα αποδειχτεί, φοβούμαι, και απελέσφορη.

Με την αύξηση του αριθμού των δικαστών προσωπικά δεν συμφωνώ. Η Ελλάδα έχει πολύ περισσότερους δικαστές από τις χώρες με το ίδιο περίπου πληθυσμιακό μέγεθος. Τα όποια μέτρα επιτάχυνσης απονομής της δικαιοσύνης προσκρούουν, μεταξύ άλλων, στο αίτημα του απαράδεκτα μεγάλου αριθμού των δικηγόρων για διατήρηση της δικηγορικής ύλης.

Θα καταθέσω έναν πίνακα του 2001 που απεικονίζει τον αριθμό των δικηγόρων στις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον πληθυσμό κάθε χώρας και τον αριθμό των κατοίκων ανά δικηγόρο.

Η Ελλάδα είναι στη δυσμενή προτελευταία θέση με τριακόσιους ογδόντα δύο κατοίκους ανά δικηγόρο, με τελευταία την Ισπανία με διακόσιους ενενήντα δύο κατοίκους ανά δικηγόρο και πρώτη τη Φιλανδία με τρεις χιλιάδες διακόσιους ενενήντα κατοίκους ανά δικηγόρο, φαινόμενο κορεσμού παρεμφερές με αυτό των γιατρών και άλλων επαγγελματιών στη χώρα μας, που διαφορώς επιδεινώνεται.

Την τριετία 1999-2001 –αυτά τα στοιχεία διαθέτω- διορίστηκαν τέσσερις χιλιάδες επτακόσιοι είκοσι τέσσερις δικηγόροι, ενώ εξήλθαν λόγω συνταξιοδότησης ή αλλαγής επαγγέλματος περίπου χίλιοι διακόσιοι. Περίπου χίλιοι πεντακόσιοι αποφοιτούν κάθε χρόνο από τις νομικές σχολές και άλλοι διακόσιοι, προερχόμενοι από σχολές του εξωτερικού, που τους αναγνωρίζεται ο τίτλος σπουδών τους.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Κοσμίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Για την επιτάχυνση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απονομής της δικαιοσύνης μαγικό ραβδί δεν φαίνεται να υπάρχει. Ωστόσο είναι σκόπιμο να ανοίξει μια ευρεία συζήτηση με σφιχτό χρονοδιάγραμμα, μιας και ιδέες και προτάσεις υπάρχουν ήδη κατατεθειμένες. Ας κατατεθούν και άλλες, ας συγκεντρωθούν και αξιολογηθούν. Ακολούθως, ας νομοθετηθούν οι γενναιότερες και αποτελεσματικότερες και ας υπάρξει παρακολούθηση της εφαρμογής.

Προσωπικά έχω καταθέσει σε ανύποπτο χρόνο τις προτάσεις μου. Και το λέω αυτό, για να μην ακούγεται μόνο στείρος αντιπολετευτικός λόγος, να ακούγονται και προτάσεις.

Ενδεικτικά αναφέρω:

Τη γενναία αποποιικοποίηση διατάξεων.

Τη δικαστική αστυνομία.

Τον περιορισμό των ενδίκων μέσων στις ενδιάμεσες διαδικασίες.

Την ίδρυση ειδικών ποινικών τμημάτων, όχι αυτό που νομοθετείται με το άρθρο 2.

Την παροχή εξουσιών ευθύνης στους εισαγγελείς.

Αναμόρφωση των νομικών σπουδών, επιτέλους.

Ταυτόχρονα, όμως, θεωρώ αναγκαία την αντιμετώπιση του ενδημικού φαινομένου του κορεσμού του επαγγέλματος του δικηγόρου και της εκτρεφόμενης εν πολλοίσι φιλοδικίας.

Όσο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αγγίζεται η καρδιά του προβλήματος, οι προσπάθειες αντιμετώπισής του θα είναι επαινετές ως προς τις προθέσεις, αλλά αναποτελεσματικές και απελέσφορες ως προς την εφαρμογή τους.

Με τις σκέψεις αυτές, καταψηφίζω το νομοσχέδιο επί της αρχής.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Η κ. Σοφία Καλαντζάκου έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω ξεκινώντας να διαβεβαιώσω τον κ. Παπαϊωάννου, που ισχυρίστηκε ότι η Νέα Δημοκρατία προσπαθεί να ελέγχει τη δικαιοσύνη με αυτόν το νόμο, ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει καμία τέτοια πρόθεση και αυτές δεν είναι πρακτικές της Νέας Δημοκρατίας. Είναι άλλων και δεν έχουμε και την ικανότητα να είμαστε έτσι πονηροί, γιατί έχουμε τελείως διαφορετική αντίληψη της πραγματικότητας.

Διαπιστώνω, όμως, με μεγάλη λύπη ότι με αυτά τα πιροτεχνήματα προσπαθείτε τελικά να οδηγήσετε την Κυβέρνηση σε παράλυση. Δηλαδή όποια κίνηση και αν κάνει η Κυβέρνηση, όποιο νομοσχέδιο και αν θέλει να πρωθήσει, εσείς ανακαλύπτετε πίσω από αυτό δόλο, προσπάθεια χειραγώγησης και παρεμφάσεων, μ' έναν τρόπο που δεν συνάδει, νομίζω, με την ιστορία του κόμματός μας.

Δεν θα σας επιτρέψουμε να μας οδηγήσετε σ' αυτήν την

παράλυση, γιατί εμείς θέλουμε να κυβερνήσουμε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Έχετε παραλύσει από μόνοι σας.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ: Έχουμε λιγότερο από τέσσερα χρόνια, για να αποδείξουμε ότι εμείς μπορούμε να αλλάξουμε την Ελλάδα και αυτά τα πράγματα που θέλουν οι πολίτες, τα οποία γνωρίζετε πολύ καλά, να τα κάνουμε πραγματικότητα. Δεν υπάρχει κανένα ενδεχόμενο, όσο κι αν εσείς το επιχειρείτε αυτό, να επιτρέψουμε εμείς να μείνουν τα πράγματα γκρίζα, στάσιμα και απόλυτα απογοητευτικά. Διότι μου κάνει κατάπληξη όταν σε κάθε νομοσχέδιο, μα, σε κάθε νομοσχέδιο, ό,τι και αν είναι αυτό, στην προσπάθεια μας για διαφάνεια, στην προσπάθεια μας να αποκατασταθεί και το κύρος της πολιτείας απέναντι στον πολίτη και η εμπιστοσύνη των πολιτών, έρχεστε και σπέρνετε αυτά τα ζιζάνια μ' έναν τρόπο υπονομευτικό, που δεν βοηθά όλη τη δημοκρατική διαδικασία και επιπλέον αυτοαναιρείτε κι εσείς οι ίδιοι με αυτόν τον τρόπο.

Το πρώτο πράγμα που θα ήθελα να πω επί του νομοσχεδίου είναι ότι αν δείτε το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, ο πρώτος στόχος ήταν η ταχύτητα και η διαφάνεια κατά την απονομή της δικαιοσύνης. Και αυτό το νομοσχέδιο οδηγεί σε αυτήν την κατεύθυνση.

Υπάρχει τεράστια ανάγκη επίσπευσης. Εγώ δεν είμαι νομικός -και ίσως αυτό είναι και καλύτερο, γιατί όλα τα νομοσχέδια τα γράφουν οι νομικοί, οι οποίοι πολλές φορές μένουν στον τύπο-αλλά θα σας πω σαν πολίτης ότι ένας πολίτης καταφεύγει στο δικαστήριο για να βρει το δίκιο του όσο είναι εν ζωή κι όχι να περιμένει τρία, τέσσερα, πέντε, εφτά ή οχτώ χρόνια για να μπορέσει να εκδικαστεί η υπόθεσή του. Ο σκοπός, λοιπόν, είναι να διευκολύνουμε τη διαδικασία, να αισθάνεται ο πολίτης ότι πραγματικά απονέμεται η δικαιοσύνη έγκαιρα και μέσα στη δική του ζωή. Και θέλω να επισημάνω σε όλους εμάς, που είμαστε θητοί, ότι εππάρχοντας στη ζωή ενός ανθρώπου είναι πάρα πολλά χρόνια για να περιμένει. Πρακτικά, λοιπόν, πράγματα.

Το επόμενο σημείο που θα ήθελα να υπογραμμίσω είναι ότι υπάρχει από πολλούς συναδέλφους μια πολύ σωστή παρατρηση, ότι δεν αρκούν τα μέτρα, η προσπάθεια που γίνεται για την επίσπευση στην απόδοση της δικαιοσύνης, στο να διευκολύνεται επιτέλους ο πολίτης να πάρει μια απάντηση από τα δικαστήρια, να κλείσει τις υποθέσεις του. Ο προβληματισμός είναι ότι δεν υπάρχει το σύστημα, το οποίο μπορεί να στηρίξει όλη αυτήν την ταχύτητα και δεν υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές.

Από τη δική μου την πλευρά, κρίνω πως αυτός ο προβληματισμός είναι εύλογος και τον είχε και η Νέα Δημοκρατία το 2001, όταν η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έφερε ένα ανάλογο νομοσχέδιο. Διαβάζω εδώ χαρακτηριστικά από την ομιλία του εισηγητή, τότε, της Νέας Δημοκρατίας: «Η σημειωνή κατάσταση στο δικαστικό σύστημα, οι μηχανισμοί που υπάρχουν, οι υλικοτεχνικές υποδομές, επιτρέπουν την εφαρμογή αυτών των τροποποιήσεων, έστω και αν κριθούν αναγκαίες; Θα οδηγήσουν πράγματι στην επιτάχυνση της διαδικασίας και στον εξούσιο της χρονοβόρας διεξαγώγης αποδείξεων ή θα δημιουργήσουν άλλα προβλήματα και άλλα αδιέξοδα στην απονομή της δικαιοσύνης»; Θέλω να πιστεύω πως είναι πολύ εποικοδομητική αυτή η παρατήρηση όσων συναδέλφων την έκαναν εδώ. Πράγματι, η άποψή μου είναι ότι τελικώς χωρίς τις κατάλληλες υποδομές και χωρίς χρήματα, για να μπορέσουν να ενισχυθούν αυτές οι υποδομές, χωρίς να υπάρχει ανθρώπινο δυναμικό, αλλά και η υλικοτεχνική υποδομή είναι δύσκολο το σύστημα να λειτουργήσει έτσι όπως το θέλουμε, το απαιτούμε και το φανταζόμαστε σε βάθος χρόνου. Είναι επιπλέον πολύ σημαντικό για έναν πολέτη να αισθάνεται ότι τα νομοσχέδια που έρχονται εδώ τελικά θα αποδώσουν. Είμαι σίγουρη ότι συνδυαστικές κινήσεις και για την κάλυψη αυτού του κομματιού, που αφορά τις υλικοτεχνικές υποδομές, θα μπορέσουν πραγματικά να δώσουν και την ποιότητα της δικαιοσύνης, που θέλουμε, και την επίσπευση των διαδικασιών. Το σημείο αυτό είναι άξιο λόγου και προβληματισμό και δεν έχει σημασία το αν προέρχεται από τη Συμπολίτευση ή την Αντιπολίτευση.

Κλείνοντας, και με αυτό το νομοσχέδιο η Νέα Δημοκρατία και

η Κυβέρνηση έχει σαν στόχο να πάμε άλλο ένα βήμα μπροστά. Έχει ως στόχο τον εκσυγχρονισμό, έχει στόχο το να καταφέρουμε να ολοκληρώσουμε ένα πλαίσιο διαδικασιών και ρυθμίσεων και στον τομέα της δικαιοσύνης, που είναι πολύ σημαντικός. Διότι εάν δεν υπάρχει διαφάνεια στον τομέα της δικαιοσύνης, στον οποίο όλοι προσφεύγουμε όταν έχουμε διαφορές, τότε η κρίση εμπιστοσύνης απέναντι στην πολιτεία θα είναι καθολική και τεράστια.

Συνεπώς και αυτό το νομοσχέδιο είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και κάθε νομοθέτημα που έχει περάσει από εδώ από την ημέρα που η Νέα Δημοκρατία έφθασε στην εξουσία είχε πάντα αυτόν τον κεντρικό στόχο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Καλαντζάκου.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Αλέξανδρος Ακριβάκης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς ήταν πολλά τα σημεία της ομιλίας της εξαίρετης συναδέλφου της κ. Καλαντζάκου που με βρίσκουν σύμφωνο. Θα έλεγα, όμως, ότι βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με αυτά που υποστηρίζει ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης. Η κ. Καλαντζάκου είπε κάτι σημαντικό, ότι χωρίς χρήματα, χωρίς υλικοτεχνική υποδομή δεν μπορούν να αποδώσουν τα όποια μέτρα και ότι αυτά είναι που χρειάζονται πρωτίστως.

Και εδηγούμαι τι εννοώ. Το νομοσχέδιο λέει για επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Βαρύγδουπος τίτλος, σαφώς ψευδεπίγραφος, βέβαια, δοθέντος ότι το άρθρο 1 μόνο αναφέρεται στην επιτάχυνση της δικαιοσύνης. Τα υπόλοιπα τριάντα ένα άρθρα δεν έχουν καμία σχέση με την επιτάχυνση. Εντάξει, δεν είναι προς θάνατο. Πολλά νομοσχέδια έχουν έλθει στο ελληνικό Κοινοβούλιο με ψευδεπίγραφες επιγραφές και τίτλους. Δεν είναι προς θάνατον αυτό, απλώς το αναφέρω επειδή ο κύριος Υπουργός έβγαλε και ένα δελτίο Τύπου, το οποίο διενεμήθη και περιλαμβάνει αποσπάσματα της ομιλίας την οποία θα κάνει εδώ και μιλά για επιτάχυνση της δικαιοσύνης, για εκσυγχρονισμό κλπ.

Τι λέει το άρθρο 1; Ακούσατε, κύριοι συνάδελφοι. Λέει ότι οι αγωγές θα προσδιορίζονται το αργότερο εντός έξι μηνών για τις ειδικές διαδικασίες και το μακρότερο εντός ενός έτους για την τακτική διαδικασία. Αυτό είναι κάτι πολύ απλό, ανεξόδο.

Και ρώτατε: Κανένας Υπουργός Δικαιοσύνης όλων των κομμάτων που κυβέρνηνται τη χώρα από το 1974 μέχρι σήμερα, από τη Μεταπολίτευση, δεν σκέφθηκε αυτό το απλό να πατήσει ένα κουμπί και να λύσει το θέμα της επιτάχυνσης της δικαιοσύνης; Ήταν αυτό το πράγμα τέτοια μεγάλη σύλληψη του Υπουργείου Δικαιοσύνης και έλυσε αμέσως το θέμα της επιτάχυνσης;

Διότι πρακτικά –εδώ είναι πολλοί δικηγόροι, κύριε Υπουργές– έχουμε τι γίνεται σήμερα στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών –επί παραδείγματι– σε μία δικάσιμο. Είναι διακόσιες υποθέσεις προσδιορισμένες. Εκδικάζονται οι μισές λόγω ελλειψώς χρόνου και προσωπικού και λόγω παρελεύσεως ώρας οι άλλες αναβάλλονται ή ματαίουνται. Με τη ρύθμιση αυτή οι διακόσιες υποθέσεις θα γίνουν εξακούσιες! Το ζητούμενο δεν είναι πότε θα προσδιοριστούν οι υποθέσεις. Το ζητούμενο είναι για την επιτάχυνση της δικαιοσύνης πότε θα δικαστούν οι υποθέσεις!

Αυτός, λοιπόν, ο προσδιορισμός που θα γίνει σε σύντομο χρονικό διάστημα θα έχει σαν αποτέλεσμα την αναβολή ή τη ματαίωση των υποθέσεων.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ή την εκδίκαση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Τίποτα άλλο, αυτό είναι σαφέστατο!

Γ' αυτό, λοιπόν, το θέμα της επιτάχυνσης της δικαιοσύνης δεν είναι ένα κουμπί που το πατάμε, όπως αυτή η διάταξη που ήλθε σήμερα εδώ πέρα και δεν την εσκέφθη –ήταν τόσο δύσκολο να τη συλλάβει- κανένας Υπουργός Δικαιοσύνης που πέρασε μετά των συμβούλων του! Και τη φέραμε εδώ σήμερα με αυτόν το θριαμβευτικό τρόπο και λύσαμε το θέμα της επιτάχυνσης της δικαιοσύνης. Αυτή είναι η ιστορία, το άρθρο 1. Και αυτός είναι ο τίτλος του νομοσχεδίου: «Επιτάχυνση της δικαιοσύνης».

Εμείς είμαστε αντίθετοι και καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο, κύρια, λόγω του πρώτου κεφαλαίου του. Αναφέρθηκα στο άρθρο 1, όπου γίνεται αναφορά στην επιτάχυνση της δικαιοσύνης.

Το άρθρο 2 στερεί βάναυσα τον Έλληνα πολίτη από το φυσικό του δικαστή. Λει, λοιπόν, το άρθρο 2 ότι η ολομέλεια του Εφετείου ή του Πρωτοδικείου Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης συντάσσει κατάλογο προεδρευόντων στο ποινικό δικαστήριο, οι οποίοι θα έχουν αποκλειστικό έργο την προεδρία στο ποινικό δικαστήριο.

Πόσους; Η ολομέλεια του Εφετείου Αθηνών είναι διακόσιοι. Μπορεί κάλλιστα η ολομέλεια του Εφετείου Αθηνών να συντάξει κατάλογο και με τους διακόσιους και να καταργήσει τη διάταξη και να πει όλοι κρίνονται κατάλληλοι να προεδρεύουν σε ποινικό δικαστήριο. Και λέω και κάτι άλλο: Εάν η ολομέλεια αποφασίσει, αφού δεν της βάζετε αριθμητικό περιορισμό και πει οι τάδε πέντε δικαστές αποτελούν αυτούς, οι οποίοι θα προεδρεύουν στα ποινικά δικαστήρια και μεταξύ των πέντε θα γίνεται η κλήρωση για τις υποθέσεις που θα δικάζουν, αυτό δεν είναι στέρηση του φυσικού δικαστού που πρέπει η κλήρωση να γίνεται μεταξύ όλων των δικαστών; Αν είναι πενήντα, αν είναι εξήντα, εντάξει αμβλύνεται το θέμα. Αν είναι, όμως, πέντε, αν είναι τρεις, δεν είναι διορισμός του προεδρεύοντος στο δικαστήριο; Δεν στερείται, λοιπόν, ο Έλληνας πολίτης από το φυσικό του δικαστή;

Ας έλθουμε και στο άρθρο 3. Κύριε Υπουργέ, ήσασταν παρών στην επιτροπή και όλοι οι φορείς, οι οποίοι εκλήθησαν είπαν ότι δεν καταλαβαίνουν αυτήν τη διάταξη που στερείται η ολομέλεια του Αρείου Πάγου το δικαίωμα να συμπληρώνει και να μεταρρυθμίζει τις συνθέσεις των τημημάτων. Και αυτή η αρμοδιότητα -προσέξτε- δίνεται στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου και η ολομέλεια εντός τριάντα ημερών είναι υποχρεωμένη να συγκροτηθεί και να εγκρίνει ή να απορρίψει αυτήν την τοποθέτηση που έκανε ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου.

Σας είπαν, λοιπόν, όλοι οι φορείς, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, ο Δικηγορικός Σύλλογος και κάτι άλλο, ότι δεν προέκυψε ποτέ κανένα πρόβλημα με αυτήν την ισχύουσα διάταξη που η ολομέλεια του Αρείου Πάγου σε περιπτώσεις που χρειάζεται αποφασίζει για τις διορθώσεις, τοποθετήσεις των επιτροπών και όχι ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου. Σας το είπαν όλοι, ανεξαιρέτως όλοι, και όμως φέρατε αυτήν τη διάταξη σήμερα, κύριε Υπουργέ. Ξέρετε, για κάθε τροποποίηση, ίδιαστερα σε νόμους αυτής της φύσεως, αν θέλετε της δικαστικής, υπάρχει πάντα κάποιο ερεθίσμα. Διαπιστώσατε δηλαδή μία δυσλειτουργία και κάνετε αυτήν την παρέμβαση. Σας είπαν όλοι ότι δεν υπάρχει καμία δυσλειτουργία. Σας το πρότεινε ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, σας το πρότεινε ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, η ολομέλεια, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, κάποιος εν πάσῃ περιπτώσει. Πώς εξ ουρανού ήλθατε εσείς, όταν όλοι λένε ότι δεν υπάρχει καμία δυσλειτουργία και βάζετε αυτήν τη διάταξη; Είσαστε υποχρεωμένος να απαντήσετε σε αυτό το ερώτημα, με ποιο ερεθίσμα δηλαδή φέρατε αυτήν τη ρύθμιση εδώ.

Και επειδή τελειώνει ο χρόνος μου θα αναφερθώ για λίγο και στο άρθρο 4. Με το άρθρο 4 απομακρύνονται από τις θέσεις τους όλοι οι προϊστάμενοι τημημάτων και διευθύνσεων, δικαστικοί υπάλληλοι δηλαδή που υπάρχουν σε εισαγγελίες και πρωτοδικεία. Το έχουμε δει αυτό το έργο και στο νόμο, τον αρχικό τότε, για τη Δημόσια Διοίκηση, που όλοι οι διευθυντές επανακρίνονται η προϊστάμενοι στο διδασκαλικό χώρο κλπ. που διώχθηκαν και αλλού, όλα αυτά τα γνωστά. Το καταδικάζουμε, αλλά έχω να πω και κάτι άλλο. Έχω μία παρατήρηση και θα ήθελα να πω ότι με προσβάλλει αυτή η διάταξη εμένα, κύριε Υπουργέ, με προσβάλλει ως Έλληνα Βουλευτή και μας προσβάλλει όλους. Μας προσβάλλει για τον τρόπο της διατύπωσής της. Θα μπορούσατε να πείτε, αυτό που είπαν και οι άλλοι νόμοι, αντικαθίστανται οι τάδε και θα βάλουμε δικούς μας ή δεν ξέρω ποιους άλλους θα βάλετε, δεν μπαίνω σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε, κύριε Ακριβάκη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε.

Κοιτάξτε τι λέει η διάταξη, πόσο κομψά διατυπωμένη είναι, πονηρά θα έλεγα!

Δεν θα το καταλαβαίναμε εμείς, κύριε Υπουργέ, εδώ και δεν θα κάναμε φασαρία.

Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι και εσείς της Νέας Δημοκρατίας, τι λέει: «Οι προϊστάμενοι διευθύνσεων, τμημάτων, αυτοτελών γραφείων όλων των δικαστηρίων και εισαγγελών που έχουν άνω των δύο τημημάτων ... απαγορεύεται να υπηρετούν άνω της τριετίας συνεχώς στην αυτή διεύθυνση, τμήμα, αυτοτελές γραφείο...» κλπ. «...Στον υπολογισμό της ανωτέρω τριετίας λαμβάνεται υπόψη και ο χρόνος υπηρεσίας προγενέστερος της έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου».

Δηλαδή, να φύγουν όλοι οι δικοί μας ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Ακριβάκη, ολοκληρώστε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Παρακαλώ, επιτρέψτε μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Μη με παρακαλείτε. Έχετε υπερβεί το χρόνο σας κατά δύο λεπτά.

Μη με παρακαλείτε. Το Προεδρείο κάνει τη δουλειά του. Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Θα φύγουν οι δικοί μας και να έλθουν κάποιοι άλλοι. Να φύγουν. Πέστε το αντρίκεια και παλικαρίστα.

Πιστεύατε, δηλαδή, με τη διατύπωση αυτή ότι δεν θα καταλαβαίναμε πού το πάτε; Λέτε για τριετία, αλλά η τριετία αρχίζει πιριν από τη δημοσίευση του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Ακριβάκη, ευχαριστούμε πολύ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χιλιάδες Έλληνες πολίτες υφίστανται μία ιδιότυπη δικαστική ομηρία ως συνέπεια της απαράδεκτα αργόσυρτης απονομής της δικαιοσύνης σήμερα. Εδώ και χρόνια τα δικαστήρια της χώρας ασφυκτιούν. Τα στοιχεία, τα οποία έδωσε ο κ. Κουβέλης, είναι ακριβέστατα. Προσθέτω κάποιους αριθμούς:

Στο Εφετείο Αθηνών, όπου ουκεκρεμούν αυτήν τη στιγμή πάνω από είκοσι επτά χιλιάδες υποθέσεις, η απόφαση εκδίδεται μετά από επτάμισι χρόνια, κατά μέσο όρο, από την τέλεση του εγκληματος, ενώ οι εφέσεις κατά των πρωτόδικων αποφάσεων προσδιορίζονται από σήμερα για το 2008.

Η όλη κατάσταση που επικρατεί στη δικαιοδοτική λειτουργία τελεί κάτω από το φάσμα της αρνησιδικίας και καθιδρύει ένα καθεστώς οιονεί ατιμωρησίας με προφανείς επιπτώσεις πάνω στην αποτελεσματικότητα, την ποιότητα και το κύρος της δικαιοσύνης.

Ένα βασικό ευρωπαϊκό κεκτημένο δεν έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό κράτος δικαίου. Το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου –ένα νομοθετικό κείμενο που ανήκει, θα έλεγα, στο σκληρό πυρήνα της ελληνικής εννομητικής τάξης– ορίζει ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα η υπόθεσή του να εκδικαστεί εντός λογικής προθεσμίας από το δικαστήριο. Και δεν είναι λίγες, δυστυχώς, οι περιπτώσεις που η χώρα μας έχει καταδικάσθει από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την προσβολή του θεμελιώδους αυτού δικαιώματος.

Στην Ελλάδα η δικαιοσύνη απεικονίζεται ως τυφλή. Το κυριαρχού χαρακτηριστικό της φοβάμαι ότι έγκειται στο ότι είναι πραγματικά χωλή. Το ενδημικό αυτό φαινόμενο της δραματικής καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης, θέλω να σημειώσω ότι δεν αποτελεί ένα στενά νομικό, αλλά ένα ευρύτερο κοινωνικό πρόβλημα, ένα πρόβλημα που επιβαρύνει τη θεσμική λειτουργία συνολικά της πολιτείας, αλλά έχει να κάνει και με την ίδια την καθημερινότητα, με τα καθημερινά προβλήματα των Ελλήνων πολιτών.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καρπό ουσιαστικής συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων

φορέων στην κατάρτισή του, κύριε Παπαϊωάννου –όλων των φορέων με εκπροσώπους τους, όπως εξήγησα πριν- επιχειρούμε να θέσουμε ένα θεμέλιο λίθο αλλαγής στο βεβαρημένο χώρο της δικαιοσύνης. Τα μέτρα που προβλέπει το νομοσχέδιο, στοχεύουν στην ταχύτερη περαίωση των δικαστικών υποθέσεων, στην ελάφρυνση της δικαστικής ύλης με την αποποιητική ήσσονας σημασίας παραβατικών μέχρι σήμερα συμπεριφορών, στην αισθητή βελτίωση της λειτουργίας των ποινικών δικαστηρίων, στην απλούστευση της ποινικής προδικασίας, στην ενίσχυση των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου και στην αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης.

Δεκαπέντε από τα άρθρα του νομοσχεδίου αφορούν άμεσα, αγαπητή κύριε Ακριβάκη –είναι περισσότερα αυτά που αφορούν και έμμεσα- την εύρυθμη λειτουργία της δικαιοσύνης και, κυρίως, την επιτάχυνσή της, καθώς προβλέπουν το συντομότερο προσδιορισμό των αγωγών (άρθρο 1), τον ορισμό εξειδικευμένου δικαστή ως προέδρου στα ποινικά δικαστήρια (άρθρο 2), τη συμπλήρωση της σύνθεσης των τμημάτων του Αρείου Πάγου από τον Πρόεδρο κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους (άρθρο 3), την ενίσχυση της διαδικασίας της προκαταρκτικής εξέτασης (άρθρο 5), την αναβολή εκδίκασης της δεύτερης μήνυσης για ψευδή καταμήνυση από τον εισαγγελέα (άρθρο 6), σημαντικό επιταχυντικό άρθρο, την οργάνωση της εισαγωγής της φωνοληψίας στην τήρηση των πρακτικών (άρθρο 9), την παραγγελία προανάκρισης μόνο για εξαιρετικούς λόγους, εφόσον έχει προηγηθεί προκαταρκτική εξέταση (άρθρο 10), επίσης κρίσιμο για την επιτάχυνση, το δραστικό περιορισμό των αναβολών της δίκης (άρθρο 16), την επιτάχυνση της έκδοσης των συναινετικών διαζηγίων (άρθρο 19), την άμεση παρέμβαση του εισαγγελέα σε περιπτώσεις κακοποίησης ανηλίκων (άρθρο 22), την πάυση της ποινικής διαδικασίας σε ορισμένα εγκλήματα με ικανοποίηση του ζημιαθέντος (άρθρο 27), τη διώξη της απλής χρεοκοπίας μόνο κατ' έγκληση (άρθρο 28), την κατάργηση του αξιοποίου στις ασφαλιστικές εισφορές (άρθρο 33).

Όλες αυτές οι ρυθμίσεις –και άλλες ακόμα επιταχύνουν την απονομή της δικαιοσύνης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Εισάγονται ορισμένες ακόμα ρυθμίσεις, που ενισχύουν τα δικαιώματα των κατηγορουμένων και άλλες ακόμα που αναφέρονται στην προστάθεια αποσυμφόρησης των ασφυκτικά επί χρόνια φορτωμένων φυλακών μας.

Βέβαια, το κεφάλαιο 5 του νομοσχεδίου περιλαμβάνει ορισμένα εφάπαξ ευεργετικά μέτρα, με σκοπό την αποσυμφόρηση των φυλακών και με προτάνευση του πνεύματος κοινωνικής ευαισθησίας, γιατί ανάλογες ρυθμίσεις –θα θυμίσω στους επικριτές αυτής της διάταξης- έχουν γίνει κατ' επανάληψη στο παρελθόν.

Προσεγγίσαμε το κρίσιμο και πολυπαραγοντικό πρόβλημα της βραδείας απονομής της δικαιοσύνης από πολλές πλευρές. Τα μέτρα στα οποία καταλήξαμε, συνιστούν επί μέρους παρεμβάσεις, που ισοδυναμούν όμως –συνολικά πάντως- με μία αποφασιστική προσπάθεια εκσυγχρονισμού της όλης λειτουργίας, αλλά και αναβάθμισης της ποιότητας του δικαιοδότικού μας συστήματος. Αποβλέπουμε στο εφικτό, όχι στο θεαματικό. Αποσκοπούμε σε μια αλλαγή που θα αποδειχθεί –είμαστε βέβαιοις- ανακουφιστική για τον κάθε πολίτη, που σήμερα δεν μπορεί να βρει το δίκιο του μέσα στα βραδυκίνητα γρανάζια της δικαιοσύνης.

Διατυπώθηκε η ένσταση από συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ ότι οι ρυθμίσεις που πρωθυπόμενος, είναι αποσπασματικές και αφορούν μόνο σε μεμονωμένες δυσλειτουργίες, χωρίς να θίγουν –τάχατα μεγάλα προβλήματα της απονομής της δικαιοσύνης.

Έχουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πλήρη εικόνα και συνείδηση των πολλών, των πολύτλευρων, των σύνθετων προβλημάτων, που η ολιγωρία του παρελθόντος σώρευσε.

Δεν υπήρξε πράγματι για πολλά χρόνια στη χώρα μας –και το επισημαίνω χωρίς διάθεση κομματικής αντιδικίας- η αναγκαία προσαρμογή του συστήματος της απονομής της δικαιοσύνης στις σύγχρονες ανάγκες. Είχαμε μείνει πίσω. Πώς να το κάνουμε; Όλοι τα συνομολογούν. Είχαμε μείνει πίσω από πλευράς υποδομών-εγκαταστάσεων, δικαστικών κτηρίων, μηχανολογικού εξοπλισμού, εισαγωγής νέων τεχνολογιών και αποτελεσμα-

τικής χρησιμοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού.

Η δικαιοσύνη μας, ως συνέπεια όλων αυτών των υστερήσεων, είναι με διαφορά η πιο καθυστερημένη, η πιο αργόσυρτη σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η θεραπεία αυτής της παθογένειας, κακά τα ψέματα, χρειάζεται υπομονή, επιμονή, συνέπεια, μικρές και μεγάλες παρεμβάσεις, άμεσα και μακροπρόθεσμα μέτρα, ολοκληρωμένο σχεδιασμό και αυστηρή ιεράρχηση των προτεραιοτήτων μας.

Με το νομοσχέδιο αυτό αντιμετωπίζονται μια σειρά από συγκεκριμένα θέματα, τα οποία έχρηζαν άμεσης επίλυσης και είναι άμεσης απόδοσης. Είναι σαφές, ωστόσο, ότι ο σχεδιασμός μας δεν περιορίζεται στο νομοσχέδιο αυτό.

Μεταξύ άλλων, ήδη θεμελιώθηκε το Ειρηνοδικείο Αθηνών, προχωρεί η ανέγερση έξι νέων σύγχρονων δικαστικών μεγάρων, ενώ για άλλα εππάτα εκπονούνται ή έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές μελέτες. Πέρα από τη μηχανοργάνωση του ποινικού μητρώου της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, υλοποιείται η μηχανοργάνωση του ποινικού μητρώου των εισαγγελών πρωτοδικών δέκα μεγάλων πόλεων, ενώ παράλληλα προχωρεί με ταχείς ρυθμούς το έργο της εγκατάστασης και του εκσυγχρονισμού του πληροφορικού συστήματος και του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Πληθώρα έργων πληροφορικής μικρότερης εμβέλειας έχει ξεκινήσει σε δικαστικές υπηρεσίες όλης της χώρας.

Συστήσαμε δεκάδες ειδικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, των οποίων το αντικείμενο αφορά είτε άμεσα είτε έμμεσα την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης, όπως η αναμόρφωση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η σύσταση Δικαστικής Αστυνομίας, η αξιολόγηση και η ιεράρχηση των υποδομών και των αναγκών των δικαστικών κτηρίων ανά τη χώρα, η χωροταξική κατανομή των δικαστηρίων παντός βαθμού και δικαιοδόσιας, η χωροταξική κατανομή των θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων και η αναμόρφωση της νομοθεσίας της Εθνικής Σχολής Δικαστών. Αυξήσαμε ακόμα σημαντικά τον αριθμό των εισαγόμενων στην Εθνική Σχολή Δικαστών, ενώ καλύφθηκαν όλες οι κενές θέσεις στα ειρηνοδικεία και ενιαίοποιηθήκαν οι θέσεις των ειρηνοδικών.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εντάσσεται σε μια σειρά από δράσεις και τομές που δεν αποτελούν τηχρόα ημίμετρα, δεν είναι μέτρα συγκυριακά, αλλά είναι παρεμβάσεις ουσίας, με στόχο η ελληνική δικαιοσύνη να παρπορεύει με τους ρυθμούς του καινούργιου αιώνα.

Μια άλλη βασική ένσταση που διατυπώθηκε είναι ότι η έλλειψη των υποδομών -καλύτερα η εγκατάλειψη των υποδομών επί χρόνια- δεν θα επιτρέψει να εφαρμοστεί στην πράξη η βούληση που εκφράζει το νομοσχέδιο για το συντομότερο προσδιορισμό των αγωγών, των αιτήσεων, των εφέσεων των πολιτικών δικαστηρίων, αφού τάχα δεν μπορούν να τηρηθούν οι προθεσμίες που τίθενται, δηλαδή το εξάμηνο, όπως ακούσατε, για τις ειδικές διαδικασίες και το δωδεκάμηνο για την τακτική.

Αναφέρθηκα προηγούμενα στην πολύτλευρη προσπάθεια που καταβάλλεται από μέρους της πολιτείας, προκειμένου να μειωθεί ουσιαστικά ο χρόνος της ταλαιπωρίας των πολιτών στα δικαστήρια. Στέλνουμε με το νομοσχέδιο αυτό ένα σαφές μήνυμα προς όλους τους παράγοντες, που συμπράττουν στην απονομή της δικαιοσύνης και στους δικαστές και ζητούμε από όλους να καταβληθεί μεγαλύτερη ακόμη προσπάθεια, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε το μείζον αυτό, κοινωνικών διαστάσεων πia, πρόβλημα στους χρόνους απονομής της δικαιοσύνης.

Πεποίθησή μου είναι ότι με τη συνδυαστική απόδοση όλων των προβλεπόμενων μέτρων, στο ορατό μέλλον η κατάσταση στη δικαιοσύνη θα βελτιωθεί ουσιαστικά, αισθητά.

Ακόμα, διατυπώθηκε από κάποιες πλευρές –και το επισημαίνω με ιδιαίτερη λύπη- η υποψία ότι μέσω ορισμένων δόλιων τάχα ρυθμίσεων του νομοσχέδιου επιχειρείται η φαλκίδευση της λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών.

Ειδικότερα, έχω σημειώσει ότι διατυπώθηκε από κάποιον συνάδελφο η άποψη ότι με το άρθρο 2, με το οποίο προβλέπεται η ανάδειξη δικαστών που θα προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια, επιδιώκεται τάχα από την Κυβέρνηση η

δημιουργία «πραιτοριανών». Στην πραγματικότητα η επιλογή ικανών και εξειδικευμένων δικαστών ως προέδρων στα ποινικά δικαστήρια, αποτελεί ανάγκη και υπαγορεύεται αποκλειστικά και μόνον από την προσπάθεια επιτάχυνσης της απονομής της δικαιοσύνης με εξειδικευμένους δικαστές, με δικαστές οι οποίοι έχουν το ταλέντο να διευθύνουν, να διεξαγάγουν, να εξασφαλίσουν ότι η ποινική δίκη θα τελειώσει σύντομα και ισχυρίζομαι ότι αυτό το ταλέντο πρέπει να το αξιοποιήσουμε.

Άλλωστε, θέλω να θυμίσω στο Σώμα ότι η επιλογή των προεδρευόντων θα γίνεται ανά διετία από το κυρίαρχο όργανο της ολομέλειας κάθε δικαστηρίου κατά τρόπο απόλυτα ανεξάρτητο και ανεπηρέαστο. Βεβαίως θα τηρείται η αρχαιότητα των δικαστών που μετέχουν στη σύνθεση του δικαστηρίου, όπως τηρείται και σήμερα. Ούτε πρόδηλα υφίσταται θέμα αντισυνταγματικότητας, αφού ο διάδικος δεν στερείται του φυσικού του δικαστή, ο οποίος σε κάθε περίπτωση θα εξακολουθεί να ορίζεται μετά από κλήρωση.

Στην πράξη, η ρύθμιση επιδιώκει την ανάδειξη εκείνων ακριβώς των δικαστών που διαθέτουν τη γνώση, την εμπειρία, την ικανότητα και την εξειδίκευση να διευθύνουν αποτελεσματικά μία δίκη. Θέλω να σημειώσω ότι τέτοιας ποιότητας δικαστές μόνο της δικαιοσύνης -όχι της Κυβέρνησης, αλλά της δικαιοσύνης- «πραιτοριανοί» μπορεί να είναι.

Γενικότερα θέλω να τονίσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτή η άνευ ορίων, η άνευ μέτρου κομματική καχυποψία, πέραν του ότι πιστεύω ότι υποβαθμίζει την ουσία του δημόσιου διαλόγου, ισχυρίζομαι ότι επιδρά διαβρωτικά στους ίδιους τους θεσμούς. Καταρχήν, αποτελεί προσβολή και μόνον η σκέψη ότι τα μέλη της επιτροπής που κατηρτίσει το νομοσχέδιο -στην οποία επαναλαμβάνω ότι συμμετείχε η πολιτική γηγενία του Υπουργείου, οι υπηρεσίες, οι δικαστές με τους εκπροσώπους τους, οι δικηγόροι με τους εκπροσώπους τους, πανεπιστημιακοί- τάχα συνήργησαν σε μία αθέμιτη προσπίθεια ελέγχου της δικαιοσύνης.

Επί πλέον, όσοι κόπτονται με τους συνήθεις υπερβολικούς εξορκισμούς για την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, τελικά ναρκοθετούν το κύρος της και πάντως επιδεικνύουν εμμονές, που είναι και εκτός εποχής και εκτός πραγματικότητας. Η ανεξάρτητη δικαιοσύνη είναι σήμερα κατοχυρωμένη από το Σύνταγμα, αποτελεί κεκτημένο, που το σώμα των δικαστικών λειτουργών προσαπίζει καθημερινά στην πράξη, αποφασίζοντας και ενεργώντας σύμφωνα με το νόμο και σύμφωνα με τη συνείδησή τους, προστατεύοντας από έξωθεν παρεμβάσεις.

Υποτιμούν, βλάπτουν, αδικούν τελικά το θεσμό της δικαιοσύνης αυτοί που εννοούν να αντιλαμβάνονται τον Έλληνα δικαστή ως υποκείμενο κάθε είδους κομματικών και αλλότριων επιρροών.

Βούληση της Κυβέρνησής μας είναι να ταράξουμε τα λιμνάζοντα νερά στο χώρο της δικαιοσύνης, να αποτινάξουμε την κεκτημένη αδράνεια και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις να ανταποκριθεί η ελληνική δικαιοσύνη στις σύγχρονες απαιτήσεις και στις προσδοκίες, στις ανάγκες των Ελλήνων πολιτών. Και στο έργο αυτό έχω την πεποίθηση ότι θα έπρεπε να συμβάλουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις αδιάκριτα, πέρα από μικροκομματικούς υπολογισμούς και σκοπιμότητες.

Είπα πριν, κύριοι συνάδελφοι, ότι πολλοί είναι οι παράγοντες που ευθύνονται για τη βραδυπορία της απονεμόμενης δικαιοσύνης. Θέλω να πω ευθέως ότι και η ίδια η κοινωνία μας επιβαρύνει το παρατηρούμενο μποτιλιάρισμα στην εκδίκαση των υποθέσεων. Σημαντικός παράγοντας -το λέω απερίφραστα- δικαστικής δυσλειτουργίας είναι και η πατροπαράδοτη δικομανία των Ελλήνων, που χρόνο με το χρόνο οξύνεται. Είναι εξωφρενικό ότι κάθε χρόνο στην Εισαγγελία Πρωτοδικών της Αθήνας και μόνο υποβάλλονται διακόσιες δέκα χιλιάδες μηνύσεις. Σε ολόκληρη τη χώρα επτάσις υποβάλλονται γύρω στο μισό εκατομμύριο μηνύσεις. Πάρα πολλές από αυτές τις μηνύσεις υποβάλλονται αβασάνιστα, άκριτα, για εντελώς ασήμαντη αφορμή, όπως καταδεικνύεται μέσα από την ίδια τη δικαστική διαδικασία, δεδομένου ότι ελάχιστες από αυτές τις μηνύσεις καταλήγουν σε καταδίκη του μηνυομένου. Επιβαρύνεται έτσι άστοχα η δικαστική ύλη και δυσχεραίνεται χωρίς ουσιαστικό

λόγο το ήδη βεβαρημένο έργο των δικαστών, με προφανείς επιπτώσεις τόσο στην ταχύτητα αλλά και στην ποιότητα της απονεμόμενης δικαιοσύνης.

Στην κατάσταση αυτή εκτιμάται ότι ισχυρότατο ρόλο παίζει και το ιδιαίτερα χαμηλό κόστος εκκίνησης -στην πραγματικότητα θα έλεγα μη κόστος- της ποινικής διαδικασίας που είναι μία κόλα χαρτί στην κυριολεξία μ' ένα παράβολο αξίας 0.50 ευρώ. Αυτά ήταν αρκετά μέχρι σήμερα για να κινητοποιηθεί και σε πολλές περιπτώσεις για να καταπονθηθεί επί χρόνια ο δικαιοδοτικός μηχανισμός της πολιτείας για τη διεκπεραίωση ασήμαντων ή και ανύπαρκτων υποθέσεων.

Για το λόγο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι ήταν επιβεβλημένη η αύξηση των δικαστικών εξόδων, προκειμένου να τεθεί ένας συμβολικός φραγμός στην ενδημική δικομανία. Με τροπολογία-προσθήκη στο νομοσχέδιο προβλέπουμε την επιβολή παραβόλου 10 ευρώ για κάθε υποβολή μήνυσης και ανάλογου τέλους για την παράσταση πολιτικής αγωγής.

Από ορισμένους ασκήθηκε η κριτική ότι πρόκειται για καθαρά φορειστρακτικό χαράστι, που δεν θα λειτουργήσει ως σοβαρό αντικίνητρο, ώστε να ανακόψει το παλιρροιακό κύμα των μηνύσεων. Δεν σας κρύβω ότι δέχθηκα εισιγήσεις και προβληματίστηκα σοβαρά -για δραματική αύξηση του παραβόλου, μέχρι και 50 ευρώ, ώστε το κόστος της μήνυσης να λειτουργεί ακόμη αποτρεπτικότερα. Μια τέτοια όμως απόφαση, αγαπητοί συνάδελφοι, θα εμπειρείχε τον κίνδυνο να οδηγηθούμε σε μια δικαιοσύνη μόνο για τους πλουσίους, κάτι που απορρίπτουμε από θέση αρχής κατηγορηματικά.

Σε πρώτη τουλάχιστον φάση, θέλω να πιστεύω ότι το παράβολο των 10 ευρώ θα αποθαρρύνει την υποβολή αβασάνιστων μηνύσεων. Και στο κάτω-κάτω, στην πράξη θα δούμε αν πράγματι λειτουργεί και κατά πόσο αποτρεπτικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κανένα πρόβλημα δεν λύνεται μια και έξω, κανένα πρόβλημα δεν λύνεται μονοκονδυλιά. Πόσο μάλλον ένα τέτοιο πρόβλημα που έχει σωρευθεί επί χρόνια και αφορά στον ευαίσθητο, στο σύνθετο χώρο της δικαιοσύνης, που αποτελεί την πρώτη αρετή των κοινωνικών θεσμών.

Στην εποχή μας και στη δικαιοσύνη, ιδιαίτερα, δεν υπάρχουν γύρδιοι δεσμοί, δεν υπάρχουν μαγικές συνταγές, δεν υπάρχει κανένα μαγικό ραβδί για την επίλυση αυτών των συσσωρευμένων, αυτών των πολυδιάστατων, αυτών των περιπλεγμένων προβλημάτων. Απαιτούντας βήματα συνετά, μελετημένα και όχι ανατροπές, που θα κινδύνευαν να δημιουργήσουν σύγχυση δικαίου και να αποδειχθούν ατελέσφορες.

Το νομοσχέδιο αυτό, όπως τόνισα και στην αρχή, προσεγγίζει το πρόβλημα από πολλές πλευρές. Περιλαμβάνει μια σειρά από βήματα, καίρια βήματα που αποτελούν συνολικά ένα μεγάλο άλμα προς τα μπροστινά, προς την επιθυμητή κατεύθυνση της επιτάχυνσης της απονομής της δικαιοσύνης, χωρίς μάλιστα εκπτώσεις ως προς την ποιότητα της δικαιοκρισίας ή τα δικαιώματα του κατηγορούμενου.

Σας καλώ να το υπερψήφισετε, πέρα από κομματικές σκοπιμότητες, πέρα από ιδεολογικές προκαταλήψεις, με την πεποίθηση ότι θα επιφέρει μια ευπρόσδεκτη αλλαγή στους χρόνους απονομής της δικαιοσύνης, μια αλλαγή που θα την αισθανθούν με ανακούφιση χιλιάδες καταταλαιπωρούμενοι στα δικαστήρια Ελλήνες πολίτες.

Το ζητούμενο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελικά είναι μια δικαιοσύνη -εγγύηση για την εύρυθμη λειτουργία του κράτους, της οικονομίας, της κοινωνίας, μια δικαιοσύνη σύγχρονη, μια δικαιοσύνη ποιοτική, έγκυρη, έγκαιρη, σεβαστή και αποτελεσματική. Αυτός είναι ο θεμελιώδης γνώμονας του νομοσχεδίου αυτού και συνολικά της δικαιοσύνης, μια αλλαγή που θα την αισθανθούν με ανακούφιση χιλιάδες καταταλαιπωρούμενοι στα δικαστήρια Κυβέρνησης Καραμανλή και καθημερινά υλοποιούμενοι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτερυγία της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι:

1. Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει τις εκθέσεις της στα σχέδια νόμων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

A. «Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελλη-

νικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και του κεφαλαίου.

Β. «Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και περιουσίας».

2. Η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού «Κύρωση της Σύμβασης Unidroit για τα κλαπέντα ή παρανόμως εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά».

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Χάρος Καστανίδης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην πρόσκληση του Υπουργού Δικαιοσύνης να υπερψηφίσουμε το συζητούμενο νομοσχέδιο, η απάντηση μας είναι άμεση και ευθεία. Θα το καταψήφισουμε επι της αρχής, παρ' ότι περιλαμβάνει ορισμένες διατάξεις τροποποιητικές των βασικών κωδίκων μας, που είναι θετικές.

Περιλαμβάνει, όμως, το συζητούμενο νομοσχέδιο και σειρά διατάξεων, όπως το άρθρο 3, το άρθρο 4 ή το άρθρο 30, που είναι διατάξεις εξόχως επικίνδυνες, αν όχι προκλητικές. Θα το εξηγήσω αυτό. Αναρωτήθηκε ο Υπουργός της Δικαιοσύνης αν πολλοί απ' όσους συμμετείχαν στην επεξεργασία του σχετικού νομοσχέδιου, είχαν την πρόθεση να αλώσουν τη δικαιοσύνη. Το ερώτημα, όμως, τίθεται γενικώς. Αν τεθεί ειδικώς, αλλάζει και το συμπέρασμα. Θα μπορούσα, λοιπόν, να επιστρέψω το ερώτημα στον Υπουργό Δικαιοσύνης: Όσοι συμμετείχαν στην επεξεργασία του σχετικού νομοσχέδιου, κυρίως όσοι εκλήθησαν να συμμετάσχουν στη συζήτηση στην κοινοβουλευτική επιτροπή, συμφώνησαν λόγου χάρη με το άρθρο 3 του νομοσχέδιου που συζητούμε, για να κριθεί εάν και ποιοι συνωμοτούν για την άλωση της δικαιοσύνης;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο για πρώτη φορά προβλέπει ειδική πρόνοια για τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου. Μπορεί ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, λοιπόν, σύμφωνα με το άρθρο 3, κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους να επιχειρεί συμπλήρωση της σύνθεσης ορισμένων τμημάτων, έστω και προσωρινώς. Η διατάξη της σχετικής διάταξης είναι: «για ειδικούς υπηρεσιακούς λόγους». Το ερώτημα που προκύπτει –και είναι εύλογο– είναι ποια είναι η έννοια του ειδικού υπηρεσιακού λόγου. Ποια είναι η έννοια της ειδικής υπηρεσιακής ανάγκης; Διότι μιλώντας για τις ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες, μπορεί ο καθείς εξ ημών να ενοοεί παντελώς διαφορετικά πράγματα και να αποτελεί τη γενική επίκληση για τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, ώστε να κάνει όσα ο ίδιος νομίζει αυθαίρετως. Την προσωρινή αυτή απόφαση θα τη συζητήσει εντός τριάντα ημερών και θα αποφασίσει τελικώς η ολομέλεια.

Ετοιμαζόμουν να ρωτήσω τον Υπουργό της Δικαιοσύνης: Ποιος θεωρεί σ' αυτές τις περιπτώσεις, ότι έχει τον κυριαρχικό ρόλο; Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου ως μονοπρόσωπο όργανο ή η ολομέλεια ως συλλογικό όργανο; Διότι είναι γνωστό ότι συνήθως –όχι πάντα αλλά συνήθως– τα μονοπρόσωπα όργανα παρέχουν λιγότερες εγγυήσεις αξιοπιστίας και ευθυκρισίας απ' ότι τα συλλογικά όργανα. Απήντησε, όμως, προ του ερωτήματός μου ο ίδιος, κατά τη διάρκεια της αγρύπνευσής του πριν από λίγο. Είπε ότι τον κυριαρχικό ρόλο τον έχει η ολομέλεια. Τότε ανακύπτει ένα δεύτερο, σχετικά με το ίδιο θέμα, εύλογο ερώτημα: Αν ο κυριαρχικός ρόλος είναι της ολομέλειας, προς τι η ανάγκη προσωρινώς να προχωρήσει σε συνθέσεις διαφόρων τμημάτων ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου; Τι είναι αυτό που επειγεί τόσο πολύ, αφού σε τριάντα μέρες θα κριθούν τα πράγματα από την Ολομέλεια, ώστε ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου να προχωρήσει μόνος του, για ειδικούς υπηρεσιακούς λόγους και ανάγκες, στη συμπλήρωση των συνθέσεων των τμημάτων;

Και αν ενδεχομένως σκέφτεται ο Υπουργός της Δικαιοσύνης ότι είναι αναγκαία η επέμβαση του Προέδρου του Αρείου Πάγου, γιατί δεν μπορούν να προβλεφθούν άλλες πρόνοιες, ώστε να λειτουργήσουν τα πράγματα μ' έναν τρόπο, ο οποίος να μην εγείρει την κατά παράδοση, όπως είπε ο ίδιος, καχυπο-

ψία μας;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φοβόμαστε ότι πίσω από τη ρύθμιση που εισηγείται η Κυβέρνηση, κρύβεται το ίδιο πρόσωπο που πηγαίνει και που ενδεχομένως θα αναλάβει να την εφαρμόσει.

Εμείς προκαλούμε για άλλη μια φορά. Το έκανε στην κοινοβουλευτική επιτροπή, με τρόπο έντονο, ο συνάδελφος κ. Παπαϊωάννου. Το επαναφέρουμε και σήμερα. Προειδοποιούμε ότι αυτός που ειχε την ευθύνη της εισήγησης, πιθανότατα θα έχει και την ευθύνη της εφαρμογής της σχετικής διάταξης του άρθρου 3. Και φοβόμαστε ότι αυτός ο οποίος θα έχει την ευθύνη της εφαρμογής, θα μας γυρίσει πολλά χρόνια πίσω.

Αλλά ας έλθω και σε μια ακόμη ρύθμιση του άρθρου 4. Σύμφωνα με το άρθρο 4, ο χρόνος παραμονής των προϊσταμένων σε διευθύνσεις, τμήματα ή αυτοτελές γραφείο, μπορεί να προκαλέσει τη δημιουργία ειδικών σχέσεων που δεν βοηθούν στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης, τότε το ερώτημα που τίθεται, είναι: Γιατί για τον ίδιο λόγο δεν εφαρμόζετε την ίδια διάταξη σε συνεργασία βεβαίως με τους υπόλοιπους συναδέλφους σας και στον υπόλοιπο δημόσιο τομέα; Και οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων ή των τμημάτων ή των αυτοτελών γραφείων του Υπουργείου Εσωτερικών ή του Υπουργείου Οικονομικών ή στις πολεοδομίες ή στις εφορίες θα έπρεπε κατά την ίδια λογική και κατά ενιαίο τρόπο να παραμένουν το μέγιστο τρία χρόνια. Ευλόγως κάποιος πολίτης μπορεί να αναρωτηθεί: Δυσπιστείτε περισσότερο έναντι των υπαλλήλων που υπηρετούν στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες της χώρας; Εάν ναι, πρέπει να μας απαντήσετε γιατί δυσπιστείτε περισσότερο έναντι άλλων, που υπηρετούν σε υπηρεσίες, όπως αυτές που ανέφερα πριν. Εάν δεν δυσπιστείτε, τότε πρέπει να απαντήσετε στο αρχικό ερώτημα.

Προκύπτει όμως και άλλο θέμα. Αν αποδειχθεί ότι η θητεία ενός προϊσταμένου είναι απολύτως επιτυχής και μάλιστα βοηθά στην ομαλή λειτουργία ενός δικαστηρίου, τότε μπορεί κανένας ευλόγως και πάλι να αναρωτηθεί ποιος είναι ο λόγος της μετακίνησής του. Επειδή απλώς αποφασίσατε ότι τα τρία χρόνια είναι επαρκής χρόνος, για να προκαλέσετε ανακατατάξεις;

Η χειρότερη των ρυθμίσεων σας είναι η δεύτερη παράγραφος του προτεινόμενου άρθρου 4, με την οποία προβλέπεται ότι η εφαρμογή της διάταξης περιλαμβάνει τον ήδη διανυθέντα χρόνο στη συγκεκριμένη θέση. Συνήθως – και αυτό είναι μια σχεδόν παγία αρχή – όταν ένας Υπουργός, όταν οι κυβερνήσεις θέλουν κάτι να εισηγηθούν, ανατρέχουν πάντοτε στο χρόνο μετά την έναρξη ισχύος του νόμου. Εσείς εδώ προκαταλαμβάνετε τους πάντες και επιβάλλετε, για να χρησιμοποιήσαν ένα παράδειγμα, το ότι, αν ένας προϊστάμενος έχει διανύσει στη θέση του δύομισι χρόνια, στους έχι μήνες θα μετακινηθεί χωρίς κρίση, χωρίς αξιολόγηση του αν έχει επιτελέσει σωστά το καθήκον του και χωρίς να διερευνηθεί αν θα μπορούσε να σας βοηθήσει στην πρόθεσή σας να ικανοποιήσετε το αίτημα της καλύτερης και ταχύτερης απονομής της δικαιοσύνης. Αισθάνεστε, κύριοι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, ότι τα ερωτήματα, τα οποία θέτουμε, είναι απότοκα μιας «παραδοσιακής» και «άνευ λόγου» υπαρχούσης καχυποψίας ή ότι είναι λογικά;

Όμως ανάλογες των ρυθμίσεων που ήδη έκρινα, είναι και οι ρυθμίσεις που διαλαμβάνονται στο άρθρο 30 και αφορούν την υφ' όρον απόλυτη κρατουμένων. Η αποσυμφόρηση των φυλακών είναι ένα μέτρο κυρίως διοικητικό και λειτουργικό. Δεν αναγνέται στις διατάξεις του ποινικού νόμου. Το αξιοπεριέργο στην περίπτωσή μας είναι ότι ένα κατ' εξοχήν διοικητικό και λειτουργικό πρόβλημα επιχειρούμε να το επιλύσουμε διά της επευμβάσεως στο Ποινικό μας Δίκαιο. Τι είδους επιλογή είναι αυτή; Ορθά επισημάνθηκε από τον αγορητή του Συνασπισμού, τον κ.

Κουβέλη, ότι αυτές οι συνεχείς επεμβάσεις στο Ποινικό Δίκαιο, στον ποινικό μας νόμο, διαμορφώνουν την αίσθηση στους πολίτες ότι, προκειμένου να επιλυθούν λειτουργικά προβλήματα, όπως η αποσυμφόρηση των φυλακών, όλα μπορεί να ανατραπούν. Αυτό δεν συμβάλει στη διαμόρφωση στέρεης και ισχυρής δικαιΐης συνειδήσης.

Η γνώμη μου είναι ότι τέτοιου είδους ρυθμίσεις δεν βοηθούν στην αποδοτική λειτουργία της δικαιοσύνης, στην ταχεία απονομή της δικαιοσύνης. Νομίζω ότι είναι απολύτως σωστό το αίτημα που διατυπώθηκε από το σύνολο της Αντιπολίτευσης να αποσυρθούν αυτές οι διατάξεις, διότι αν δεν αποσυρθούν, είμαι απολύτως βέβαιος ότι σε λίγο καιρό από σήμερα, αν ψηφιστεί ως έχει το σχετικό νομοσχέδιο, θα δικαιωθούν πολύ γρήγορα οι απόψεις της Αντιπολίτευσης.

Επειδή η Κυβέρνηση μας έχει συνηθίσει στους δεκατέσσερις μήνες που κυβερνά να νομιθετεί την πρώτη φορά αλαζονικά, να μην ακούει κανέναν και σε μικρά χρονικά διαστήματα, μετά την πρώτη της νομοθετική απόπειρα, να επανέρχεται με τροποποίησεις διατάξεων που η ίδια νομοθέτησε, την προειδοποιούμε ότι δεν είναι καλό ούτε για την ίδια ούτε για την ιδιοπιστία των κοινοβουλευτικών λειτουργών. Άλλωστε, αυτό θα επιβεβαιωθεί σε λίγες μέρες, την επόμενη εβδομάδα, σε άλλο νομοσχέδιο που θα συζητήσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης –και αυτή είναι η τελευταία μου παρατήρηση- ισχυρίστηκε στην αρχή της ομιλίας του ότι τρόπον τινά δεν υπάρχει κάτι αρνητικό σήμερα στη λειτουργία της δικαιοσύνης, που να μη σχετίζεται με πράξεις ή παραλείψεις των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Ανέφερε ότι δεν υπάρχουν κατάλληλα δικαστικά κτήρια, είπε ότι δεν ειστήθη η μηχανογράφων, ότι παρατηρούνται προβλήματα στα σωφρονιστικά καταστήματα, αλλά έχασε να πει ότι τουλάχιστον ο νομικός κόσμος γνωρίζει ότι τα τελευταία χρόνια υπήρξε εργάδης προσπάθεια. Παραδόθηκαν πολλά νέα δικαστικά μέγαρα ή σωφρονιστικά καταστήματα.

Ένα επίσης γνωρίζει για σας ο κόσμος, που σχετίζεται με την απονομή της δικαιοσύνης. Εάν απευθυνθείτε στους δικαστές που υπηρετούν, παραδείγματος χάρη, στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, θα πουν για εσάς που «επιλύετε» τα προβλήματα, ότι για να λειτουργήσουν οι ηλεκτρονικοί τους υπολογιστές και να εκτυπώσουν, κάνουν έρανο μεταξύ τους, κύριοι συνάδελφοι, διότι δεν υπάρχει η σχετική πίστωση από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Κύριε Υπουργές, αντί να επιαίρεστε ότι έχετε δρομολογήσει θεαματικές, σοβαρές και θετικές εξελίξεις στο χώρο της δικαιοσύνης, φροντίστε να βρείτε κανένα ευρώ για να βοηθήσετε λίγο και τους δικαστές να προμηθευθούν χαρτί προς εκτύπωση.

Σας καλώ να αποσύρετε επικίνδυνες διατάξεις, για τις οποίες πολλοί αγαπητοί συνάδελφοι μίλησαν με πειστικά επιχειρήματα, ειδάλλως πολύ γρήγορα θα γευθείτε την αποτυχία των σημερινών σας προτάσεων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πρέργυα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Καστανίδη.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Πολύδωρας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι παρά τις αντιρρήσεις που έχουν διατυπωθεί, από πλευράς Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κυρίως, θα συμφωνήσουμε στην αρχή του νομοσχεδίου, ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για την επιτάχυνση της δικαιοσύνης.

Η αρχή του νομοσχεδίου, όπως τη διατύπωσαν και ο εισηγητής μας και ο Υπουργός, υπαγορεύεται από μερικές πρώτες σταθερές αξίες, όπως αυτή του αγγλοσαξωνικού δικαίου –επιτρέψτε μου να το πω- «*Late justice, mal justice*», δηλαδή «*αργή δικαιοσύνη, κακή δικαιοσύνη*» και υπαγορεύεται από την αρχή του άρθρου 6, που διατύπωσε ο Υπουργός στη Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που παρέχει το δικαίωμα στον πολίτη των κρατών, που είναι συμβεβλημένα στη Σύμβαση αυτή, να έχει έννομη προστασία εντός λογικής προθεσμίας.

Αλλά κυρίως υπαγορεύεται αυτή η αρχή, η αναγκαιότητα και

ο τελικός σκοπός, η ratio του νόμου από το Σύνταγμά μας, το οποίο ομιλεί περί της αρχής του δικαιώματος της εννόμου προστασίας που έχει ο κάθε πολίτης. Είναι κακή δικαιοσύνη η αργή δικαιοσύνη για τρεις λόγους ή για δεκατρείς. Ας σημειώσουμε τρεις λόγους από τα κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά δεδομένα που φτιάχνουν τη σκέψη μας.

Ο πρώτος λόγος είναι η απόδοση δικαίου. Δηλαδή η ίδια η ικανοπόίηση του δικαιώματος παροχής εννόμου προστασίας. Αν ο πολίτης δεν έχει αυτό το δικαίωμα, αν δεν του ικανοποιείται αυτό το δικαίωμα από την πολιτεία, υφίσταται δραματική *capitis deminutio*, μια μείωση, δηλαδή, της προσωπικότητάς του, που σημαίνει ότι συμπλέκεται με το άρθρο της προσωπικότητας, αν δεν βρίσκει το δίκιο του.

Η δεύτερη αρχή είναι ότι πρέπει να το βρει εντός ευλόγου χρόνου. Δεν είναι, δηλαδή, για την άλλη ζωή. Να ζει, όταν θα βρει το δίκιο του.

Και η τρίτη αρχή είναι ποια είναι η κοινωνική συνειδήση που διαμορφώνεται, σε σχέση με το σε ποια κοινωνία ζουν οι πολίτες μας. Σε μια πολιτεία, σε μια κοινωνία χωρίς αξίες και χωρίς θεσμούς; Δηλαδή, είναι θεμελιακή η ψυχολογική ένσταση που διατυπώνεται από το κοινωνικό σύνολο, όταν διαπιστώνει ότι έχουμε φαινόμενα αρνησιδικά, όπως ελέχθη. Τι κοινωνία είναι αυτή;

Έτσι, εκτός από αυτό το πλαίσιο των αρχών που υπαγορεύουν την υποχρέωση της πολιτείας και την κινητοποίηση τώρα, ερχόμαστε και στη δεινή πραγματικότητα, η οποία δεν μας αφήνει περιθώρια ούτε να στρεψοδικήσουμε, ούτε να υπεκφύγουμε, ούτε να εθελοτυφλήσουμε προ αυτής της δραματικής καταστάσεως μπροστά στους αριθμούς, όπως τους είπε και ο Υπουργός, όπως τους ανέφερε και ο κ. Κουβέλης για την εκκρεμοδικία. Υπάρχουν είκοσι τρεις χιλιάδες πεντακόσιες ποινικές εκκρεμείς υποθέσεις και είκοσι επτά χιλιάδες πεντακόσιες στο Εφετείο Αθηνών. Θα εκδικαστούν μετά από επτάμισι χρόνια. Το είπε και ο Υπουργός. Δεν είναι κατάσταση αυτή. Έχει φτάσει, δηλαδή, στο απροχώρωτο.

Θέλω να αξιοποιήσω, κύριοι συνάδελφοι, μια καλή στατιστική αναφορά του κ. Κουβέλη, ότι στο πρωτοδικείο υπάρχουν ογδόντα κενές οργανικές θέσεις από τις τετρακόσιες δεκαοχτώ που προβλέπει ο οργανισμός. Στη Θεσσαλονίκη είναι δεκατρείς από τις εκατόν είκοσι και κάποια ανάλογα ποσοστά-αριθμού για κανένα θέσεις στα άλλα πρωτοδικεία. Ερωτώ. Σήμερα δημιουργήθηκαν τα κενά; Στους δεκατέσσερις μήνες δημιουργήθηκαν τα κενά; Δανείζομαι το επιχείρημα από τον κ. Κουβέλη, για να το αξιοποιήσω πολιτικά. Και αν υποθέσουμε ότι αυτά τα κενά στις οργανικές θέσεις των δικαστών είναι σοβαρός λόγος –και το υποθέτουμε βασιμώς- μπορούν αυτά τα κενά να πληρωθούν, έχει κανείς λογικός άνθρωπος την αξίωση να πληρωθούν εντός του έτους ή εντός του εξαμήνου;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ)

Βεβαίως είναι πολιτική μας η σταδιακή πλήρωση των κενών με το κατάλληλο προσωπικό, σε σχέση με το πόσοι βγαίνουν από τη Σχολή Δικαστών, σε σχέση με όλο αυτό το σύστημα της παραγωγής επιστημονικού δυναμικού. Δεν μου αρέσει η λέξη «*παραγωγή*», αλλά ας το πούμε έτσι για τη σύμβαση. Θέλω να ισχυρίζομαι –το είπε και ο Υπουργός- ότι πολιτική μας είναι και η πλήρωση των κενών. Δεν σταματούν τα μέτρα για την επιτάχυνση της δικαιοσύνης στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Θέλω να διαμαρτυρηθώ προς τους συνάδελφους του ΠΑΣΟΚ, γιατί δεν είδαν τις αρετές που υπάρχουν στη Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που παρέχει το δικαίωμα στον πολίτη των κρατών, που είναι συμβεβλημένα στη Σύμβαση αυτή, να έχει έννομη προστασία εντός λογικής προθεσμίας.

Καθώς οι αρετές που παρέχει η Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι τα πρώτα μέτρα για την πλήρωση των κενών, θα φανούν στην πράξη. Η απόδειξη περί των προθεσμών είναι ένα παράδειγμα εξελισσόμενο. Η δίκη προθέσεων απαγορεύεται, καθώς έρετε. Συνεπώς, μην κάνετε ασκήσεις κακυποιώψιας, δηλαδή ότι «Ξέρεις, έτσι θα μετεξελιχθεί το άρθρο 3, έτσι θα μετεξελιχθεί το άρθρο 4 και έτσι θα λειτουργήσει το άρθρο 30 για την υφ' όρων απόλυτη».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είπε ο κ. Παπαληγούρας -το

διάβασα κι εγώ, συμπεραίνεται πολύ εύκολα με μια ματιά στα άρθρα του νομοσχεδίου- ότι δεκαπέντε άρθρα του νομοσχεδίου ευθέως συντελούν, συμβάλλουν, αφορούν στην επιτάχυνση της δικαιοσύνης.

Θέλω εδώ να σας πω για τη συστηματική του νομοσχεδίου. Αυτά τα αποσπάσματα –να το συνομολογήσω εγώ- των δεκαπέντε ή δεκαοκτώ, όπως είδα, με την έμμεση συμβολή στην επιτάχυνση της δικαιοσύνης, αποτελούν μία εσωτερική ενόπτητα, γιατί συνδέονται με το στόχο, στον οποίο κατατείνουν. Και αυτή είναι η αρετή του νομοσχεδίου. Είδες η επιτροπή, είδες η επιστημονική ματιά, είδες η πολιτική γηγεσία τα πρακτικά ζητήματα, τα οποία μπορούν να ξεμπλοκάρουν τη διαδικασία κατά το δηλεγόμενο και να έχουμε επίτευξη του στόχου που λέγεται επιτάχυνση της δικαιοσύνης.

Παραδείγματος χάρη, θα σας πω εκείνο που μας ζήτησε και ο εισηγητής, ο κ. Παπαγεωργίου και άλλοι αγορητές του ΠΑΣΟΚ, να αποσύρουμε το άρθρο 1: «Το άρθρο 1 είναι περιορισμός, έκανε έξι μήνες να προσδιοριστεί». Και ο κ. Κελέτης ανέφερε από πλευράς μας ότι την ουσία αυτού του άρθρου. Θα σας το πω εγώ με δικά μου λόγια: Είναι η λοκομοτίβα, η πρακτική για να σύρει το σύστημα προς τη σωστή κατεύθυνση. Βεβαίως, σας το εκθέτω όπως εγώ αναγινώσκω τα πράγματα. Να ξεκινήσουμε από τον προσδιορισμό. Βεβαίως ήττανται αυτό που είπε ο κ. Ακριβάκης, ότι στις εκδικάσεις θα φανούν τα πράγματα, αλλά ας ξεκινήσουμε από κάπου. Και σας ζητώ το μίνιμουμ, μινιμόρουμ να δεχθείτε, ότι ξεκινάει και αυτό συνδέεται και με την τριετία. Ακούστε την εσωτερική λογική και να τη δείτε ως αγαθή προαιρέση για να κινήσουμε τη μηχανή.

Είπε ο κ. Σκυλλάκος κάπως αυστηρά, ανεπιειώς και άδικα ότι είναι εντατικοποίηση. Δεν μιλάμε για εντατικοποίηση. Μιλάμε για έναν τρόπο να κινηθεί η μηχανή ταχύτερα. Και δεν θέλω να πω ότι είναι η πολιτική γηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης του θέματος της εντατικοποίησης και να τους κάνουμε σκλάβους και να βγάζουν πολλές αποφάσεις, οπότε θα μετατεθεί η συζήτηση στην ποιότητα των αποφάσεων, κλπ. Πού να μείνουμε; Σας προτείνω δηλαδή να ασχοληθούμε και να μείνουμε στην εκτέλεση ενός καθήκοντος κατά τον καλύτερο τρόπο, στο ξεμπλοκάρισμα της μηχανής που αρχίζει από τις γραμματείες. Κι έτσι έχει αξία - επαναλαμβάνω- και το άρθρο 4, το οποίο μιλάει για την τριετία. Και φυσικά, όταν θέλουμε να κάνουμε κάτι γρήγορα, μη με πρηγάνετε ότι κάπου θα αναζητήσω εγώ έναν που σταματάει ή σε έξι μήνες συμπληρώνεται η τριετία του. Και το γεγονός αυτό, η τριετία, είναι στοιχείο αντικειμενικής ρύθμισης, χωρίς να εξετάζω ποιος είναι.

Ελέχθη -και είναι σφάλμα- από τον κ. Καστανίδη: «Γιατί δεν εξετάζετε μήπως είναι και κανένας καλός από τους διευθυντές, ώστε να είναι χρήσιμος σε σας;».

Δεν το εξετάζω, γιατί θέλω να σώσω, αντί της εκτιμήσεως κατά πρόσωπο, την αντικειμενικότητα της διατάξεως. Στα τρία χρόνια, δηλαδή, που συμπληρώνονται συνολικά και όχι από της αρχής της ισχύος του νόμου, θα πάψεις να είσαι προϊστάμενος, γιατί υποθέτω, βασίμως δε, όχι σε μία υπόθεση ποιητικού χαρακτήρα, επειδή έχω δει τις καταστάσεις, όπως με την απομαγνητώφωνη και τη συστηματοποίηση της φωνητικής γραφής με το μαγνητόφωνο, και θέλω όλα αυτά να τα συνδυάσω για το στόχο της επιτάχυνσης της δικαιοσύνης.

Έχει αξία, κύριοι συνάδελφοι, ο σύντομος περιορισμός στους έξι μήνες για τις ειδικές διαδικασίες και στο δωδεκάμηνο για την τακτική. Έχει αξία η λειτουργία του Αρείου Πάγου με το άρθρο 3, ώστε ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου να επιληφθεί σε εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες και να δράσει.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ένα παράδειγμα;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Θα σας πω ένα παράδειγμα νομικό, κύριε Πρόεδρε. Η ευθεία αναλογία ποια είναι; Το άρθρο 44. Είναι πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Τις παίρνει η Κυβέρνηση με τον Πρόεδρο και έρχεται τάχιστα στη Βουλή για να γίνει νόμος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Παράδειγμα υπηρεσιακής ανάγκης. Εκεί είναι το θέμα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Σας λέω νομικό ανάλογο και ζητώ να το σεβαστείτε, διότι κάτι συνέβη στη λειτουργία. Ο Πρόεδρος

έχει τη «διοικητική» ευχέρεια να κάνει αυτές τις πράξεις. Η Ολομέλεια θα το επικυρώσει.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Με συγχωρείτε. Αυτό ρωτάμε τον κύριο Υπουργό. Να μας πει ένα παράδειγμα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή εννόησε ότι προκύπτουν τέτοιες ανάγκες και παρέχει αυτήν την ευχέρεια, η οποία ευχέρεια –αυτό θέλω εγώ να πω στη συζήτηση- έχει αντικειμενικές κατοχυρώσεις για την αξιοπιστία της και την εγκυρότητά της. Δεν είναι μία ευχέρεια την οποία στριμώχνεται στο σάκο του μποξ, ότι δηλαδή εξ ορισμού είναι ύποπτη και ιδιοτελής.

Και πάω στην τελευταία παρατήρηση του κ. Καστανίδη για την υφ' όρον απόλυτη του '30, η οποία είναι αποσυμφόρηση. Είναι μία ευχέρεια, η οποία έχει να κάνει με το σύστημα της επιμέτρησης και των αναστολών. Γιατί; Διότι αμαρτία είναι, ελέχθη στη συζήτηση μας, αλλά για τους νομικούς έχουν λυθεί αυτά τα θέματα. Υπάρχει τοις πράγμασι η ανισότητα. Να σας την πω την ανισότητα; Εκείνος που δύναται να μετατρέψει την ποινή και εκείνος που δεν δύναται να μετατρέψει την ποινή. Αυτή η ανισότητα είναι αθεράπευτη, μένει, δηλαδή στο σύστημα μας χωρίς θεραπεία.

Η καινούργια τάση στα δικαιικά συστήματα και της Ευρώπης και της Αμερικής ξέρετε ποια είναι; Το ξέρετε ασφαλώς. Είναι διοικητικά μέτρα και πρόστιμα. Δεν είναι προπαντός η έκτιση ποινής για αδικήματα πλημμεληματικού βαθμού. Η τάση είναι διοικητικά μέτρα και πρόστιμα. Το ίδιο ratio, η ίδια καλή εξήγηση και αιτιολογία ισχύει για την αποποιικοποίηση, ας υποθέσουμε –δεν μου αρέσει ο όρος- των εισφορών στους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Διοικητικά μέτρα και πρόστιμα. Σοβαρότερη μέθοδος επιβολής του δικαίου και να κρατηθεί μία διοικητική ευρυθμία από οι έκτιση ποινής.

Και φυσικά σας θυμίζω ιστορικά ότι η αποσυμφόρηση φυλακών ήταν πάντοτε –δεν το έχουμε τα τελευταία χρόνια εμείς στην Ελλάδα- ένα από τα μέτρα που είδαμε στους κύκλους της ιστορίας. Είχαμε αποσυμφόρηση φυλακών για τρόπους αποκίσεως της Αυστραλίας και της Αμερικής από το ιρλανδικό και βρετανικό σωφρονιστικό σύστημα. Εδώ είχαμε τους νόμους του 1904 και 1905 του Δηλιγιάνη και του Γεωργίου Θεοτόκη σε συνδυασμό με μεταναστευτική πολιτική.

Είναι ένα καλό νομοσχέδιο. Χαιρετίζω όλο το σύστημα σκέψεων των διατάξεων, όπως εκτίθενται στο νομοσχέδιο και ανέπτυξε και ο κ. Παπαληγούρας. Διαμαρτύρομαι και παραπονούμαι προς το ΠΑΣΟΚ, διότι εφόσον συμφωνούμε –δεν μπορείτε να μη συμφωνείτε στην αρχή της επίσπευσης- θα έπρεπε να είχατε συνοδεύσει τον εγκλητικό σας λόγο και τις αιτιάσεις σας και με προτάσεις.

Αυτή είναι η έλλειψη σας όχι μόνο στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου αλλά και γενικότερα. Ο λαός κρίνει.

Χαιρετίζω και υπερψηφίζω το νομοσχέδιο. Θα σας καλούσα να το υπερψηφίσετε και εσείς, αλλά φοβούμαι ότι ματαιοπονώ.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Πολύδωρω.

Ο συνάδελφος κ. Μπούγας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρόσφατα η ελληνική κοινωνία συγκλονίστηκε από αποκαλύψεις σχετικά με την ύπαρξη κυκλωμάτων στο χώρο της δικαιοσύνης.

Από τις αποκαλύψεις αυτές καταδείχθηκε ότι η διαφθορά δεν περιορίζεται μόνο στη Δημόσια Διοίκηση αλλά δυστυχώς έχει εξαπλωθεί και στους ελεγκτικούς μηχανισμούς της πολιτείας και στη δικαιοσύνη, που σε ένα κράτος δικαίου, όπως είναι η ελληνική πολιτεία, θεσμικά έχει ως προορισμό την καταστολή της διαφθοράς και την επιβολή της νομιμότητας.

Τέτοια φαινόμενα ασφαλώς υπήρχαν και στο παρελθόν. Οι λόγοι που τα προκάλεσαν και τα εξέθρεψαν είναι γνωστοί και έχουν επαρκώς εκτεθεί. Δεν θα επιχειρήσω ασφαλώς να τους επαναλάβω. Θέλω όμως με την ευκαιρία της σημερινής μου ομιλίας και δεδομένου ότι έχει παρέλθει αρκετό χρονικό διάστημα από τότε που τα φαινόμενα αυτά είδαν το φως της δημοσιότητας, να αναφερθώ στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν

από την πολιτική και φυσική ηγεσία της δικαιοσύνης, διότι ακριβώς ο τρόπος του χειρισμού και της αντιμετώπισής τους κάνει τη διαφορά.

Είναι γνωστό ότι μέχρι σήμερα η βασική αντίδραση των αρμόδιων στις καταγγελίες για διαφθορά ήταν η απλή υπόμνηση προς τους καταγγέλλοντες ότι η δημοσιοποίηση τέτοιων φαινομένων θίγει το κύρος των θεσμών και με διαδικασίες που δεν δημοσιοποιούνται ευρέως γινόταν προσπάθεια να κλείσει το θέμα. Λόγω της αντιμετώπισης αυτής και του γεγονότος ότι δινόταν η εντύπωση πως τα επίσημα όργανα του κράτους είτε κώφευαν είτε εμφανίζονταν αναποτελεσματικά για να αντιμετωπίσουν το φαινόμενο, δημιουργούνταν χώρος για εξωθεσμικούς παράγοντες οι οποίοι μπορούσαν να διαδραματίσουν ρόλο τιμητή μέσω ραδιοτηλεοπτικών ή άλλων διαδικασιών.

Ευτυχώς, τα σοβαρά κρούσματα διαφθοράς στον ευαίσθητο χώρο της δικαιοσύνης, που αποκαλύφθηκαν τους τελευταίους μήνες, αντιμετωπίστηκαν από τους ίδιους τους λειτουργούς της δικαιοσύνης, όχι με τάση συγκάλυψης ή με συντεχνιακή νοοτροπία, αλλά με πρόθεση πλήρους διαλεύκανσης, εξυγίανσης και κρίσης όσων τελικώς αποδειχθεί ότι ενέχονται, με πινεύμα νηφαλιότητας και δικαιοσύνης. Ο τρόπος αυτός δίνει ένα σαφές μήνυμα στην κοινωνία, ότι οι επίορκοι λειτουργοί της δικαιοσύνης και οι συνεργόι τους που διαβρώνουν τους θεσμούς θα αποκαλύπτονται και θα τιμωρούνται.

Για τους λόγους αυτούς, για το χειρισμό και την αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων, νομίζω ότι πρέπει να δώσουμε συγχαρητήρια τόσο στην ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης όσο και στη φυσική ηγεσία της δικαιοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το συζητούμενο νομοσχέδιο επιχειρείται τροποποίηση των διατάξεων του Κώδικα Δικαστηρίων, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Δεν θα αναφερθώ στις διατάξεις στις οποίες έγινε αναφορά από τους προηγούμενους συναδέλφους και τον κύριο Υπουργό. Πρέπει όμως να αναφερθώ στη διάταξη του άρθρου 1.

Η ρύθμιση του άρθρου 1 του νομοσχέδιου με βάση την οποία ο προσδιορισμός δικασίων επιβάλλεται να γίνεται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, με ανώτατο χρόνο τους έξι μήνες για τις ειδικές διαδικασίες και τους δώδεκα μήνες για την τακτική διαδικασία, επιχειρεί αναμφίβολα να επιστέψει τον προσδιορισμό της αρχικής δικασίου, που σήμερα, όπως ειπώθηκε, γίνεται μετά από πάροδο τριάντα μηνών από την κατάθεση του δικογράφου, όχι μόνο στα κεντρικά, αλλά ακόμα και σε περιφερειακά πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια δικαστήρια.

Από τη ρύθμιση αυτή σε συνδυασμό και με τις σχετικές διατάξεις που επιβάλλουν την σε σύντομο χρόνο έκδοση απόφασης, αναμένεται να απονέμεται σε σύντομο και εύλογο χρόνο η δικαιοσύνη. Και δεν μπορώ να αντιληφθώ την αντίδραση από μέρους των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης. Τι θέλετε, επιτέλους, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ; Θέλετε να διαιωνιστεί αυτή η κατάσταση; Θέλετε να προσδιορίζονται οι δικάσμιοι μετά από πάροδο δύο και τριών ετών; Διότι εάν δεν επιθυμείτε αυτό, τότε οφείλετε να πείτε πού πραγματικά εδράζονται οι ενστάσεις.

Όμως, κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε στο σημείο αυτό να κάνω και δύο προτάσεις. Η μία πρόταση είναι να υπάρξει ανάλογη διάταξη που θα ορίζει τον ανώτατο χρόνο αναβολής της υπόθεσης, έτσι ώστε να μην ακυρώνεται στην πράξη η διάταξη αυτή η οποία εισάγεται με το άρθρο 1 του παρόντος νομοσχέδιου.

Θα μπορούσε επί παραδείγματι να ορίζεται ότι ο χρόνος της αναβολής δεν θα υπερβαίνει το ήμισυ του χρόνου για τον προσδιορισμό της αρχικής δικασίου, δηλαδή, τρεις μήνες στις ειδικές διαδικασίες και έξι μήνες στην τακτική διαδικασία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο και αν γίνεται προσπάθεια να συντομευτεί ο χρόνος μεταξύ κατάθεσης δικογράφου και συζήτησης της υπόθεσης, σε κάθε περίπτωση, είναι και θα είναι μεγάλος. Όμως, σημασία κατά την άποψή μου δεν έχει τόσο η διάρκεια, αλλά το γεγονός ότι ο χρόνος αυτός περνά ουσιαστικά ανεκμετάλλευτος. Θα μπορούσε για παράδειγμα στο χρόνο αυτό, το νεκρό χρόνο, να ελέγχονται εν συμβουλίᾳ, πιθανώς,

κάποιες τυπικές παραλείψεις του δικογράφου ή κάποια σφάλματα της προδικασίας, ώστε να μη χρειάζεται να υποβάλλονται οι διάδικοι σε δαπάνες και να ταλαιπωρούνται δύο ή τρία χρόνια για την έκδοση μιας αποφάσεως, η οποία απλώς θα απορίπτει για τυπικούς λόγους την αγωγή.

Με βάση τη διάταξη του άρθρου 1003 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως ισχύει σήμερα, ο πλειοδότης μπορεί να δηλώσει ότι υπερθεματίζει αορίστως για λογαριασμό τρίτου χωρίς να υποχρεούται να δηλώσει το όνομα του τρίτου. Με τη ρύθμιση αυτή οι κατ' επάγγελμα υπερθεματιστές είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν αυτόν που θα τους πρόσφερε τελικά τα περισσότερα.

Με το άρθρο 20 του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου, οποίος υπερθεματίζει υποχρεούται να δηλώσει τα στοιχεία αυτού για τον οποίο συμμετέχει στον πλειστηριασμό, δηλαδή, ενεργεί ως άμεσος αντιπρόσωπος του εντολέα του. Αυτό σημαίνει ότι οι οποίες συνέπειες από την κατακύρωση επέρχονται ευθέως στο πρόσωπο του τρίτου, το πράγμα κατοχυρώνεται στον τρίτο με όλες τις αστικής φύσεως συνέπειες και τις φορολογικές υποχρεώσεις που συνεπάγεται στη ρύθμιση αυτή.

Σημαντική επίσης είναι η διάταξη του άρθρου 21, σύμφωνα με την οποία η τιμή για να χτυπήσει κάποιος το πράγμα στον πλειστηριασμό ξεκινά από τα 2/3 της τιμής εκτίμησης που θα κάνει ο δικαστικός επικελητής. Μ' αυτήν τη διάταξη, η οποία είναι πολύ σημαντική και δυστυχώς δεν έγινε η δέουσα αναφορά, αποφέυγεται η εκποίηση των κατασχεμένων σε εξευτελιστικές τιμές, όπως παρατηρείται σήμερα.

Από το σύνολο των υπολοίπων διατάξεων, πρέπει να τονιστεί η διάταξη του άρθρου 7 με βάση την οποία η ιδιότητα του κατηγορούμενου αποκτάται όχι πλέον με την απλή αναφορά του ονόματός του στη μήνυση, στην έγκληση ή στην έκθεση βεβαίωσης αξιόποινης πράξης, αλλά με τη ρητή σε βάρος του άσκησης ποινικής διώξεως. Με τη ρύθμιση αυτή πολύ σωστά αποφεύγονται οι δυσάρεστες επιπτώσεις που έχει από κοινωνική άποψη ο απλός χαρακτηρισμός ενός προσώπου ως κατηγορούμενου και ο στιγματισμός που τον ακολουθεί, ενώ ταυτόχρονα με τη ρύθμιση του άρθρου 5, σύμφωνα με την οποία στο στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης δίνονται στον ύποπτο τα πλήρη δικαιώματα του κατηγορουμένου, λαμβάνεται μέριμνα παροχής εγγυήσεων και δικαιωμάτων υπέρ του προσώπου που θεωρείται απλώς υπόπτος. Και τα οποία δικαιώματα πριν, για τον χορηγηθούν, έπρεπε να του είχε αποδοθεί η ιδιότητα του κατηγορουμένου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι διατάξεις του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου πράγματι θα συμβάλλουν στην επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των δικαστηρίων. Ρυθμίζουν κατά τρόπο σύγχρονο και πρακτικό μια σειρά εικερεμών, στο χώρο της δικαιοσύνης, ζητημάτων. Λαμβάνουν υπόψη τους αποφάσεις του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και εναρμονίζονται προς μία δικαστική πρακτική, χωρίς αστόσο να θίγουν τα δικαιώματα των διαδίκων στα αστικά και ποινικά δικαστήρια.

Πρόκειται για ένα σημαντικό νομοθέτημα, το οποίο καλώ όλες και όλους να υπερψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ο Αντιπρόεδρος κ. Πετσάλνικος έχει το λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα με προσοχή τον κύριο Υπουργό της Δικαιοσύνης. Στην ομilia του ξεκίνησε με τη συγκεκριμένη πάντα παράγραφο που τον τελευταίο καιρό ακούμε από όλους τους Υπουργούς της Κυβερνησης. Παράγραφο επαναλαμβανόμενη ότι για όποια προβλήματα υπάρχουν στη δικαιοσύνη φταιεί η κυβέρνηση πριν από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Είπε συγκεκριμένα ότι η ολιγωρία των προηγούμενων κυβερνήσεων συσσωρευσε τα σύνθετα προβλήματα όπως και το θέμα της ταχύτητας στην απονομή της δικαιοσύνης. Είπε πράγματι ότι δεν υπήρξε τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας η αναγκαία προσαρμογή του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης στις σύγ-

χρονες ανάγκες.

Επίει ακόμη ότι είχαμε μείνει πίσω από πλευράς εγκαταστάσεων, δικαστικών κτηρίων, μηχανολογικού εξοπλισμού εισαγωγής νέων τεχνολογιών και ορθής αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού. Αμέσως μετά όμως ο κύριος Υπουργός προσπάθησε να κάνει έναν απολογισμό του έργου της στημερινής Κυβέρνησης και του δικού του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης τους τελευταίους δεκαπέντε μήνες. Εκεί ανάμεσα στα άλλα άκουσα να αναφέρεται ότι έχει ολοκληρωθεί η μηχανοργάνωση του κεντρικού μητρώου της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης όπως επίσης ότι υλοποιείται η μηχανοργάνωση του ποινικού μητρώου των εισαγγελιών πρωτοδικών μεγάλων πόλεων. Χαίρομαι γιατί κάνατε αυτήν την αναφορά, κύριε Υπουργέ, αλλά αυτή η αναφορά δεν αφορά το δικό σας έργο. Το έργο της μηχανοργάνωσης του ποινικού μητρώου της κεντρικής υπηρεσίας έχει ολοκληρωθεί από το 2003 και από τις 16 Δεκεμβρίου 2003 έχει τεθεί σε λειτουργία. Από τότε είχε προωθηθεί το έργο της μηχανοργάνωσης και είχαν γίνει οι σχετικές προκηρύξεις για τις εισαγγελίες των μεγάλων πόλεων. Αυτό είναι απολογισμός του έργου της προηγούμενης κυβέρνησης και χαίρομαι που το συμπεριλαμβάνετε στο δικό σας απολογισμό. Ήταν όμως αναγκαίο να κάνετε αυτήν τη διευκρίνιση. Λόγω των επερχόμενων τότε Ολυμπιακών Αγώνων η προκήρυξη είχε γίνει για τις εισαγγελίες των έξι ολυμπιακών πόλεων.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πώς, λοιπόν, οι δέκα πόλεις έχουν να κάνουν με το δικό σας έργο;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Οι έξι Ολυμπιακές πόλεις είναι μεγαλύτερες πόλεις, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πάντως δέκα πόλεις δεν είχατε προγραμματίσει και δεν τις είχατε ολοκληρώσει.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Είχαν προχωρήσει οι έξι.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ήταν ανακριβές.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Δεν έχουν ολοκληρωθεί. Προχωράει το έργο. Είχε ξεκινήσει επί των ημερών μας. Τι σας κόστιζε να πείτε ότι το μεν ποινικό μητρώο της κεντρικής υπηρεσίας είχε ολοκληρωθεί επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ στις 16 Δεκεμβρίου του 2003 και ότι το έργο για τις έξι μεγαλύτερες πόλεις είχε ξεκινήσει ήδη; Αυτό σημαίνει την ελάχιστη λεβεντιά στην πολιτική, γιατί η πολιτική χρειάζεται και λίγη λεβεντιά που πρέπει να την έχουν όλοι.

Επίσης, αναφερθήκατε στην ανέγερση των έξι σωφρονιστικών καταστημάτων. Είχαν ξεκινήσει επί ΠΑΣΟΚ. Είπατε επίσης ότι ολοκληρώνεται η μελέτη άλλων εππά. Σε ποιες περιοχές θα ανεγερθούν τα άλλα εππά σωφρονιστικά καταστήματα; Έχετε εξασφαλίσει οικόπεδα για τις μελέτες των άλλων εππά ή απλώς συνεχίζεται και καλώς η ανέγερση των έξι σωφρονιστικών καταστημάτων που είχαμε ξεκινήσει εμείς;

Και μια και μιλήσαμε για κτήρια και είπατε ότι δεν υπήρξαν σύγχρονα κτήρια θα σας θυμίσω ότι μόνο στην περίοδο 2001-2003 παραδόθηκαν δώδεκα νέα υπερσύγχρονα δικαστικά μέγαρα, όπως τα μεγάλα μέγαρα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, των Διοικητικών Δικαστηρίων της Αθήνας, του Διοικητικού Πρωτοδικείου της Θεσσαλονίκης και μια σειρά κτηρίων στην επαρχία. Είχαν δημοπρατηθεί και άλλα εππά δικαστικά μέγαρα. Είναι τα εππά που αναφέρετε και εσείς στον απολογισμό σας, ότι βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής. Γ' αυτό λέω ότι είναι καλός ο απολογισμός, αλλά μην έχετε αυτήν τη μικροψυχία και λέτε ότι δεν έγινε τίποτα, ενώ στον απολογισμό σας περιλαμβάνετε, ουσιαστικά, έργα που είχαν ξεκινήσει επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Ξεκινήσατε την τοποθέτησή σας λέγοντας ότι το νομοσχέδιο είναι απόρροια διαλόγου με τους εκπροσώπους όλων των φορέων της δικαιοσύνης. Τότε γιατί διαμαρτύρονται όλες οι ενώσεις των δικαστικών λειτουργών; Γιατί παρουσιάζεται το πρωτοφανές φαινόμενο –εγώ δεν θυμά-

μαι άλλη τέτοια περίπτωση- να έχουμε μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα ενάμιση μηνός πέντε στάσεις δικαστικών λειτουργών; Και σήμερα ακόμα είχαμε στάση. Αφού, λοιπόν, είναι απόρροια διαλόγου και αφού υπάρχει σύμφωνη γνώμη και των δικαστικών λειτουργών, γιατί τότε όλη αυτή η αναστάτωση που προκαλείται με τις εμμονές σας όσον αφορά μια σειρά διατάξεων αυτού του νομοσχέδιου; Δεν έχει ξαναύπαρξει στο παρελθόν τέτοια περίπτωση. Την περασμένη εβδομάδα τρεις ημέρες συνέχεια αναγκάστηκαν να κατεβούν σε στάση. Συνεχίζουν κι αυτήν την εβδομάδα.

Έρχομαι τώρα να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις σε μία σειρά από διατάξεις:

Σε ό,τι αφορά τον προσδιορισμό των δικασίμων σε έξι μήνες το αργότερο για τις ειδικές διαδικασίες και δώδεκα μήνες για την τακτική διαδικασία: το μέτρο αυτό είναι αναποτελεσματικό και παντελώς ανεδαφικό με δεδομένο τον αριθμό των υποθέσεων και τον αριθμό των δικαστικών λειτουργών, όπως και τον αριθμό των υποθέσεων που μπορούν να εκδικαστούν. Είναι σίγουρο ότι θα διογκώνονται τα πινάκια, θα ματαιώνεται η εκδίκαση λόγω αυτών και τότε θα ταλαιπωρούνται ακόμα περισσότερο οι διάδικοι με αναβολές. Θα έχουμε, δηλαδή, ακόμα μεγαλύτερη καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης.

Αυτά σας επισημάνουμε και όχι μόνο εμείς. Σας τα επισημαίνουν και οι ίδιοι οι δικαστικοί λειτουργοί. Δεν τα επισημαίνουν μόνο τα συνδικαλιστικά όργανα των δικαστικών λειτουργών, αλλά τα επισημαίνει, για παράδειγμα, η ομόφωνη απόφαση της ολομέλειας του Εφετείου Αθηνών, που είναι το μεγαλύτερο Εφετείο της χώρας, στις 11 του Γενάρη αυτού του χρόνου, μετά τη δημοσιοποίηση των προθέσεων σας, των διατάξεων, δηλαδή, του νομοσχέδιου. Είναι, η ομόφωνη απόφαση εκατόν τριάντα εφετών, ανώτερων δικαστών, που συνήλθαν, συζήτησαν και αποφάσισαν. «Είναι ήλιου φαινότερο ότι με τη νομοθετική αυτή παρέμβαση επέρχεται το μεν, κατάργηση της αρμοδιότητας των ολομελειών των δικαστηρίων να προσδιορίζουν τον αριθμό των υποθέσεων που θα εγγράφονται στα πινάκια, το δε, φαλκίδευση του ισχύοντος συστήματος των κληρώσεων των συνθέσεων των ποινικών δικαστηρίων». Ανεξάρτητα, δε απ' αυτό, λένε οι ίδιοι οι εφέτες, είναι σίγουρο ότι ούτε με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί η προσδοκώμενη ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης». Και τεκμηριώνουν μια σειρά από λόγους για τους οποίους και επιτάχυνση δεν θα έχουμε και ένα σωρό αρνητικά φαινόμενα θα υπάρξουν. «Όπως επίσης, σε σχέση με τον ορισμό από την ολομέλεια των προέδρων των ποινικών, ας πούμε, δικαστηρίων. Οι άνθρωποι που έχουν εμπειρία και πολύ συγκεκριμένα λένε μεταξύ των άλλων ότι με τη δημιουργία δικαστών δύο ταχυτήτων επέρχεται μία επιπλέον αξιολογική κρίση από την ολομέλεια των δικαστηρίων που ανήκουν, η οποία μάλιστα κρίση στις περισσότερες περιπτώσεις θα βρίσκεται σε αντίθεση με την έκθεση του επιθεωρητή αρεοπαγίτη. Έτσι, η ολομέλεια, υποκαθιστάμενη στο έργο του επιθεωρητή, «θα μπορεί να απονέμει εξ ενστίκου, πληροφοριών, συμπάθειες ή αντιπάθειες του ενός προς τον άλλο ή και λοιπά, τον τίτλο του ικανού στους μεν και του ανικανού στους δε».

Και πιο κάτω θέτει μία σειρά από ερωτήματα, όπως το πώς θα γίνεται αυτή η επιλογή. Τότε, στην περίπτωση που θα επιλεγούν να προεδρεύουν νεότεροι και όχι αρχαιότεροι δικαστές, θα υπάρξει πρόβλημα στην πλήρωση των συνθέσεων, τα μέλη των οποίων θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι νεότεροι, του επιλεγέντος για να προεδρεύει, δικαστές. Και άλλα επιχειρήματα.

Αυτά, γιατί δεν τα λαμβάνετε υπόψη σας; Και ποιος είναι ο διάλογος που κάνατε; Όλοι αυτοί οι δικαστές που μοχθούν, θέλουν το κακό της δικαιοσύνης; Θέλουν την επιβράδυνση στην απονομή της δικαιοσύνης; Δεν θέλουν την καλύτερη και ταχύτερη, αλλά με ποιότητα και με ασφάλεια δικαίου εξυπηρέτηση των ποιτών που προσφεύγουν με αίσθημα εμπιστοσύνης στην ελληνική δικαιοσύνη;

Μία άλλη διάταξη είναι αυτή του άρθρου 3, το δικαίωμα του Προέδρου του Αρείου Πάγου κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους να μετακινεί αρεοπαγίτες από την πρώτη σε την δεύτερη, ποιος το σκέφτηκε; Ποιος το πρότεινε, ποιος το ζήτησε από εσάς, κύριε Υπουργέ; Μπορείτε να μας πείτε; Ο Πρόεδρος του Αρείου

Πάγου με εμπειρία στη διοίκηση πολλών ετών σας ζήτησε να φέρετε μία τέτοια διάταξη για να διευκολυνθεί καλύτερα η λειτουργία του Αρείου Πάγου; Ή μήπως, όπως βοά ο τόπος και έχει γραφεί και έχει ειπωθεί, το επρότεινε αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, που λέγεται ότι τον προσλειψέτε για Πρόεδρο του Αρείου Πάγου; Εκ των προτέρων, δηλαδή, διατάξεις για να τις χρησιμοποιήσει για άλλους σκοπούς και για άλλους λόγους; Τι επιδιώκετε με τη ρύθμιση αυτή; Γιατί, αυτή η ρύθμιση σαφώς οδηγεί στον κίνδυνο επίδρασης των συνθέσεων των τμημάτων διά του Προέδρου του Αρείου Πάγου με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Όμως, δεν θα έχει πλέον το δικαίωμα η ολομέλεια. Το ότι μετά από ένα μήνα ή εντός ενός μηνός θα συγκαλείται η ολομέλεια μπορεί να δημιουργεί ακόμη περισσότερα προβλήματα. Αν διαφωνήσει η ολομέλεια για παράδειγμα με την απόφαση του Προέδρου του Αρείου Πάγου, τι ανασφάλεια εν τω μεταξύ θα έχει δημιουργηθεί;

Θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, με τις παρατηρήσεις μου στο άρθρο 4. Εδώ λέτε ότι οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων τμημάτων και αυτοτελών γραφείων των δικαστηρίων και εισαγγελιών απαγορεύεται να υπηρετούν άνω της τριετίας στην ίδια διεύθυνση. Γιατί; Ποιο σκοπό εξυπηρετεί; Αν κάποιος είναι ικανότατος, εντιμότατος, αποδεδειγμένα αποδοτικότερος, του απαγορεύουμε να συνεχίσει να προσφέρει για το καλό της δικαιοσύνης; Ποιος το πρότεινε αυτό;

Ποιος το ζήτησε και τι σκοπό εξυπηρετεί; Εδώ, υπάρχει ακόμα η εκπροσώπηση της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων και λίγο πριν με παρεκάλεσαν για μια ακόμα φορά και εμένα να μιλήσουμε στον εισηγητή της Πλειοψηφίας, να μιλήσουμε στους συνεργάτες σας για να αντιληφθείτε ότι αυτή η διάταξη είναι πέρα για πέρα λάθος, γιατί εκτός όλων των άλλων θα προκαλέσει μια άνευ προηγουμένου αναστάτωση σε όλες τις υπηρεσίες των δικαστηρίων ανά τη χώρα.

Εξάλλου, τι νόμημα έχει αυτή η αναδρομικότητα –σε εισαγωγικά, θα έλεγα- αυτής της διάταξης που λέει ότι μέσα στην τριετία προϋπολογίζεται και ο μέχρι τώρα προϋπάρχας χρόνος στη θέση αυτή; Τι διατάξεις είναι αυτές που συγκεντρώνουν τη μήνι Όλων; Διαφωνούν όλοι με τις διατάξεις και κανείς δεν μπορεί να αντιληφθεί πως πράγματι θα οδηγήσουν σε καλύτερη λειτουργία των δικαστηρίων και σε ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης. Μόνο οι συνεργάτες και εσείς αντιλαμβάνεστε ότι αυτές οι διατάξεις οδηγούν σ' αυτόν το στόχο και όλοι οι άλλοι δικαστικοί λειτουργοί, δικαστικοί υπαλληλοί, ενώσεις δικαστών και εισαγγελέων- όλοι εμείς δεν το αντιλαμβανόμαστε;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Τελειώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε. Έγιναν διακοπές και αναφορές του Υπουργού, όπως γνωρίζετε, κύριε Πρόεδρε, σε σχέση με την περίοδο της θητείας μου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Σέ εννα λεπτό όμως ολοκληρώνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Είχε σταματήσει ο χρόνος.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Τέλος-τέλος, θα ήθελα να πω δύο λόγια για τη ρύθμιση που φέρνετε για την απόλυτη των κρατουμένων.

Εξ ιδιοσυγκρασίας είμαι υπέρ της επιείκειας. Πράγματι, υπήρξαν και στο παρελθόν ανάλογες ρυθμίσεις και υπήρξαν και ανάλογες ρυθμίσεις για ένα λόγο βέβαια, για να υπάρξει αποσυμφόρηση των φυλακών.

Όμως, στην ανακοίνωση που κάνατε δημιουργείτε φρούδες ελπίδες στους ίδιους τους κρατουμένους. Μιλάτε για τη δυνατότητα αποφυλάκισης χιλίων εππακοσίων κρατουμένων. Αυτό συμπεριλαμβάνεται στην ανακοίνωση που είχατε κάνει όταν παρουσιάζατε αρχικά το νομοσχέδιο. Κάνετε λάθος.

Κατά την εκτίμησή μου, αν δει κανείς τα στοιχεία -από πόσους μέχρι πόσους μήνες έχουν καταδικαστεί, γιατί έχουν καταδικαστεί κλπ- εκτίμωμα ότι θα υπάρξει θεωρητικά η δυνατότητα μείωσης αυτών των ποινών και αποφυλάκισης κατά τριάκοσια δεκατέσσερα περίπου άτομα για όσους έχουν ποινές

μέχρι δύο χρόνια και περίπου για εκατόν είκοσι μέχρι εκατόν τριάντα το πολύ άτομα για όσους έχουν ποινές για πλημμελήματα μέχρι πέντε χρόνια. Αυτό θα είναι το αποτέλεσμα. Τριακόσια με τετρακόσια άτομα ίσως πράγματι να αποφυλακιστούν. Επομένως και ο στόχος για μία σημαντική αποσυμφόρηση των φυλακών –εάν είναι αυτός ο βασικός σας στόχος- δεν θα επιτευχθεί, κύριε Υπουργέ, μ' αυτό το νομοσχέδιο.

Τέλος, φέρατε την τροπολογία για την αύξηση των τελών υποβολής των μηνύσεων και παράστασης της πολιτικής αγωγής και μ' αυτήν λέτε ότι επιδιώκετε να αποτραπεί η προσφυγή στα ποινικά δικαστήρια χωρίς προηγούμενη ώριμη σκέψη του προσφεύγοντος.

Κύριε Υπουργέ, εδώ θα ήταν πολύ πιο έντιμο να πείτε με ειλικρίνεια ότι πρόκειται για ένα εισπρακτικό μέτρο. Υπολογίσατε ότι τόσες μηνύσεις υποβάλλονται κάθε χρόνο επί 10 ευρώ, θα υπάρξει η συγκέντρωση του άλφα ποσού.

Δεν είναι σοβαρό το επιχείρημα, δεν μπορεί να σταθεί, ότι επειδή επιβάλλεται το τέλος των 10 ευρώ, εκείνος που θέλει να κάνει μήνυση δεν θα την κάνει γι' αυτό το λόγο. Εκτός πράγματι εάν δεν έχει την οικονομική δυνατότητα. Θα υπάρξουν και τέτοιες περιπτώσεις που λόγω των 10 ευρώ, δεν θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν τη μήνυση. Ε, αυτό είναι ακόμα χειρότερο γιατί τότε πράγματι δυσκολεύεται η πρόσβαση των πολύ φτωχών, των μη εχόντων, στη δικαιοσύνη. Αυτό θα είναι το αποτέλεσμα της ρύθμισής σας.

Για όλους αυτούς τους λόγους, επιμένουμε να αποσύρετε τις διατάξεις των τριών πρώτων άρθρων και επαναλαμβάνω ότι και κατά την άποψή μου είναι εντελώς λάθος η ρύθμιση που φέρνετε για την επιβολή τελών κατά την υποβολή των μηνύσεων.

(Χειροκρότηματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γεωργιάδης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μη έχοντας προκατασκευασμένο λόγο, δεν βρίσκω κανένα λόγο να κουράσω τη Βουλή αυτήν την προχωρημένη ώρα. Απλά, θα κάνω δυο-τρεις επισημάνσεις, καθ' ότι έχω καλυφθεί απόλυτα τόσο από την παρέμβαση του Υπουργού όσο βέβαια και από την παρέμβαση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου.

Με αφορμή τις τελευταίες επισημάνσεις του κ. Πετσάλνικου, θα ήθελα απλά να υπενθυμίσω ότι εγώ είμαι Κερκυραίος Βουλευτής και στην Κέρκυρα έχουμε μία, αν θέλετε, πολύ επώδυνη εμπειρία με ένα δικαστικό μέγαρο το οποίο εξαγγέλθηκε στα μέσα της δεκαετίας του '90, εγκανιάστηκε μερικές φορές και τελικώς αυτό το οποίο συμβαίνει βρίσκεται να είναι μόνο ο μισός σκελετός εκεί και να μας θυμίζει βέβαια την πολύ χαμηλή επίδοση των πολλών προηγούμενων ετών ως προς την πρώθηση των απαραίτητων κατασκευών και υποδομών για να μπορέσει η δικαιοσύνη να λειτουργήσει αποτελεσματικά, τουλάχιστον στο δικό μου το νομό.

Βέβαια, και κατ' αντιδιαστολή, θα ήθελα να πω ότι πρέπει να σημειώσουμε ότι αμέσως μετά την ανάληψη της ευθύνης του τομέα της δικαιοσύνης από τη νέα διακυβέρνηση και τη συγκεκριμένη ηγεσία είχαμε μία πολύ γρήγορη εξέλιξη σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα και σε πολύ στενά δημοσιονομικά πλαίσια. Δεν θέλω να αναφερθώ εδώ στην αρνητική εμπειρία του νομού μου, παρακολουθώντας τις επιδόσεις της εταιρείας «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ», γιατί είναι εκτός θέματος και δεν είναι του παρόντος. Νομίζω όμως ότι πρέπει να σημειώσουμε με μεγάλη λεβεντιά ότι πολύ σύντομα δόθηκε μία πολύ συγκεκριμένη προοπτική και χρονοδιάγραμμα στο συγκεκριμένο ζήτημα υποδομής που αφορά το δικό μου νομό.

Δεύτερον, επικαλούμενος και εγώ την πολιτική λεβεντιά, νομίζω ότι κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι αυτό το νομοσχέδιο πετυχαίνει τους βασικούς του στόχους. Μάλιστα, εγώ ως καινούργιος Βουλευτής, για να μάθω τι σημαίνει «επί της αρχής υπερψήφιση ενός νομοσχεδίου», διάβασα πολύ καλά τον Κανονισμό. Βέβαια, από την πρώτη μέρα που μπήκα σ' αυτήν την Αθηναϊκή σε μέχρι σήμερα, σχεδόν κανένα νομοσχέδιο δεν έχω δει να έχει ψηφιστεί επί της αρχής, από την Αντιπολίτευση χωρίς, βέβαια, να εκφράζονται αντιρρήσεις επί της αρχής.

Εγώ δεν άκουσα καμιά αντίρρηση επί της αρχής στο ότι αυτό

το νομοσχέδιο βελτιώνει τη λειτουργία των δικαστηρίων. Δεν άκουσα καμιά αντίρρηση στο ότι ελαφραίνει τη δικαστική ύλη. Δεν άκουσα καμιά αντίρρηση στο ότι αποποιικοποιεί ορισμένες ήσσονος κοινωνικής απαξίας παραβατικές πράξεις. Δεν άκουσα αντίρρηση στο ότι οδηγεί στην ταχύτερη περαιώση δικαστικών διαδικασιών. Οπότε νομίζω ότι επί της αρχής θα οφειλει τη Αντιπολίτευση να το υπερψηφίσει και να εστιάσει την κριτική της στα άρθρα, για τα οποία ενδεχομένως πράγματι έχει χρήσιμα πράγματα να πει.

Το άλλο που έχω να πω είναι ότι κατηγορήθηκε ο Υπουργός από προλαλήσαντες αγορητές ότι παρουσίαζε ένα φευδεπίγραφο, βαρύγδουπο νομοσχέδιο, καθώς επικαλείται την επιτάχυνση της διαδικασίας στον τίτλο του. Κοιτάξτε. Κάνοντας αναφορά σε συγκεκριμένο κείμενο συνέντευξης Τύπου που έδωσε ο Υπουργός, όταν παρουσιάστηκε αυτό το νομοσχέδιο, λέει με ειλικρίνεια και σεμνότητα πως, «δεδομένου ότι το πρόβλημα της καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, προσεγγίσαμε το πρόβλημα από πολλές πλευρές. Δεν επιδιώξαμε ανατροπές που θα κινδύνευαν να δημιουργήσουν σύγχυση δικαίου και να αποδειχθούν ατελεσφορες. Έτσι, το νομοσχέδιο αυτό περιλαμβάνει πολλά μικρά βήματα». Αυτό κάνει η Κυβέρνηση. Μακάρι να μπορούσε να κάνει τις ανατροπές που χρειάζονται.

Θα κάνω και μια αναφορά σ' αυτό λέγοντας ότι το πρόβλημα της καθυστέρησης στην απονομή δικαιοσύνης, το τόσο σημαντικό αυτό πρόβλημα, πρέπει να το δούμε λιγάκι ευρύτερα. Ήδη ο Υπουργός στην εισήγησή του μίλησε για τη δικομανία των Ελλήνων. Αν δεχθούμε μοιρολατρικά ότι αυτή είναι στο DNA μας –να υπενθυμίσουμε ότι και ο Αριστοφάνης έγραψε τις Σφήκες γι' αυτόν ακριβώς το σκοπό– ίσως να μη μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Εγώ νομίζω ότι πρέπει να αρχίσουμε να μαθαίνουμε ως Έλληνες πολίτες ότι μπορούμε να συζητήσουμε με τους αντιδίκους μας. Μάλιστα, νομίζω ότι δείχνει κάτι το γεγονός ότι οι διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών δεν μπόρεσαν να τελεσφορήσουν ακόμη στον τόπο μας. Λείπει, δηλαδή, μια κουλτούρα συνεννόησης.

Δεύτερον, λείπει μια κουλτούρα της αποδοχής ότι μπορεί να έχουμε άδικο. Νομίζω ότι οι Έλληνες γενικά έχουμε μια αποστροφή στο να παραδεχθούμε ότι έχουμε άδικο.

Τρίτον, νομίζω ότι πρέπει να αρχίσουμε να μην αντιλαμβανόμαστε τους δικηγόρους ως ένα μέσο που, αν θέλετε, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε, επειδή είναι φθηνό.

Αυτό με οδηγεί σε μια άλλη επιστήμανση. Ο πληθωρισμός των δικηγόρων νομίζω ότι μας δίνει τη δυνατότητα να τους αντιμετωπίσουμε ως τέτοιο μέσο, καθ' ότι για ψήφια κάθονται και ασχολούνται με υποθέσεις και μάλιστα φθάνουν και στα άκρα, εξαντλώντας κάθε δυνατότητα ένδικου μέσου, προκειμένου να κάνουν τους εαυτούς τους πιο χρήσιμους και να αντλήσουν όσο το δυνατόν περισσότερα από μια οποιαδήποτε υπόθεση. Δηλαδή αντί το κίνητρο να είναι ο περιορισμός της δραστηριότητάς τους και αντί οι δικηγόροι να είναι ακριβά αμειβόμενοι, όπως στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, εδώ έχουμε έναν πληθωρισμό δικηγόρων και δημιουργούν οι ίδιοι πολύ περισσότερα προβλήματα απ' αυτά που καλούνται να επιλύσουν. Λυπάμαι για τους αφορισμούς αυτούς. Εννοείται ότι δεν αναφέρομαι σε όλους και σε κάθε περίπτωση.

Αυτό, όμως, μας οδηγεί σε ένα άλλο ζήτημα που πρέπει να εξετάσουμε. Γιατί υπάρχουν τόσο πολλοί δικηγόροι; Γιατί η αγορά δεν λειτουργεί έτσι, ώστε να τους περιορίσει; Εγώ έχω μια εξήγηση. Ότι η Νομική Σχολή είναι από τις πιο εύκολες, με την έννοια της οικονομικής παραμέτρου. Είναι εύκολο να βγάζουμε δικηγόρους. Δώσε τους ένα βιβλίο. Θα περάσουν εξετάσεις και θα βγουν δικηγόροι. Δεν υπάρχουν ούτε εργαστήρια ούτε ειδικές προδιαγραφές γύρω από τη σχολή αυτή. Είναι μια εύκολη σχολή. Εκεί φοίτησα και εγώ. Είναι εύκολο να βγάλεις δικηγόρους. Δεν είναι, όπως βγάζεις μηχανικούς, γιατρούς ή αρχιτέκτονες. Εκεί χρειάζονται ειδικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται. Η Νομική είναι η εύκολη Σχολή.

Τέταρτον, κατά την άποψή μου, ζήτημα είναι και η ανεπάρκεια των δικαστηρίων και των δικαστικών. Ναι, έχουμε πολλούς δικαστικούς σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρώπης. Όμως,

έχουμε πολύ λίγους σε σχέση με τη ζήτηση που υπάρχει. Τα νούμερα -τα οποία τα ακούσαμε σήμερα και από τον Υπουργό, αλλά και από τον κ. Κουβέλη και από άλλους- είναι απίστευτα.

Ομως πρέπει αυτά τα νούμερα κάπως να τα διαχειριστούμε. Δεν ξεκινάμε σήμερα να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα. Δεν μπαίνουμε στατικά μέσα σε ένα πρόβλημα. Μπαίνουμε δυναμικά και κάτι πρέπει να γίνει. Και εδώ έχουμε μια δεδομένη ανεπάρκεια, μια ανεπάρκεια υποδομών όσο και δικαστικών.

Το πέμπτο άρθρο που πιο σημαντικό είναι ότι εδώ υπάρχει μια τεράστια ευθύνη της Δημόσιας Διοίκησης, για την οποία πολύ φοβάμαι ότι ο Υπουργός μεμονωμένα δεν μπορεί να κάνει και πολλά πράγματα. Εάν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί της Δημόσιας Διοίκησης λειτουργούσαν, τότε πιστεύω ότι θα είχαμε πολύ λιγότερες περιπτώσεις για τις οποίες θα έπρεπε να κανείς να αποταθεί στη δικαιοσύνη. Δεν λειτουργούν όμως οι ελεγκτικοί μηχανισμοί της διοίκησης. Υπάρχει μια ασυδοσία και επειδή αυτή η ασυδοσία υπάρχει, τότε οδηγείται ο πολίτης πλέον να γίνει δικομανής.

Και νομίζω ότι εάν τελικώς δεν επανιδρυθεί το κράτος, τουλάχιστον ως προς τη διαδικασία εφαρμογής των προβλεπόμενων ελέγχων με αυτηρότητα από τη Δημόσια Διοίκηση, εάν δεν δούμε από μηδενική βάση το ζήτημα του γιατί φτιάχνουμε και δημιουργούμε τόσους πολλούς δικηγόρους, εάν δεν μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τη δικομανία των Ελλήνων και λίγο ως κοινωνική συμπεριφορά, δεν κάνουμε τίποτα.

Θα πρέπει, δηλαδή, να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις εκείνες, ώστε να μην υπάρχουν κίνητρα να πάνε στα δικαστήρια, να αρχίσουν να υπάρχουν κάποια αντικίνητρα. Και εμένα μου αρέσει η αύξηση αυτή των 10 ευρώ, για να καταθέσει κανείς μήνυση, θεωρώ όμως ότι είναι ανεπαρκής. Εγώ θα ήμουν απ' αυτούς που θα πίεζαν να αυξηθεί πολύ περισσότερο. Διότι δέχομαι τον ισχυρισμό του κ. Πετσάληνου ότι ίσως 10 ευρώ να μην δημιουργήσουν πραγματική αλλαγή στο κατά πόσο κάποιος θα καταθέσει ή όχι τη μήνυση.

Εγώ, λοιπόν, θα ήθελα να δω τη διαδικασία της δικαιοσύνης να γίνεται πιο ακριβή, παρ' ότι ίσως κάποιοι από τους συμπολίτες μας να αδικηθούν. Ίσως όμως φτάσουμε και σε ένα σύστημα, μια λύση, όπου γι' αυτούς οι οποίοι έχουν, πραγματικά, αντικειμενική δυσκολία να πληρώσουν, να μπορεί το κράτος να παρέμβει υπέρ τους, εφόσον το δηλώσουν και εφόσον οι φορολογικές τους δηλώσεις το δικαιολογούν.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο συνάδελφος κ. Χρύσης έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡΥΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η καθυστέρηση εκδίκασης πολιτικών και ποινικών υποθέσεων και γενικά η βραδύτητα απονομής της δικαιοσύνης έχουν ως συνέπεια την ταλαιπωρία δικαστών, δικαστικών υπαλλήλων, δικηγόρων, διαδίκων και κατηγορουμένων. Τη δυσπιστία και την αγανάκτηση όλων εισπράττει η πολιτεία, που με το παρόν νομοσχέδιο αφυπνίζεται, επιταχύνει και διευκολύνει τη συντομίστερη διεκπεραίωση των υποθέσεων.

Ασφαλώς η έλλειψη μηχανοργάνωσης και επάρκειας δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων αποτελούν το ένα σκέλος της βραδύτητας στην απονομή της δικαιοσύνης. Τίθεται όμως το ερώτημα: είναι ανεύθυνες οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ για όλα αυτά και σήμερα οι κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ έρχονται και επιτίθενται στην Κυβέρνηση με τόση δριμύτητα;

Με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι, με τις καινοτόμες ρυθμίσεις, θα συμβάλλουμε όλοι στην επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης. Χαίρομαι που ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ διαπίστωσε έστω και σήμερα τη βραδύτητα απονομής της δικαιοσύνης και ταυτόχρονα άφησε να εννοηθεί το νομοθετικό έλλειψη που άφησε η προηγούμενη κυβέρνηση.

Σήμερα με το άρθρο 1 τροποποιείται ο σχετικός κώδικας και τίθεται ως ανώτατο άριθμο προσδιορισμού δικασίμου αγωγών, αιτήσεων και εφέσεων στα πολιτικά δικαστήρια που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία το δωδεκάμηνο και το εξάμηνο για τις υποθέσεις που εκδικάζονται κατά την ειδική διαδικασία.

Στο άρθρο 2, επειδή τα ποινικά δικαστήρια Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, λόγω φόρτου εργασίας, παρουσιάζουν μεγάλη δυσλειτουργία, ενισχύεται η δικαιοδοτική τους ικανότητα για μία διετία με δικαστές εξειδικευμένους και αναγνωρισμένους, που προεδρεύουν των ποινικών δικαστηρίων, μετά απόφασην της ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου. Θα έχουν βέβαια και το δικαίωμα παράτασης επί ένα έτος επιπλέον της διετίας.

Με το άρθρο 4 του παρόντος νομοσχεδίου, με την προσθήκη στο τέλος του άρθρου 73 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, ειδική παράγραφος απαγορεύει να είναι προϊστάμενοι –ναι, κύριοι- γραφείων, διευθύνσεων, δικαστηρίων ή εισαγγελιών υπάλληλοι πέραν της τριετίας, τα ίδια πρόσωπα. Ισχύει και γι' αυτούς που έχουν ήδη διατελέσει επί τριετία προϊστάμενοι.

Γιατί ανησυχείτε, κύριοι της Αντιπολίτευσης; Σε τι σας ενόχλησε, κύριε Ακριβάκη, αυτό; Χωρίς αυτό να αποτελεί μομφή ή σκιά εναντίον ουδενός, συντελεί στη διαφάνεια και αποφεύγεται η τελμάτωση και η καθ' οινοδήποτε τρόπο διασύνδεση του προϊσταμένου με τους παράγοντες της δηλητηρίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, με την τροποποίηση διατάξεων ποινικής δικονομίας στα άρθρα 5 έως 18, εισερχόμεθα καθαρά σε θέματα που σχετίζονται με την εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας και με τα προβλήματα που ανέκυππαν και χρήζουν σήμερα, για πολλούς λόγους, νομοθετικής ρύθμισης.

Η αντικατάσταση της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας με το άρθρο 5 του παρόντος νομοσχεδίου, δίνει το δικαίωμα κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης στο πρόσωπο εναντίον του οποίου στρέφεται μήνυση ή έγκληση να παρίσταται αυτοπροσώπως μετά ή άνευ συνηγόρου και να ζητά αντίγραφα της δικογραφίας κατά την προκαταρκτική εξέταση, να προτείνει μάρτυρες και να προσαγάγει άλλα αποδεικτικά μέσα για την αντίκρουση των καταγελλομένων. Καλείται δε το πρόσωπο αυτό προ σαρανταοκτάρου και εξετάζεται ανωμοτί.

Με το άρθρο 9, του παρόντος νομοσχεδίου πάλι, προστίθεται στο 142 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας το 142 Α, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα ενώπιον των δικαστηρίων που εκδικάζουν κακουργήματα να τηρούνται πρακτικά των συζητήσεων με φωνοληψία από το γραμματέα του δικαστηρίου και υπό τις οδηγίες του δικαστή που διευθύνει τη συζήτηση, και με χρήση τεχνικών μέσων και, εφόσον παρίσταται αναγκαίο, και με τη συνδρομή βοηθητικού προσωπικού. Τα πρακτικά αυτά που έχουν δι' αυτού του τρόπου αποτυπωθεί, υπογράφονται υπό του δικαστού και του γραμματέως και τίθενται στη δικογραφία. Έτσι εξασφαλίζεται με σύγχρονο τρόπο η πιστότητα και η αυθεντικότητά τους.

Με το άρθρο 11 του παρόντος νομοσχεδίου η προσωρινή κράτηση για το πλημμέλημα της ανθρωποτονίας εξ αμελείας κατά συρροή έχει ανώτατο όριο τους έξι μήνες και δυνατότητα παράτασης άλλους τρεις μήνες και προστίθεται ειδική παράγραφος στην παράγραφο 3 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Με την αντικατάσταση της παραγράφου 2 του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, με το άρθρο 13 του νομοσχεδίου δίνεται δυνατότητα στον κατηγορούμενο να εκπροσωπείται σε πταισμάτα, πλημμελήματα και κακουργήματα με δήλωσή του, κατά τις διατυπώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 42 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αρκεί με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρεται η ακριβής διεύθυνση διαμονής ή κατοικίας του κατηγορουμένου. Σε κάθε περίπτωση πάντως το δικαστήριο μπορεί -και επιφυλάσσει το δικαίωμα στο ίδιο- να καλέσει τον κατηγορούμενο οποιαδήποτε στιγμή να παρουσιαστεί ενώπιον του αυτοπροσώπως για την ανακάλυψη της αλήθειας.

Στο κεφάλαιο Γ', και ειδικότερα με το άρθρο 19, συμπληρώνεται το άρθρο 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ορίζεται προθεσμία τριάντα ημερών για την επανάληψη των δηλώσεων των συζύγων για την έκδοση συναινετικού διαζυγίου, αφού συμπληρωθεί το προβλεπόμενο στο άρθρο 1441, παράγραφος 2, του Αστικού Κώδικα, χρονικό διάστημα των έξι μηνών.

Ερχόμαστε στην αναγκαστική εκτέλεση. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1003 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με το

άρθρο 20 του παρόντος ορίζει την υποχρέωση αυτού που υπερθεματίζει υπέρ τρίτου, να δηλώσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τα πλήρη στοιχεία του τρίτου και να καταθέσει συμβολαιογραφικό πληρεξόδιο με το οποίο να αποδεικνύεται η σχετική εντολή.

Επίσης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 954 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζεται η τιμή πρώτης προσφοράς στα δύο τρίτα της αξίας του κατασχέμένου, για να αποφεύγεται η εξευελιστική εκποίηση και να προστατεύεται στοιχειωδώς ο οφειλέτης.

Ειδικότερα με το άρθρο 22 του παρόντος νομοσχεδίου προστίθεται στο άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα τρίτο εδάφιο, με το οποίο ο εισαγγελέας μπορεί να διατάσσει κάθε πρόσφορο μέσο για την προστασία της ψυχικής και σωματικής υγείας του ανηλίκου, εφόσον έχει γονείς οι οποίοι ασκούν κακώς τη γονική μέριμνα.

Επίσης η παράγραφος 2 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα με το άρθρο 24 του παρόντος καθιερώνει την προσμέτρηση εις διπλούν κάθε ημέρας παραμονής του κατάδικου σε σωφρονιστικό κατάστημα μετά το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του. Αποτελεί καινοτομία ιδιαίτερης αξίας ότι η σωματική και ψυχική αντοχή, η ηλικία λαμβάνονται υπ' όψιν από τις σύγχρονες δικαικίες αντιλήψεις και αποφεύγεται η εξόντωση του ανθρώπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο κεφάλαιο Ε' με τον τίτλο «λοιπές διατάξεις» με τα άρθρα 29, 30, 31, 32 μετατρέπονται ανεκτέλεστες ποινές φυλάκισης για πλημμελήματα σε χρηματικές, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο οικείο άρθρο. Απολύτως θεωρούμενοι υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 30 και αποσυμφορούμενοι τα σωφρονιστικά καταστήματα για ποινές που κατά κύριο λόγο επιβλήθηκαν για πλημμελήματα.

Θεωρούμε ότι ο νομικός κόσμος και η κοινωνία ολόκληρη αποδέχεται αυτό το νομοσχέδιο για τα απλά και καθαρά βήματα που κάνει, χωρίς να κλιδωνίζεται το σωφρονιστικό μας σύστημα. Αποτελεί ένα ακόμη εξελικτικό βήμα της Κυβέρνησης του Κώστα Καραμανή στον ευαίσθητο χώρο της δικαιοσύνης.

Καλούμε με το παρόν νομοσχέδιο να συμβαδίσουμε όλοι μαζί, υπερψηφίζοντας ένα νομοσχέδιο που αποτελματώνει την απονομή δικαιοσύνης και σε σημαντικό βαθμό υποβοηθά, ούτως ώστε τα δικαστήρια με γρηγορούς, ταχείς ρυθμούς να απονέμουν δικαιοσύνη. Φοβάμαστε ότι στο προσκλητήριο της υπερψηφίσης του μιαλώς σε ώτα μη ακουόντων και ματαιοπόνων να συνεχίσων την αγόρευσή μου για να σας πείσω.

Με αυτά τα λίγα λόγια κλείνω την αγόρευσή μου και σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο συνάδελφος κ. Βαρβαρίγος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΙΓΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, στην αποψή μας συζήτηση υπάρχει μια κοινή διαπίστωση απ' όλες τις πλευρές: Η παραδοχή του προβλήματος στη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης και συγκεκριμένα στη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται, που μερικές φορές να φαντάζει ως αρνησιδικία, ως άρνηση από πλευράς της πολιτείας να παράσχει αυτό που έχει υποχρέωση και αυτό που δικαιούται συνταγματικά ο κάθε πολίτης να έχει, δηλαδή μια δίκαιη δίκη, όταν χρειαστεί να απευθυνθεί στη δικαιοσύνη.

Υπάρχει, λοιπόν, μια μεγάλη ταλαιπωρία των πολιτών, μια μεγάλη δαπάνη χρημάτων για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις που έχει μια διαρκής και πολύχρονη διαδικασία δικαστική, με αποτέλεσμα τελικά να φαντάζει η απονομή της δικαιοσύνης ως ένα αγαθό, το οποίο απολαμβάνουν οι έχοντες, ενώ εκείνοι που δεν έχουν, τελικώς καταλήγουν να μη ζητούν το δίκιο τους, όπως λέμε πολύ απλά.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο, όμως, παρά το γεγονός ότι στον τίτλο του έχει την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, δεν δίνει λύση στο πρόβλημα. Γιατί; Διότι στο άρθρο 1, όπου επιχειρείται μια ευθεία παρέμβαση στην επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης, δεν νομίζουμε ότι έχει λειτουργικό και πρακτικό αποτέλεσμα. Με το να επιβάλλεις στο δικαστή να ορίσει δικάσιμο για τις ειδικές υποθέσεις στο εξάμηνο και για τις υπό-

λοιπες στο έτος, αυτό δεν οδηγεί βέβαια σε επιτάχυνση της διαδικασίας. Υπάρχει σήμερα ο κανονισμός των δικαστηρίων που προσδιορίζει πόσες υποθέσεις μπορούν να αναγραφούν σε κάθε δικάσιμο. Θα παραβιαστεί ο κανονισμός ή θα βάλουμε παραπάνω δικασίμους, θα οδηγήσουμε σε δίκη τον ενάγοντα και μετά θα του πούμε αναβολή για την επόμενη ή για την άλλη, με αποτέλεσμα να τον ταλαιπωρούμε, να τον ξοδεύουμε και βέβαια να μην πάιρει μια απόφαση που θέλει; Το τώρις και ο κ. Ακριβάκης. Δεν έχει σημασία πότε θα του δώσουμε δικάσιμο, σημασία έχει πότε θα του δώσουμε δίκη, θα του δώσουμε αποτέλεσμα, πότε θα τελεσιδικήσει η απόφασή του και πότε θα θεωρήσει ότι κρίθηκε η υπόθεσή του. Νομίζουμε, λοιπόν, ότι με τη ρύθμιση αυτή μεγαλώνει το πρόβλημα, παρά περιορίζεται.

Θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα που ανάγλυφα πιστεύω –το ανέφερα και στην επιτροπή– περιγράφει το πρόβλημα. Η εισαγγελέας Ζακύνθου πρόσφατα, το Μάρτιο, σας έχει στείλει αναφορά.

Σας λέει ότι οι δικασίμες που έχει δώσει σε όσους προσφεύγουν έχουν εξαντλήσει το 2008. Οι επόμενοι θα πάνε στο 2009. Πότε αυτοί οι άνθρωποι θα περιμένουν να πάρουν μια απόφαση; Πότε θα θεωρήσουν ότι η πολιτεία ανταποκρίθηκε στην υποχρέωση που έχει απέναντι τους;

Μία από τις αιτίες καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης είναι η έλλειψη προσωπικού. Τονίστηκε από πολλές κατευθύνσεις, τονίστηκε και από τους εκπροσώπους όταν ήλθαν και μίλησαν στην επιτροπή. Από τις εννιά χιλιάδες οργανικές θέσεις των δικαστικών υπαλλήλων οι δύο χιλιάδες είναι κενές, δηλαδή το 22% των θέσεων είναι κενό. Πώς θα λειτουργήσουν, λοιπόν, τα δικαστήρια;

Εδώ η εισαγγελέας των δικαστηρίων της Ζακύνθου λέει: «Θέλω να μου δώσετε τη δυνατότητα να έχω μία δικάσιμη που μήνα ακόμα για να μπορέσω να ανταποκριθώ στις υποχρεώσεις. Με το προσωπικό που έχω δεν μπορώ». Και το επιπλέον προσωπικό που ζητά είναι ένας αντιεισαγγελέας, δύο πρωτοδικες –ένας να καλύψει το κενό που υπάρχει και ένας επιπλέον και δυο δικαστικοί υπαλληλοί, για να μπορέσει να ανταποκριθεί και να καλύψει την απάίτηση και την ανάγκη των πολιτών που προσφεύγουν στα δικαστήρια.

Κύριε Υπουργέ, η διαδικασία, βέβαια, απαιτεί κόστος και η πολιτεία πρέπει να διαθέσει εκείνα τα οποία απαιτούνται για να λειτουργήσουν τα δικαστήρια και να μπορέσουν να κάνουν τη δουλειά τους. Όμως σε ερώτηση που σας κατέθεσα ζητώντας ακριβώς την κάλυψη αυτής της ανάγκης, απαντήσατε ότι έχετε ζητήσει από το Υπουργείο Εσωτερικών την έγκριση εννιακοσίων τριάντα θέσεων.

Αναγνωρίζετε, λοιπόν, το πρόβλημα του προσωπικού, αλλά, δεν κρίνεστε εσείς γι' αυτό το πράγμα. Κρίνεται η Κυβέρνηση. Όμως, το Υπουργείο απαντά ότι θα δώσει την έγκριση το Γενικό Λογιστήριο, εάν υπάρχουν χρήματα. Το Γενικό Λογιστήριο δεν απάντησε και η ανάγκη πηγαίνει στις καλένδες.

Το μοναδικό πρακτικό μέτρο που ανακοινώσατε αφορά την αύξηση του τέλους σε αυτούς που υποβάλλουν μια μήνυση. Βέβαια, δεν πιστεύει κανείς ότι με τα δέκα ευρώ θα αποτραπούν κάποιοι από το να υποβάλλουν μηνύσεις. Είναι ένα καθαρά εισπρακτικό μέτρο, εκτός και αν πιστεύετε ότι με την πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση θα οδηγήσει τον κόσμο σε τόσο δεινή οικονομική κατάσταση που θα υπολογίζει ακόμα και τα δέκα ευρώ για να υποβάλει μια μήνυση.

Μία από τις αιτίες που οδηγεί σε αυτήν τη δυσλειτουργία, πέραν της έλλειψης του προσωπικού, των δικαστικών υπαλλήλων και των δικαστικών λειτουργών, είναι βέβαια και ο μεγάλος αριθμός δικαστικών υποθέσεων. Κατά την ακρόαση στην επιτροπή ο πρόεδρος των εισαγγελέων ανέφερε ότι είμαστε πρώτη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που έχουμε ποινικοποιήσει τόσο μεγάλο φάσμα δικαστικών υποθέσεων.

Απαιτείται, λοιπόν, να υπάρξει μια μελέτη, να υπάρξει μια επιτροπή, η οποία θα περιορίσει ακριβώς αυτόν τον αριθμό, θα κρατήσει τις ουσιώδεις υποθέσεις και θα μπορέσουν να λειτουργήσουν καλύτερα και αποδοτικότερα τα δικαστήρια. Και ποιότητα καλύτερη θα έχουμε και γρηγορότερο αποτέλεσμα θα

έχουμε.

Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι μια ακόμα αιτία είναι η έλλειψη εκσυγχρονισμού και η μηχανοργάνωση. Είναι ένα σύγχρονο μέσο που χρησιμοποιεί η διοίκηση, αλλά τα δικαστήρια είναι πάρα πολύ πίσω. Μια απόφαση πολλές φορές καθυστερεί να εκδοθεί γιατί δεν καθαρογράφεται. Νομίζουμε, λοιπόν, ότι και η μηχανοργάνωση θα παίζει το ρόλο της. Όλα αυτά τα πράγματα πρέπει να τα συνυπολογίστε, αν θέλετε να έχετε ένα θετικό αποτέλεσμα.

Στα άρθρα 2, 3 και 4 υπάρχει μια σειρά ρυθμίσεων, οι οποίες πιστεύουμε ότι έχουν άλλες σκοπιμότητες και άλλες στοχεύσεις.

Επιγραμματικά θα αναφερθώ στο άρθρο 3, όπου δίνετε υπερεξουσίες στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, και βέβαια κανένας δεν καταλαβαίνει τη σκοπιμότητα. Στην επιτροπή ο κ. Ζήσης, ο Πρόεδρος Δικαστών και Εισαγγελέων, όταν ρωτήθηκε ανέφερε ότι οι υπάρχουσες διατάξεις καλύπτουν και μέχρι σήμερα δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Τώρα το γιατί δίνετε αυτές τις υπερεξουσίες, το γνωρίζετε εσείς.

Στο άρθρο 4 καταρρέγετε τη δυνατότητα παραμονής σε θέσεις προϊσταμένων δικαστών πέραν της τριετίας. Βέβαια στην εισηγητική έκθεση λέτε ότι η μακρόχρονη παραμονή δημιουργεί δυσλειτουργίες. Τι έχετε στο μωαλό σας δεν ξέρω.

Θα σας διαβάσω όμως ένα ομόφωνο ψήφισμα των εισαγγελέων –είναι δυο κουβέντες– που λέει: «Αρνούμαστε να αποδεχθούμε ως τεκμήριο ενοχής ή υποψίας την πολυετή υπηρεσία των δικαστικών λειτουργών σε κάποια εισαγγελία-δικαστήριο.».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Στην αρχή της σημερινής συνεδρίασης ψηφίστηκε «η Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 14 στη Σύμβαση για την Πράσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο τροποποιεί το σύστημα ελέγχου της Σύμβασης» για το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Μία από τις διατάξεις που ψηφίστηκε και την ψηφίσαμε και εμείς, βέβαια, είναι η αλλαγή της θητείας των δικαστών από έξι χρόνια σε εννιά. Εδώ η μακρόχρονη παραμονή δεν δημιουργεί πρόβλημα; Και την αυξήσατε και τα έξι χρόνια τα κάνετε εννέα. Στις θέσεις των προϊσταμένων των δικαστηρίων, τα τρία χρόνια είναι πολλά; Άλλα μέτρα και άλλα σταθμά; Δεν έχετε τις ίδιες αρχές; Είναι προφανής, βέβαια, η σκοπιμότητα και είναι κατανοητή.

Συνολικά οι διατάξεις, πιστεύουμε, ότι δημιουργούν την αίσθηση περιορισμού της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και γι' αυτόν το λόγο το καταψηφίζουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο κ. Ρόβλιας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο νομοσχέδιο υπόκειται σε δύο αναγνώσεις. Η πρώτη ανάγνωση έχει ως σημείο αναφοράς την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης. Η δεύτερη, όμως, ανάγνωση καταδεικνύει δυστυχώς την επιθυμίας της Κυβέρνησης να ελέγξει το χώρο της δικαιοσύνης. Και λυπάμαι πραγματικά γι' αυτό, εκτός εάν πείστε περί του αντιθέτου, κύριε Υπουργέ.

Οσον αφορά την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης έχω τη βεβαιότητα ότι το νομοσχέδιο κινείται στο χώρο της εικονικής πραγματικότητας. Πώς θα γίνει αυτό; Χωρίς να εκφραστώ, όταν με τις ίδιες συνθήκες, το ίδιο δυναμικό και τις ίδιες δομές δίνει το άρθρο 1 ανέξοδη νομοθετική εντολή τριπλασιασμού της ταχύτητας προσδιορισμού των δικαστικών.

Κύριε Υπουργέ, σήμερα το Πρωτοδικείο Αθηνών, όπως έρεφτε, προσδιορίζει δικασμός στην τακτική διαδικασία στις αρχές του έτους 2008. Το νομοσχέδιο σας λέει ότι θα προσδιορίζεται δικασμός εντός του 2006. Πώς θα γίνει αυτό; Χωρίς να αυξηθούν οι δικαστές, χωρίς να ληφθούν άλλα μέτρα είναι δυνατόν με μία απλή νομοθετική ρύθμιση να μειωθεί ο χρόνος αυτός στο 1/3; Ασφαλώς δεν είναι δυνατόν. Γι' αυτό σας λέω ότι πρόκειται για επιστημονική φαντασία. Όμως, ακόμη και αν εφαρμοστεί η διάταξη, ξέρετε τι θα συμβεί; Τα πινάκια θα περιέχουν τόσες

υποθέσεις που θα χρειάζεται όχι μόνο μία ημέρα, αλλά θα χρειάζεται μια εβδομάδα για την εκδίκαση και την εξάντληση των υποθέσεων των πινακίων. Η υπερφόρτωση των δικαστών και των πινακίων δεν είναι λύση, είναι όμως βέβαιη μεθόδευση απάξιωσης της διάταξης αυτής ή υποβάθμισης της ποιότητας των δικαστικών αποφάσεων. Σε κάθε περίπτωση το αποτέλεσμα θα είναι αρνητικό.

Ήδη έχετε απέναντι σας στο θέμα αυτό το σύνολο των δικαστικών λειτουργών. Αλλά και κάτι ακόμη. Ο δικαστής θα είναι συνεχώς έκθετος σε πειθαρχικούς ελέγχους, χωρίς ουσιαστική ευθύνη του, συμπλέζομενος από ανεφάρμοστες προθεσμίες είτε ορισμού δικασίου είτε έκδοσης αποφάσεων.

Και εδώ ακριβώς αρχίζει η δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου που έχει στόχο την έλεγχο της δικαιοσύνης από την Κυβέρνηση. Κοιτάξτε πόσες διατάξεις του νομοσχεδίου σας είναι υπόπτες –για να μην πω ένοχες– ποδηγέτησης της δικαιοσύνης.

Πρώτον, οι ασφυκτικές και ανεφάρμοστες προθεσμίες, που ανέφερα, τις οποίες ο δικαστής δεν θα μπορεί να τηρήσει και θα τελεί υπό μόνιμη απειλή πειθαρχικών διώξεων.

Δεύτερον, η δυνατότητα που δίνεται στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου με το άρθρο 2 να υποκαθιστά την ολομέλεια για να τροποποιεί τις συνθέσεις των τμημάτων του δικαστηρίου. Πότε; Για ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες. Ποιες να είναι άραγε αυτές οι ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες, κύριε Υπουργέ, και ποιος άραγε σας το εισηγήθηκε; Μήπως σας το υπέδειξε κάποιος προαλειφόμενος για πρόεδρος του Αρείου Πάγου; Μήπως ετοιμάζει από τώρα τον τρόπο διοίκησης και ελέγχου του ανωτάτου δικαστηρίου και εσείς συμπράττετε, δυστυχώς, στον ουσιαστικό παραγκωνισμό της ολομέλειας του ανωτάτου δικαστηρίου;

Περιμένουμε την απάντησή σας, κύριε Υπουργέ, και μη βιαστείτε να απαντήσετε πριν διαβάσετε το πρακτικό με αριθμό 12 της 19ης Οκτωβρίου 2004 της επιτροπής σας. Στην πρώτη σελίδα αυτού του πρακτικού θα αναζητήσετε τον εισηγητή της απαράδεκτης ρύθμισης που άκριτα υιοθετήσατε.

Τρίτον. Με το άρθρο 4 του νομοσχεδίου θα μεταθέσετε όλους τους προϊσταμένους διευθύνσεων, τμημάτων κλπ. όλων των δικαστηρίων και εισαγγελιών αν έχουν συμπληρώσει τριετία στην ίδια θέση. Αυτό, κύριε Υπουργέ, είναι μαζική δίωξη και θα ακολουθήσει το χάος.

Και βέβαια εκτός αυτών, δεν ξεχνάμε ότι πριν από μερικούς μήνες χωρίς να είναι ανάγκη, χωρίς να το ζητήσουν τα ανώτατα δικαστήρια αυξήσατε τις θέσεις των αντιπροέδρων των ανωτάτων δικαστηρίων. Τις αυξήσατε για να εξυπηρετήσετε προεκλογικές συμφωνίες, όπως καταγγέλλαμε και εν συνεχείᾳ επιβεβαιώθηκαμε μετά τις επιλογές συγκεκριμένων προσώπων.

Βέβαια δεν ξεχνάμε την πρόσφατη, πρωτοφανή και αντιεπιστημονική επίθεση του κ. Σουφλιά εναντίον του Συμβουλίου της Επικρατείας για την οποία δεν πήρατε θέση. Όπως δεν ξεχνάμε το πρόσφατο δικαστικό πραξικόπημα στο εκλογοδικό χάρις στο οποίο εισήχθη στη Βουλή βασικός συγγενής του Πρωθυπουργού.

Επίσης πρόσφατα ο κ. Παυλόπουλος θεώρησε σκόπιμο να κατακρίνει εισηγήσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, που δεν του ήταν αρεστές, με σαφή επιδίωξη να επιτρέψει την τελική κρίση του δικαστηρίου στα θέματα των συμβασιούχων και του «Βασικού Μετόχου» που εκκρεμούν στην ολομέλεια του ανωτάτου δικαστηρίου.

Κι αν όλα αυτά είναι εκ μέρους της Κυβέρνησής σας σεβασμός στην ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, διερωτώμαι τι δεν είναι και τι θα ακολουθήσει στη συνέχεια. Φαίνεται ότι το μακρύ χέρι του κράτους άρχισε πάλι να αγγίζει τη δικαιοσύνη παραπέμποντας σε άλλες εποχές, όταν ήταν κυβέρνηση πάλι η παράταξη σας.

Κύριε Υπουργέ, τα μέτρα για την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης δεν θα αποδώσουν γιατί είναι πρόχειρα, αποσπασματικά και εκτός πραγματικότητας. Τα μέτρα σας για το κυβερνητικό έλεγχο της δικαιοσύνης θα βρουν απέναντι τους όχι μόνον εμάς, αλλά και την πλειοψηφία των δικαστών. Θα βρουν απέναντι τους όλους όσους υπεραμύνονται της ανεξαρ-

τησίας της δικαιοσύνης.

Σας προτείνω να ασχοληθείτε σοβαρά και να αντιμετωπίσετε τις πραγματικές αιτίες της καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης, όπως την αύξηση του αριθμού των υποθέσεων, την κάλυψη των κενών θέσεων δικαστών και διοικητικού πρωταρικού, τη θέσπιση κινήτρων για τη συμβιβαστική και εναλλακτική επίλυση διαφορών, την εκπαίδευση και την ουσιαστική επιθεώρηση και αξιολόγηση των δικαστών, την υποκαθάσταση της διοικητικής αδυναμίας του κράτους από τη μαζική ποινικοποίηση παραβάσεων, την έλλειψη ουσιαστικής εξειδίκευσης των δικαστών, την πρόβλεψη διαδικασίας ποινικής συνδιαλλαγής, το μισθολόγιο των δικαστών.

Τολμήστε να πάρετε σοβαρές πρωτοβουλίες για την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Μη στέκεστε σε ημίμετρα τα οποία, μάλιστα, υποκρύπτουν και άλλες σκοπιμότητες. Η αρνησιδικία τυπική ή ουσιαστική είναι ή μπορεί να μετατραπεί, τελικά, σε πρόβλημα λειτουργίας της ίδιας της δημοκρατίας. Το ίδιο ισχύει και για την έλλειψη ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης. Αντί να νομοθετήσετε για τη βελτίωσή τους, έχω την αίσθηση ότι νομοθετείτε ή ενεργείτε για την επιδείνωσή τους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Στρατάκης, που είναι και ο τελευταίος ομιλητής, έχει το λόγο.

EMMANOYHLA STRATAKHIS: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα νομοσχέδιο που έχει έναν τίτλο που και σε εμένα ακόμα, που δεν είμαι νομικός, ακούγεται ευχάριστα γιατί μιλάει για επιτάχυνση διαδικασιών στα ποινικά και πολιτικά δικαστήρια της χώρας. Μιλάει στην ουσία για την απαίτηση της κοινής γνώμης και των εμπλεκομένων γενικότερα στα δικαστήρια, οι υποθέσεις που τους αφορούν να τελειώνουν γρήγορα, αλλά και την απαίτηση που έχει κάθε σκεπτόμενος πολίτης ότι αν θέλουμε, πράγματι, να λειτουργήσει σωστά η δικαιοσύνη, θα πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες για να μπορέσει να εξυπηρετηθεί και ο στόχος που θέλει να υπηρετήσει αυτή η νομοθετική ρύθμιση.

Έχουμε βέβαια και το στόχο που υπεραμύνθηκε ο Υπουργός ότι, δηλαδή, είναι η εύρυθμη λειτουργία και, κυρίως, η επιτάχυνση.

Όμως, αυτός ο στόχος, με τα παραδείγματα που ανέφερε, δεν υπηρετείται. Και είπε, βέβαια, ως χαρακτηριστικό παράδειγμα –αναφέρθηκαν και άλλοι συνάδελφοι σε αυτό– ότι στο Εφετείο Αθηνών χρειάζονται επτάμισι χρόνια από την ημέρα προσδιορισμού μίας δίκης μέχρι να βγει το τελικό αποτέλεσμα, να βγει η τελική απόφαση.

Αυτό, βέβαια, λέγεται και ακούγεται και, εν πάσῃ περιπτώσει, δημιουργεί εκείνη την ανάγκη να αλλάξουν κάποια πράγματα. Και αυτό προσπαθεί να εκμεταλλεύθει ο Υπουργός. Όμως, στην πράξη, με τις αποφάσεις και με τα άρθρα που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό το νομοσχέδιο, δεν επιτυγχάνεται ούτε στο ελάχιστο ο στόχος.

Εγώ δεν θα αναφερθώ σε επιμέρους ζητήματα, στα οποία αναφέρθηκαν πλέον ειδικοί συνάδελφοι από μένα οι οποίοι τόνισαν τις παρενέργειες και, κυρίως, τη σκοπιμότητα που υπηρετούν συγκεκριμένα. Άρθρα του νομοσχέδιου. Αναφέρθηκαν χαρακτηριστικά από τον εισηγητή μας, από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο και από άλλους συναδέλφους και τονίσθηκαν τα σημεία εκείνα, στα οποία, πραγματικά, υπάρχει ενοχή της Κυβέρνησης για το θέλει να κάνει και για το πού θέλει να οδηγήσει τη δικαιοσύνη.

Άκουσα, όμως, τον κ. Πολύδωρα, τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, να λέει ότι το ΠΑΣΟΚ δεν έχει προτάσεις ή ότι το ΠΑΣΟΚ δεν λέει κάτι συγκεκριμένο. Όμως, θα περίμενε κανείς ότι αν, πραγματικά, η Κυβέρνηση ήθελε να υλοποιήσει το στόχο και ο τίτλος να είναι συμβατός με αυτό που θέλουμε να προσδιορίσουμε ως στόχο, να μη θεωρείται για παράδειγμα με την παραγραφή –ή αυτά που προβλέπονται στα συγκεκριμένα άρθρα του σχεδίου νόμου– ότι θα επιταχύνει τις διαδικασίες.

Αν νομίζουμε ότι η παραγραφή ή η μη εκτέλεση ποινών ή, εν πάσῃ περιπτώσει, άλλες διαδικασίες που περιορίζουν το αντικείμενο, θα επιταχύνουν τις διαδικασίες, είμαστε σε λάθος κατεύθυνση.

Όμως, έχω την αίσθηση και θα περίμενε κανείς ότι μέσα από αυτές τις προτάσεις και από το σχέδιο νόμου θα μπορούσαν να υπηρετήθουν δύο-τρεις βασικοί στόχοι και να ακολουθηθούν οι πραγματικές διαδικασίες που θα συνέβαλαν, ώστε να υπάρξει αυτό το αποτέλεσμα και αυτό που συμπεριλαμβάνεται στον τίτλο.

Η πρώτη διαδικασία που θα περίμενε κανείς, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, είναι ότι θα βλέπατε την οργανωτική δομή, θα βλέπατε τη χωροταξική κατανομή, πώς, δηλαδή, θα πρέπει να διαταχθούν τα δικαστήρια, οι οργανικές μονάδες, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία.

Δυστυχώς αυτό δεν το βλέπετε ούτε το προβλέπετε. Αντίθετα, έχουμε πολλά άλλα παραδείγματα και τα παραδείγματα που έχουμε είναι συγκεκριμένα. Διότι, για παράδειγμα, ιδρύετε καινούργια εφετεία, όταν θέλετε να εξυπηρετήσετε ρουσφετολογικά κάποιες περιοχές και δεν υπάρχει ανάγκη η περιοχή ή αυτές οι περιοχές που θέλετε να εξυπηρετήσετε να ιδρυθεί εφετείο ή το όποιο άλλο δικαστήριο ενώ σε περιοχές που πραγματικά σφύζουν, που έχουν ανάγκη, που καθυστερούν οι δικες είτε γιατί λόγω αποστάσεων υπάρχουν πολλές αναβολές, είτε δεν ξέρω τι άλλο- κωφεύετε και δεν προχωρείτε να κάνετε μία σωστή οργανωτική δομή των οργανικών μονάδων, των δικαστηρίων της χώρας, ώστε να υπάρξει ουσιαστικό αποτέλεσμα από μία τέτοια εξέλιξη που αφορά μία διαδικασία αποκέντρωσης -θα την έλεγε κανείς- μια διαδικασία αύξησης του αριθμού των οργανικών μονάδων, ώστε να υπάρξει το αποτέλεσμα που θέλετε.

Αντίθετα, περιορίζετε σε αυτό που είπα πριν, στη ρουσφετολογική εξυπηρέτηση ορισμένων περιοχών.

Το παράδειγμα της Κρήτης λέει πολλά. Δημιουργείτε εφετεία σε άλλες περιοχές, όπου οι υποθέσεις των καινούργιων δικαστηρίων είναι το ευρώ των υποθέσεων του Εφετείου της Κρήτης και στο Εφετείο της Κρήτης που οι υποθέσεις είναι πολλαπλάσιες από αυτό τα δικαστήρια, δεν δημιουργείτε ένα νέο εφετείο για να αποσυμφορήσετε το υφιστάμενο εφετείο, που θα ήταν μία λύση πραγματικά και θα διευκόλυνε και τους εμπλεκόμενους, αλλά θα εξυπηρετούσε και την κοινωνία συνολικά, διότι δεν θα χρειαζόταν οι μάρτυρες να μετακινούνται τριακόσια χιλιόμετρα απόσταση προκειμένου να παραστούν σε ένα δικαστήριο. Πολλές φορές, αυτό το πρόβλημα είναι η αιτία που αναβάλλονται δικαστήρια και υπάρχει μία μεγάλη καθυστέρηση στις δικαστικές αποφάσεις.

Νομίζω ότι αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και θα έπρεπε να το συμπεριλαμβάνει ένα νομοσχέδιο που θέλει, πραγματικά, να επιταχύνει τις διαδικασίες των δικαστικών αποφάσεων.

Ένα δεύτερο πρόβλημα που θα μπορούσε να δει κανείς και να το δείτε σαν πρόταση, είναι το θέμα της μηχανοργάνωσης που ειπώθηκε και από άλλους συναδέλφους. Εσείς επικαλείσθε το έργο της προηγούμενης κυβέρνησης σε σχέση με τη μηχανοργάνωση των δικαστηρίων. Όμως εδώ πρέπει να δούμε και κάποιο άλλο ζήτημα που έχει σχέση με τη μηχανοργάνωση και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, που έχει σχέση με τη διαδικασία της επιτάχυνσης και με τον κοινωνικό έλεγχο, με την άμιλλα και τον ανταγωνισμό που μπορεί να υπάρξει.

Για παράδειγμα, αν, όπως έχει ακουστεί πολλές φορές ενδεχομένως, υπήρχε η δυνατότητα και προχωρούσατε στη δημοσίευση όλων των αποφάσεων ακόμα και για τα ασφαλιστικά μέτρα, τότε είναι σίγουρο, κύριε Υπουργέ, ότι πράγματι αυτό θα βοηθούσε πάρα πολύ στο να επιταχυνθούν οι διαδικασίες, γιατί θα δημιουργούσε από τη μια πλευρά μία άμιλλα και έναν ανταγωνισμό και μεταξύ των δικαστών μια ευγενή άμιλλα και από την άλλη θα έδινε τη δυνατότητα να καταργηθούν ακόμα και κυκλώματα, τα οποία γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι υπάρχουν στο χώρο της δικαιοσύνης.

Δεν προχωρείτε, όμως, σε τέτοια ριζοσπαστικά πράγματα μέτρα, ώστε μέσα από τέτοιες διαδικασίες να επιταχυνθεί η έκδοση των αποφάσεων και οι διαδικασίες που προβλέπονται

στα δικαστήρια, αλλά προσπαθείτε με συγκεκριμένες διατάξεις να λειτουργήσετε προς την κατεύθυνση εξυπηρέτησης ρουσφετολογικών συμφερόντων σας και, κυρίως, εξυπηρέτησης ημετέρων. Αυτά τονίστηκαν από τους συναδέλφους που μίλησαν ειδικά για τα άρθρα αυτά και αυτά προκύπτουν και ως αποτέλεσμα και σκοπιμότητα του ίδιου του νομοσχεδίου.

Λέτε όδι ότι όλοι συμφωνούν. Το αντίθετο συμβαίνει. Ακούμε απ' όλες τις πλευρές, από τις Ενώσεις Δικαστών, από τους Συλλόγους Ενημέρωσης, Προστασίας και Επιμόρφωσης των Καταναλωτών, από έγκριτους νομικούς που έχουν δημοσιεύσει άρθρα σε έγκριτες εφημερίδες, ότι κανείς δεν συμφωνεί με τις διαδικασίες που βάζετε. Αν ένα ή δύο άρθρα συμβάλλουν σε μια διαδικασία επιτάχυνσης, αυτό δεν σημαίνει ότι το νομοσχέδιο στο σύνολό του συμβάλλει, ώστε να υπάρξει πραγματική επιτάχυνση. Αυτό θα έπρεπε να το δείτε, κύριε Υπουργέ.

Εμείς σας καλούμε ακόμα και την τελευταία στιγμή, αν θέλετε, πραγματικά, να υπηρετήσετε το στόχο που λέτε ότι έχει το νομοσχέδιο, να δείτε αυτά τα δύο-τρία σημαντικά ζήτηματα και να δείτε, με ποιο τρόπο πράγματι μπορείτε να τα συμπεριλάβετε στις συγκεκριμένες διατάξεις, ώστε να υπάρχει το αποτέλεσμα για το οποίο όλοι αγωνιούμε και, κυρίως, αγωνιά ο ελληνικός λαός. Κάποια στιγμή η δικαιοσύνη πρέπει να επιτελέσει το ρόλο και το σκοπό για τον οποίο προσφίζεται, όπως προβλέπεται από τη συνταγματική επιταγή και να υπάρξει απονομή της δικαιοσύνης γρήγορα, αποτελεσματικά, με διαδικασίες διαφάνειας και κυρίως να είναι ίση σε όλη την ελληνική επικράτεια και να μην υπάρχουν διαφορετικές αποφάσεις για τις διάφορες περιοχές της χώρας.

Εγώ θα έλεγα, λοιπόν, ότι καλό θα είναι να δείτε το κυρίαρχο ζήτημα που είναι η χωροταξική κατανομή, η αύξηση του αριθμού των οργανικών μονάδων, που αυτό ενδεχομένως θα έχει και ως συνέπεια την αύξηση των δικαστών, εάν χρειάζονται. Διότι ακούστηκαν και απόψεις που λένε ότι έχουμε αρκετούς δικαστές σε σχέση με άλλες χώρες. Άλλα, όμως, εδώ θα πρέπει να δούμε, πώς λύνουμε, ουσιαστικά, το πρόβλημα της επιτάχυνσης, όσον αφορά τις αποφάσεις και, κυρίως, να μη νομίζουμε ότι λύνουμε το πρόβλημα, επειδή θα παραγράψουμε κάποιες αποφάσεις και θα τις βγάλουμε από τη μέση για να λέμε ότι επιταχύνουμε διαδικασίες. Αν θέλουμε, πράγματι, να προχωρήσουμε σωστά είναι μεγάλη ανάγκη να δούμε, κυρίως, τη χωροταξική κατανομή και άλλα μέτρα που θα συμβάλλουν πράγματι στην επιτάχυνση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ολοκληρώθηκε ο κατάλογος των ομιλητών.

Θέλετε να κάνετε κάποια διευκρίνιση, κύριε Σκυλλάκο;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Όχι διευκρίνιση. Κάτι όταν να μην νομίζω ότι θα ανοίξει μεγάλη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ορίστε έχετε το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Το ένα θέμα είναι ότι ο κύριος Υπουργός είπε ότι θα έλθουν και άλλα νομοσχέδια, θα παρθούν και άλλα μέτρα, για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της επιτάχυνσης ή για την αντιμετώπιση πλευρών και αδυναμιών στη δικαιοσύνη.

Προσέχοντας, όμως, τα λόγια του είδα πώς αντιμετωπίζει το ζήτημα της πρόσληψης περισσότερων δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων. Μίλησε κυρίως για διαχείριση, για αξιοποίηση των ήδη υπαρχόντων εργαζομένων στη δικαιοσύνη. Άρα είναι σε αντίθετη κατεύθυνση απ' αυτό που ζητάνε οι δικαστές, απ' αυτό που ζητάνε οι δικαστικοί υπάλληλοι.

Η δεύτερη παρατήρηση μου έχει να κάνει με το παράβολο. Τα 10 ευρώ για μας σ' αυτήν την Αίθουσα και για άλλο κόσμο δεν είναι τίποτα. Για πολλούς είναι ένα ποσό που δεν δύνουν. Άλλα δεν είναι αυτό κυρίως. Ήδη είναι ακριβή η δικαιοσύνη. Με προηγούμενα νομοσχέδια τα διάφορα παράβολα, το τι πληρώνει εδώ, το τι πληρώνει εκεί, έχουν φθάσει στα ύψη. Δυσκολεύεται ο άλλος να το τραβήξει και να φθάσει μέχρι τα ανώτατα εφέσεις, αναιρέσεις κλπ. Πρέπει να έχεις εισόδημα για να μπορέσεις να προχωρήσεις σε ορισμένες δίκες.

Ανοίγετε ένα δρόμο και το είπατε ότι έχετε και ιδέες να πάμε στα 50 ευρώ. Γρήγορα θα φθάσουμε στα 50 ευρώ και θα είναι η δικαιοσύνη για λίγους.

Αυτό το οποίο ήθελα να συμπληρώσω στην εισήγησή μου και γι' αυτό πήρα το λόγο και όχι κυρίως για να σχολιάσω αυτά που είπα, γιατί θα μπορούσα να τα πω και αύριο αυτά, είναι ότι εμείς έχουμε καταθέσει μία τροπολογία που αφορά τους αγρότες και τις κινητοποιήσεις τους. Μας έχει απασχολήσει και άλλη φορά. Ξέρω ότι ήσασταν αρνητικός έχουν όμως συσσωρευτεί πάρα πολλές υποθέσεις. Μιλάμε για εκατοντάδες αγρότες που με διαφορετικές κυβερνήσεις προχώρησαν σε κινητοποιήσεις για το δίκιο τους και υπάρχει προηγούμενο στη Βουλή. Είχαμε αποφασίσει ομόφωνα να αίρεται το αξιόποινο. Αυτή όμως η άρση ισχύει μέχρι το 1997. Πρέπει ως Υπουργείο, η Νέα Δημοκρατία λείπει από την Αίθουσα, ως Νέα Δημοκρατία, ως ΠΑΣΟΚ, ως Συνασπισμός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εδώ είναι και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Δε βλέπω το Συνασπισμό και τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εδώ είναι. Κύριε Σκυλλάκο, θα τα πούμε αύριο αυτά στη συζήτηση επί των άρθρων.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Εγώ κάνω αυτήν την παρέμβαση σήμερα, γιατί θα ήθελα τη γνώμη όλων των κομμάτων για αυτό το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εντάξει, κύριε Σκυλλάκο.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Επιτάχυνση της

διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων και άλλες διατάξεις».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Δευτέρας 16 Μαΐου 2005 και της Τρίτης 17 Μαΐου 2005 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Δευτέρας 16 Μαΐου 2005 και της Τρίτης 17 Μαΐου 2005 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 23.22' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τετάρτη 25 Μαΐου 2005 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

